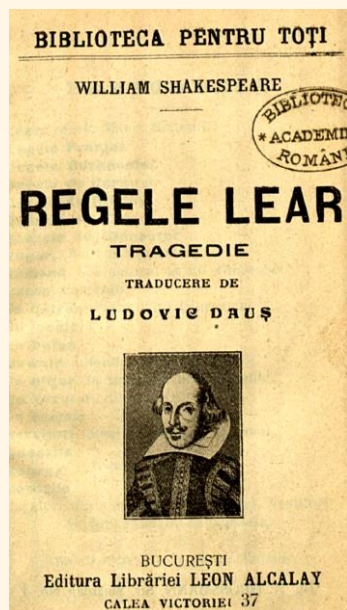

Teatrul Național București, 1954

William Shakespeare

King Lear

Regele Lear

Parallel Texts

Translated into Romanian by

Ludovic Dăuș, 1924

Edited by

**C. George Sandulescu
and Lidia Vianu**

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

**SHAKESPEARE
LIVES IN**

2016

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

Press Release

Monday 4 April 2016

Shakespeare's Plays in Romanian, 1840-1920

Parallel Texts

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu.

In April 2016, *Contemporary Literature Press* will publish as *Parallel Texts* over 30 volumes of plays by William Shakespeare. Every play will appear in more than one Romanian version. The translations sometimes use older spellings, and even

Editura *Contemporary Literature Press* publică, sub formă de texte paralele, peste 30 de volume cuprinzând piese de teatru de William Shakespeare, fiecare dintre ele în mai multe versiuni, toate traduse într-o limbă românească pe care pe vremuri o scriam altfel, uneori chiar cu alte caractere tipografice, și care dă textelor lui

older typographic characters. This confers special Romanian local colour to Shakespeare's plays: it is a reminder of an old poetic quality that Romanian possessed in the early 19th century, and which we have lost since then.

We will publish these translations "in instalments". Our volumes are meant to support the British Council project "Shakespeare lives in 2016!" The series published by us will continue for quite a while.

Last but not least, let us remember that, four hundred years ago, Shakespeare died almost at the same time as Cervantes. The only playwright of our world and the only novelist of our world shared the same historical age.

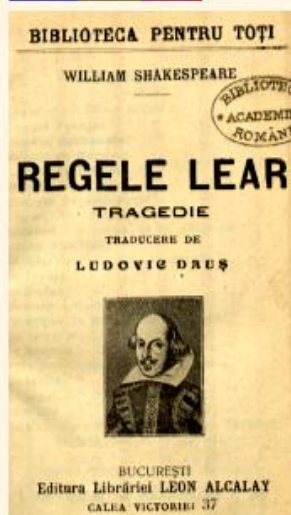
Shakespeare o culoare specială, dispărută în zilele noastre, când exprimarea este prozaică, lipsită de poezie.

Având în vedere că numărul volumelor este mare, le vom publica „în rate”, ca să folosim o expresie care dovedește limpede cât de lipsită de poezie este vorbirea de astăzi.

Această publicare este legată de aniversarea a celor 400 de ani care au trecut de când l-am avut pe Shakespeare printre noi. *Contemporary Literature Press* sprijină în acest fel celebrarea dramaturgului de către British Council sub deviza „Shakespeare Lives in 2016!” Seria de traduceri vechi ale pieselor lui la editura noastră va continua.

Last but not least, să nu uităm că Shakespeare a murit aproape la aceeași dată cu Cervantes. Singurul dramaturg al lumii și singurul romancier al lumii au trăit și au murit în același timp.

C. George Sandulescu and Lidia Vianu

Teatrul Național București, 1954

William Shakespeare

King Lear

Regele Lear

Parallel Texts

Translated into Romanian by

Ludovic Dăuș, 1924

Edited by

**C. George Sandulescu
and Lidia Vianu**

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest, 2016

Editura online a Universității București pentru
studiul limbii engleze prin literatură

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest, 2016

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

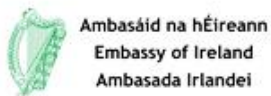
The online Publishing House of the University of Bucharest

Lidia Vianu
Director

C. George Sandulescu
Executive Advisor

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

ISBN 978-606-760-061-2

© The University of Bucharest

Editing, Cover Design and overall Layout by
Lidia Vianu

Subediting: Alina Deacu

Typing: Alina Deacu

Proofreading: Elena Bușă, Alina Deacu, Teodor Duțu

IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu

PR Manager: Violeta Baroană

Header Design: Elena Ghercă

Acknowledgements

William Shakespeare: Regele Lear. Traducerea în limba română de Ludovic Dăuș, Editura Librăriei Leon Alcalay, București, 1924.

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

**A Manual for the Advanced Study
of *Finnegans Wake*
in One Hundred and Twenty-Three Volumes**

Totalling 35,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
including the full text of
Finnegans Wake line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/> ,
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Holograph
list of the
40 languages
used by
James Joyce
in writing
*Finnegans
Wake*

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

William Shakespeare

King Lear

Regele Lear

Parallel Texts

Translated into Romanian by

Ludovic Daus, 1924

Edited by

C. George Sandulescu
and **Lidia Vianu**

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

1

DRAMATIS PERSONAE.

Lear, *king of Britain*.
King of France
Duke of Burgundy.
Duke of Cornwall.
Duke of Albany.
Earl of Kent.
Earl of Gloucester.
Edgar, *son to Gloucester*.
Edmund, *bastard son to Gloucester*.
Curan, *a courtier*.
Old Man, *tenant to Gloucester*.
Doctor.
Fool.
Oswald, *steward to Goeril*.
A captain employed by Edmund.
Gentleman attendant on Cordelia.

PERSOANELE

Lear, regele Marei Britanii.
Regele Franței.
Ducele Burgundiei.
Ducele de Cornual.
Ducele de Albany.
Contele de Kent
Contele de Glocester.
Edgar, fiul lui Glocester
Edmond, fiul natural al lui Glocester.
Curan, curtezan.
Un bătrân, vasalul lui Glocester.
Un medic.
Un bufon.
Oswald, intendentul Gonerilei.
Un ofițer, în serviciul lui Edmond.
Un cavaler, din suita Cordeliei.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

2

Herald.
Servants to Cornwall.
Goneril
Regan
Cordelia
Knights of Lear's train, Captain,
Messengers, Soldiers and Attendants.

Un crainic.
Servitori de-ai Ducelui de Cornual.
Gonerila fiica lui Lear
Regana fiica lui Lear
Cordelia fiica lui Lear
Cavaleri din suita Regelui, Ofițeri, Vestitori, Soldați,
oameni de serviciu.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

3

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

ACT I

SCENE I

King Lear's palace.

Enter Kent, Gloucester, and Edmund.

Kent. I thought the king had more affected the Duke of Albany than Cornwall.

Glou. It did always seem so to us: but now, in the deviation of the kingdom, it appears not which of the dukes he values most; for equalities are so weighted that curiosity in neither can make choice of either's moiety.

Ken. Is not this your son, my lord?

Glou. His breeding, sir, hath been at my charge: I have so often blushed to acknowledge him that now I am brazed to it.

Kent. I cannot conceive you.

ACTUL I

SCENA I

Sala tronului în palatul lui Lear.

Intră: KENT, GLOCESTER ȘI EDMOND.

Kent. Credeam că regele e mai dragăstos cu ducele de Albany decât cu ducele de Cornual.

Glocester. Mereu așa ni s-a părut. Dar, astăzi judecând cum și-a împărțit regatul, e peste putință să știi pe care din doi îl aleg mai drag. Părțile așa-s de drept împărțite, că cea mai adâncă cercetare nu le-ar putea deosebi.

Kent, arătând spre Edmond. Nu-i fiul dumitale, milord?

Glocester. Eu l-am crescut. Atât de des roșii recunoscându-l, încât m-am obișnuit și nu-mi mai pasă.

Kent. Nu pătrund.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

4

Glou. Sir, this young fellow's mother could: where-upon she grew round-wombed, and had indeed, sir, a son for her cradle ere she had a husband for her bed. Do you smell a fault?

Kent. I cannot wish the fault undone, the issue of it being so proper.

Glou. But I have, a son by order of law, some year elder than this, who yet is no dearer in my account: though this knave came something saucily into the world before he was sent for, yet was his mother fair; there was good sport at his making, and the whoreson must be acknowledged. Do you know this noble gentleman, Edmund?

Edm. No, my lord.

Glou. My lord of Kent: remember him hereafter as my honourable friend.

Edm. My services to your lordship.

Kent. I must love you, and sue to know you better.

Edm. Sir, I shall study deserving.

Glocester. Muma ștrengarului a fost pătrunsă deplin; de aceea i se rotunji pântecul și avu un prunc în leagăn mai înainte de a fi avut un soț în patu-i. Vezi vreun păcat?

Kent. Nu trebuie să-ți pară rău de-un păcat al cărui rod e așa de frumos.

Glocester. Am și un fiu legitim, cu-aproape un an mai mare ca acesta, dar nu mi-i mai drag. Deși, băta-l norocul, a venit în lume pe nepoftite, mamă-sa fiind frumoasă, l-am conceput cu bucurii mari... N-am cum, trebuie să-l recunosc pe-acest fiu de lele. Edmond, știi cine-i nobilul acela?

Edmond. Nu, milord.

Glocester. E contele Kent. Să-l cinstești în viitor ca pe-un bun prieten al meu.

Edmond, lui Kent. Sunt servul vostru, seniore.

Kent. Ai prietenia mea și vreau să te cunosc mai bine.

Edmond. Mă voi sili să mi se cuvină cinstea aceasta, seniore.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

5

Glou. He hath been out nine years, and away he shall again. The king is coming.

Sennet. Enter one bearing a coronet, King Lear, Cornwall, Albany, Goneril, Regan, Cordelia, and Attendants.

Lear. Attend the lords of France and Burgundy, Gloucester.

Glou. I shall, my liege.

[Exeunt Gloucester and Edmund.]

Lear. Meantime we shall express our darker purpose.
Give me the map there. Know we have divided
In three our kingdom: and 'tis our fast intent
To shake all cares and business from our age,
Conferring them on younger strengths, while we
Unburthen'd crawl toward death. Our son of Cornwall,
And you, our no less loving son of Albany,

Glocester. Nouă ani a fost dus din țară și în curând va trebui să plece din nou.

Se aude sunet de trâmbiți.

Vine Regele.

Intră: LEAR, CORNUAL, ALBANY, GONERILA, REGANA, CORDELIA ȘI OAMENI DIN SUITĂ.

Lear. Glocester, mergi de adu pe regele Franței și ducele Burgundiei.

Glocester. Alerg, sire.

Lear. Să vă destăinuiesc acum cele mai intime taine ale noastre.
Dați-mi harta.

Câtiva desfac înaintea regelui harta Marii Britanii.

Aflați că am împărțit regatul nostru în trei, fiind hotărâți să dezrobim bătrânețile noastre de povara treburilor și să aruncăm sarcina aceasta pe umeri mai tineri și mai puternici, pentru că, scăpați de orice griji, să ne-ndrumăm mai ușor spre

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

6

We have this hour a constant will to publish
Our daughters' several dowers, that future strife
May be prevented now. The princes, France and Burgundy,
Great rivals in our youngest daughter's love,
Long in our court have made their amorous sojourn,
And here are to be answer'd. Tell me, my daughters,
Since now we will divest us both of rule,
Interest of territory, cares of state,
Which of you shall we say doth love us most?
That we our largest bounty may extend
Where nature doth with merit challenge. Honeril,
Our eldest-born, speak first.

Gon. Sir, I love you more than words can wield the matter,
Dearer than eye-sight, space and liberty,
Beyond what can be valued, rich or rare,
No less than life, with grace, healthy, beauty, honour,
As much as child e'er loved or father found;

moarte. Cornual, fiule și dumneata duce de Albany, fiu nu mai puțin drag, am hotărât să vestim tuturor, astăzi chiar, partea pe care-o dăm fiecărei copile a noastre, ca să-nlăturăm de pe-acum orice pricini de ceartă-n viitor. Regele Franței și ducele Burgundiei, acești rivali iluștri care cer mâna celei mai tinere fiice a noastre, opriți de dragostea lor, au stat multă vreme la curtea noastră; și iată că a bătut ceasul când trebuie să le răspundem într-un fel. Grăiți, fiicele mele, fiindcă voința noastră e să ne lepădăm de putere, de veniturile țării și de grijile statului, care dintre voi mă iubește mai mult pentru ca bunătatea noastră să atârne acolo mai greu unde și vrednicia-i mai mare. Gonerilo, ca cea mai mare, vorbește tu întâi.

Gonerila. Sire, mi-ești mai drag de cum poate să cuvânte glasul, mai scump mi-ești ca lumina ochilor, ca spațiul și ca libertatea, te țin mai presus de lucrul cel mai de preț, mai bogat și mai rar; nu-mi ești mai puțin drag ca viața îmbogățită de virtute, sănătate, frumusețe, glorie; te iubesc cum n-a iubit vreodată

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

7

A love that makes breath poor and speech unable;
Beyond all manner of so much I love you.

Cor. [Aside] What shall Cordelia do? Love, and be silent.

Lear. Of all these bounds, even from this line to this,
With shadowy forest and with champains rich'd,
With plenteous rivers and wide-skirted meads,
We make thee lady. To thine and Albany's issue
Be this perpetual. What says our second daughter,
Our dearest Regan, wife to Cornwall? Speak.

Reg. I am made of that self metal as my sister,
And prize me at her worth. In my true heart
I find she names my very deed of love;
Only she comes too short: that I profess
Myself an enemy to all other joys
Which the most precious square of sense possesses,

un copil pe părintele său și cum n-a fost tată slavit; c-o
dragoste care ia suflul și puterea cuvântului ce vrea s-o arate;
te iubesc dincolo de orice margine!

Cordelia, aparte. Ce-i mai rămâne de spus Cordeliei? Ea nu știe
decât să iubească și să tacă.

Lear, cu degetul pe hartă. Te fac stăpâna tuturor acestor
pământuri: de la linia asta, la aceasta, cu toate pădurile, cu
moșiile mânăse, cu râurile bogate în pește și câmpiile
nemărginite. Vor fi pe veci ale scoborâtorilor tăi și a ducelui
Albany. Ce zice fiica noastră de-a doua, prea scumpa noastră
Regana, soția lui Cornual? Grăiește.

Regana. Inima mea bate la fel cu o surorii mele și mă socot
deopotrivă cu ea. Mărturisesc sincer, dragostea arătată de ea e
și a mea... atât doar că n-a spus-o în întregime, căci eu urăsc și
cele mai dulci plăceri pe care ni le pot da simțurile și n-au altă
iubire decât nețărnuita dragoste pe care-o port majestății tale!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

8

And find I am alone felicitate

In your dear highness' love.

Cor. [Aside] Then poor Cordelia!

And yet not so, since I am sure my love's
More ponderous than my tongue.

Lear. To thee and thine hereditary ever
Remain this ample third of our fair kingdom,
No less in space, validity and pleasure,
Than that conferr'd on Goneril. Now, our joy,
Although the last, not least to whose young love
The vines of France and milk of Burgundy
Strive to be interest'd, what can you say to draw
A third more opulent than your sisters? Speak.

Cor. Nothing, my lord.

Lear. Nothing!

Cor. Nothing.

Cordelia, aparte. Sărmana Cordelia! Sărmană, nu! Căci am mai
multă dragoste decât cuvinte frumoase.

Lear. Ție și urmașilor tăi, vă cade pe veci această minunată a
treia parte din mărețul nostru regat, parte nici mai puțin
întinsă, nici mai puțin bogată sau mai puțin încântătoare ca
partea Gonerilei.

Cordeliei. Acum e rândul tău, bucuria mea, tu, ultima dintre
copilele mele dar nu mai puțin scumpă. Tu, pentru dragostea
căreia vinurile Franței și laptele Burgundiei se iau la întrecere,
ce ai de zis ca să capeți o mai bogată parte ca a surorilor tale?
Vorbește.

Cordelia. Nu am nimic de zis, preamărite!

Lear. Nimic?

Cordelia. Nimic.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

9

Lear. Nothing will come of nothing: speak again.
Cor. Unhappy that I am, I cannot heave
My heart into my mouth: I love your majesty
According to my bond; nor more nor less.
Lear. How, how, Cordelia! mend your speech a little,
Let it may mar your fortunes.
Cor. Good, my lord,
You have begot me, bred me, loved me: I
Return those duties back as are right fit,
Obey you, love you, and most honour you.
Why have my sisters husbands, if they say
They love you all? Haply, when I shall wed,
That lord whose hand must take my plight shall carry
Half my love with him, half my care and duty:
Sure, I shall never marry like my sisters,
To love my father all.
Lear. But goes thy heart with this?

Lear. Din nimic, nimic capeți. Spune.
Cordelia. Sunt tare nenorocită; nu găsesc cuvinte ca să spun
ceea ce sufletul meu simte! Te iubesc, mărite, cum trebuie să te
iubesc, nici mai mult, nici mai puțin.
Lear. Ce zici, Cordelia? Grăiește mai limpede, căci soarta ta
poate să se resimtă.
Cordelia. Stăpâne bun, mi-ai dat zilele, m-ai crescut, m-ai iubit!
În schimb, cum se și cuvine, te-ascult, te iubesc, te cinstesc. De
ce s-au măritat surorile mele, dacă te iubesc, după cum au zis,
mai presus de orice?.. Se prea poate ca, atunci când mă voi
mărita, soțul, căruia-i voi jura credință, să răpească jumătate
din iubire, grijiile și îndatoririle mele. Desigur, nu mă voi
mărita ca surorile mele, pentru a iubi numai pe tatăl meu.

Lear. Grăiești din inimă?

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

10

Cor. Ay, good my lord.

Lear. So young, and so untender?

Cor. So young, my lord, and true.

Lear. Let it be so; thy truth then be thy dower;

For, by the sacred radiance of the sun,

The mysteries of Hecate, and the night;

By all the operation of the orbs

From whom we do exist and cease to be;

Here I disclaim all my paternal care,

Propinquity and property of blood,

And as a stranger to my heart and me

Hold thee from this for ever. The barbarous Scythian,

Or he that makes his generation messes

To gorge his appetite, shall to my bosom

Be as well neighbour'd, pitied and relieved,

As thou my sometime daughter.

Kent. Good my liege.

Cordelia. Da, stăpâne.

Lear. Așa de tânără și de puțin iubitoare?

Cordelia. Pe cât de tânără, rege, pe atât de sinceră.

Lear. Bine. Sinceritatea să-ți fie zestrea căci, pe sfânta lumină a soarelui, pe tainele Hecatei și ale nopții, pe puterea astrilor stăpânii vieții și ai morții, mă lepăd de orice grijă părintească, de orice legătură de sânge sau înrudire și din ceasul acesta, te gonesc din inima mea, ca străină sufletului meu și mie: barbarii sciți, omul care-și mănâncă copiii ca să-și astâmpăre foamea, vor afla în inima mea tot atâta loc, milă, dragoste ca și tine, fii-mea de-odinioară.

Kent. Rege bun...

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

11

Lear. Peace, Kent!

Come not between the dragon and his wrath.

I loved her most, and thought to set my rest

On her kind nursery. Hence, and avoid my sight!

So be my grave my peace, as here I give

Her father's heart from her! Call France. Who stirs?

Call Burgundy. Cornwall and Albany,

With my two daughters' dowers digest this third:

Let pride, which she calls plainness, marry her.

I do invest you jointly with my power,

Pre-eminence and all the large effects

That troop with majesty. Ourself, by monthly course,

With reservation of an hundred knights

By you to be sustain'd, shall our adobe

Make with you by due turns. Only we still retain

The name and all the additions to a kind;

The sway, revenue, execution of the rest,

Lear. Taci, Kent! Nu sta între balaur și furia lui. Pe ea o iubeam mai mult. Gândeam să las în grija dragostea sale, zilele ce mai am de trăit.

Codeliei. Piei d-aci. Fugi din ochii mei. Pe cât de adevărat e că vreau pace-n liniștea mormântului meu, pe atât de drept e că o gonesc din sânu-mi părintesc. Chemați pe francez... ați auzit?... Chemați pe Burgund, Cornual și Albany, a voastră-i și partea cea de-a treia care să se adauge la zestrea celor doua fiice ale mele. Aibă Cordelia ca zestre mândria pe care-a botezat-o cu pomposul nume de sinceritate. Trecându-vă în mâini puterea mea, vă învestesc cu toate datoriile și prerogativele măriei noastre. Cât despre noi cu o sută de cavaleri ținute pe socoteala voastră, vom sta câte o lună la fiecare dintre voi. Nu țin pentru mine decât titlul de rege și semnele din afară ale mării. Autoritatea, veniturile și alte prerogative sunt ale voastre, fiți preaiubiți.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

12

Beloved sons, be yours: which to confirm,
This coronet part betwixt you.

Kent. Royal Lear,

Whom I have ever honour'd as my king,
Loved as my father, as my master follow'd,
As my great patron thought on in my prayers—

Lear. The bow is bent and drawn; make from the shaft.

Kent. Let it fall rather, though the fork invade
The region of my heart: be Kent unmannerly,
When Lear is mad. What wouldst thou do, old man?
Think'st thou that duty shall have dread to speak,
When power to flattery bows? To plainness honour's bound,
When majesty stoops to folly. Reserve thy doom,
And in thy best consideration check
The hideous rashness: answer my life my judgement,
Thy youngest daughter does not love thee least;
Nor are those empty-hearted whose low sound

Dându-și coroana. Ca să-ntăresc cuvintele mele, iată coroana
mea, împărțiți-o.

Kent. Mărite Lear, pe care mereu te-am slăvit ca pe regele meu,
pe care te-am iubit ca pe tatăl meu și te-am slujit ca pe un
stăpân, la care m-am gândit în rugăciunile mele ca la un sfânt
ocrotitor...

Lear. Arcul e încordat, ținta ochită, ferește săgeata!

Kent. Dă-i drumul, chiar de-o trebui fierul ei să-mi pătrundă
inima. Kent își dezleagă cuvântul, deoarece Lear se smintește!
Ce ai de gând, bătrâne? Crezi că spaima înfrânând datoria,
muțește gura, când puterea se-nchină în fața lingușirii? Pentru
omul cinstit, sinceritatea e-o datorie când nebunia ia mințile
unui rege. Calcă ce-ai hotărât și, spre gloria ta, întoarce-te la o
măsură mai puțin pripită. Răspund cu viața mea de cele ce-ți
spun: copila ta mai mică, nu-i aceea care te iubește mai puțin;
glasul supus și blajin, nu-i răsunetul unui suflet gol.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

13

Reverbs no hollowness.

Lear. Kent, on thy life, no more.

Kent. My life I never held but as a pawn
To wage against thy enemies, nor fear to lose it,
Thy safety being the motive.

Lear. Out of my sight!

Kent. See better, Lear, and let me still remain
The true blank of thine eye.

Lear. Now, by Apollo –

Kent. Now, by Apollo, king,
Thou swear'st thy gods in vain.

Lear. O, vassal! miscreant!

Alb. and Corn. Dear sir, forbear.

Kent. Do;

Kill thy physician, and the fee bestow
Upon the foul disease. Revoke thy doom;
Or, whilst I can vent clamour from my throat,

Lear. Dacă ții la viață, Kent, Niciun cuvânt mai mult.

Kent. Eu viața nu mi-am prețuit-o decât ca slujind de țință
dușmanilor tăi și-o vând ieftin, spre binele tău.

Lear. Să nu te mai văd.

Kent. Cugetă, Lear și-ngăduie-mă-n ochii tăi.

Lear. Pe Apolon...

Kent. Pe Apolon, rege, rostești în zadar numele zeilor.

Lear, punând mâna pe spadă. Sclav! Trădător!

Albany și Cornual. Oprește, rege.

Kent. Lovește. Omoară-ți medical și cu ce-l plătești, vindecă-ți
sufletul bolnav! Schimbă-ți hotărârea, căci, cât voi putea să
strig, vor striga: rău faci!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

14

I'll tell thee thou dost evil.

Lear. Hear me, recreant!

On thy allgiance, hear me!

Since thou hast sought to make us break our vow,
Which we durst never yet, and with strain'd pride

To come between our sentence and our power,

Which nor our nature nor our place can bear,

Our potency made good, take thy reward.

Five days we do allot thee, for provision

To shield thee from diseases of the world,

And on the sixth to turn thy hated back

Upon our kingdom: if on the tenth day following

Thy banish'd trunk be found in our dominions,

The moment is thy death. Away! By Jupiter,

This shall not be revoked.

Lear. Ascultă, trădătorule. Ca supus al meu, ascultă-mă!
Fiindcă ai căutat să mă faci să calc cuvântul nostru, ceea ce nu
s-a mai întâmplat, fiindcă c-o nespasă îndrăzneală te ridici
între hotărârea noastră și puterea noastră, ceea ce nici
mandria, nici mărirea mea un pot să îngădui, am să-și
dovedesc că, sunt încă stăpânul! Îți dăruiesc cinci zile ca să-ți
aduni cu ce să te pui la adăpostul nevoilor vieții, a șasea să
pornești din regatul nostru, afurisite. Dacă-n a zecea zi, mai
ești prins în țară, de unde te schingiuiesc, vei plăti cu capul
tău. Piei!... Pe Jupiter osânda asta e nestrămutată!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

15

Kent. Fare thee well, king: sith thus thou wilt appear,
Freedom lives hence, and banishment is here.

[To Cordelia] The gods to their dear shelter take thee, maid,
That justly think'st and hast most rightly said!

[To Regan and Goneril] And your large speeches may your deeds
approve,

That good effects may spring from words of love.

Thus Kent, O princes, bids you all adieu;

He'll shape his old course in a country new.

[Exit.

Flourish. Re-enter Gloucester, with France, Burgundy, and Attendants.]

Glou. Here's France and Burgundy, my noble lord.

Lear. My lord of Burgundy,

We first address toward you, who with this king

Hath rivall'd for our daughter: what, in the least,

Will you require in present dower with her,

Kent. Rămâi sănătos, rege. Așa fiind, libertatea e aiurea și aici surghiunul.

Cordeliei. Să te aibă-n paza lor zeii, copilă care așa de drept cugeți și-ai cuvântat așa de bine.

Reganei și Gonerilei. Dea Dumnezeu ca faptele să întărească cuvintele noastre și iubirea voastră să dea roade frumoase.

Ducilor de Cornual și Albany. Ei bine, prinți, Kent vă zice: adio; de-acum, îmbătrânitele lui zile și le va târî prin țări străine!

(Iese).

Intră: GLOCESTER cu REGELE FRANȚEI, DUCELE BURGUNDIEI și suita lor. Fanfare.

Glocester. Regele Franței și Ducele Burgundiei, sire.

Lear. Ție mă adresez întâi duce, potrivnic al regelui Franței pentru mâna fiicei noastre. Ce zestre ceri ca să urmezi imboldul inimii tale?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

16

Or cease your quest of love?

Bur. Most royal majesty,
I crave no more than what your highness offer'd,
Nor will you tender less.

Lear. Right noble Burgundy,
When she was dear to us, we did hold her so;
But now her price is fall'n. Sir, there she stands:
If aught within that little seeming substance,
Or all of it, with our displeasure pieced,
And nothing more, may fitly like your grace,
She's there, and she is yours.

Bur. I know no answer.

Lear. Will you, with those infirmities she owes,
Unfriended, new adopted to our hate,
Dower'd with our curse and stranger'd with our oath,
Take her, or leave her?

Ducele Burgundiei. Cer sire, numai ceea ce a făgăduit măria ta,
sigur fiindcă dragostea ta nu poate să dea mai puțin.

Lear. Nobile duce al Burgundiei, cât timp Cordelia era scumpa
inimii noastre, o prețuiam mult și era să-i dăm ceea ce știi.
Acum n-o mai prețuim. Iat-o. Dacă ceva sau întregul ființei
acesteia neînsemnate, având ca zestre furia mea, mai poate să-
ți placă, ia-o, ți-o dau.

Ducele Burgundiei. Ce pot spune!

Lear. Așa cum e, cu păcatele pe care le are, lipsită de prieteni,
după ce de curând și-a atras ura mea, blestemată și gonită cu
jumătate de noi, o iei sau fugi de ea?

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

17

Bur. Pardon me, royal sir;

Election makes not up on such conditions.

Lear. Then leave her, sir; for, by the power that made me,
I tell you all her wealth. [To France] For you, great king,
I would not from your love make such a stray,
To match you where I hate; therefore beseech you
To avert your liking a more worthier way
Than on a wretch whom nature is ashamed
Almost to acknowledge.

France. This is most strange,
That she, that even but now was your best object,
The argument of your praise, balm of your age,
Most best, most dearest, should in this trice of time
Commit a thing so monstrous, to dismantle
So many folds of favour. Sure, her offence
Must be of such unnatural degree
That monsters it, or your fore-vouch'd affection

Ducele Burgundiei. Iartă-mă, rege dar în așa împrejurări, nu se mai poate alege.

Lear. Las-o dar, seniore, căci jur pe puterea care m-a făcut ceea ce sunt, ți-am spus tot ce are.

Regelui Franței. Întrucât te privește, rege slăvit, nu mă rabdă cugetul să-ți răsplătesc prietenia, însoțindu-te cu cea pe care-o urăsc. Te rog dar, caută o femeie mai vrednică de tine decât ticăloasa aceasta, de zămislirea căreia sunt rușinat.

Regele Franței. Ciudat. Aceea care până adineauri, ți-era podoaba, fala, mângâierea bătrâneților tale, cea mai blândă și mai dragă din fiicele tale, ce crimă grozavă a săvârșit, pentru că fără de veste, s-o dezbraci de duioșia dragostei tale? Una din două: sau vina ei e strașnică și revoltătoare sau dragostea-ți dintâi era neîntemeiată; judecata mea respinge așa ceva și ca să mă convingi, îți trebuie o minune.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

18

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

Fall'n into taint: which to believe of her,
Must be a faith that reason without miracle
Could never plant in me.

Cor. I yet beseech your majesty, -
If for I want that glib and oily art,
To speak and purpose not, since what I well intend,
I'll do't before I speak, that you make known
It is no vicious blot, murder, or foulness,
No unchaste action, or dishonour'd step,
That hath deprived me of your grace and favour;
But even for want of that for which I am richer,
A still-soliciting eye, and such a tongue
As I am glad I have not, though not to have it
Hath lost me in your liking.

Lear. Better thou
Hadst not been born than not to have pleased me better.

Cordelia. Dacă vinovăția mea e că un știu să linguesc, că un
grăiesc la întâmplare, că trec la fapte în loc de-a vorbi bine, o
rog pe măriia ta, să arate că un vreo faptă rea sau pată
rușinoasă m-a șters din inima ta. Vina mea e că nu știu să cer
cu privirea și să măgulesc cu vorbe. E-o vină de care mă laud
cu toate că o plătesc pierzându-ți dragostea.

Lear. Mai bine nu te nașteai, decât să-mi faci supărarea aceasta.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

19

France. Is it but this? A tardiness in nature
Which often leaves the history unspoken
That it intends to do? My lord of Burgundy,
What say you to the lady? Love's not love
When it is mingled with regards that stand
Aloof from the entire point. Will you have her?
She is herself a dowry.

Bur. Royal Lear,
Give but that portion which yourself proposed,
And here I take Cordelia by the hand,
Duchess of Burgundy.

Lear. Nothing: I have sworn; I am firm.

Bur. I am sorry then you have so lost a father
That you must lose a husband.

Cor. Peace be with Burgundy!

Since that respects of fortune are his love,
I shall not be his wife.

Regele Franței. Numai atât? Sfiala unei firi care nu-și cuvântă
tot gândul. Duce al Burgundiei, ce zici? Dragostea nu-i
dragoste, când de iubire se leagă gânduri străine scopului ei.
O iei? Ea prețuiește-o avere.

Ducele Burgundiei. Dă-i rege, partea pe care-ai propus-o singur;
iau mâna Cordeliei și-o fac doamna Burgundiei.

Lear. Nu dau nimic; am jurat; îmi țin jurământul.

Decel Burgundiei. Cordeliei. Te plâng că pierzând pe tatăl tău,
pierzi și pe soț.

Cordelia. Meargă sănătos ducele Burgundiei; fiindcă iubirea lui
tinde la avere, n-am să-i fiu soție.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

20

France. Fairest Cordelia, that art most rich being poor,
Most choice forsaken, and most loved despised,
Thee and thy virtues here I seize upon:
Be it lawful I take up what's cast away.
Gods, gods! 'tis strange that from their cold'st neglect
My love should kindle to inflamed respect.
Thy dowerless daughter, king, thrown to my chance,
Is queen of us, of ours, and our fair France:
Not all the dukes of waterish Burgundy
Can buy this unprized precious maid of me.
Bid them farewell, Cordelia, though unkind:
Thou lovest here, a better where to find.
Lear. Thou hast her, France: let her be thine, for we
Have no such daughter, nor shall ever see
That face of hers again. Therefore be gone
Without our grace, our love, our benison.
Come, noble Burgundy.

Regele Franței. Frumoasa Cordelia, săracă, fiindcă ești cea mai bogată; părăsită fiind, ești cea mai râvnită; te iubesc și mai mult știindu-te desprețuită. Te iau cu toate virtuțile tale. Culeg cu sfințenie ceea ce leapădă alții. Ciudat lucru: disprețul lor rece înflăcărează dragostea mea la culme.

Lui Lear. Rege, fiică-ta fără zestre, lăsată-n voia alegerii mele, va domni asupra-mi și peste supușii mei, va fi regina Franței. Toți ducii umedei Burgundii n-ar putea să-mi răscumpere pe fecioara aceasta scumpă și neprețuită. Ia-ți rămas bun de la ei, Cordelia, oricât de nedrepti sunt cu tine. Pentru câte pierzi, vei afla o ursită mai bună.

Lear. Ia-o rege-al Franței. Nu mai e fiica mea și-n veci n-oi mai vedea-o. Pleaca deci, lipsită de dragostea și binecuvântarea noastră. Vino nobile duce-al Burgundiei.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

21

[Flourish. Exeunt all but France, Goneril, Regan, and Cordelia.]

France. Bid farewell to your sisters.

Cor. The jewels of our father, with wash'd eyes
Cordelia leaves you: I know you what your are;
And, like a sister, am most loath to call
Your faults as they are named. Use well our father:
To your professed bosoms I commit him:
But yet, alas, stood I within his grace,
I would prefer him to a better place.

So farewell to you both.

Reg. Prescribe not us our duties.

Gon. Let your study
Be to content your lord, who hath received you
At fortune's alms. You have obedience scanted,
And well are worth the want that you have wanted.

Fanfare, LEAR, DUCELE BURGUNDIEI, CORNUAL, ALBANY, GLOCESTER, ies.

Regele Franței, Cordeliei. Ia-ți rămas bun de la surorile tale.

Cordelia. Nestemate ale tatălui nostru, Cordelia vă părăsește cu lacrimile-n ochi. Știu ce prețuiți, știu ceea ce sunteți dar sunt sora voastră și nu vreau să dau greșelilor voastre adevăratul lor nume. Fiți bune cu tatăl nostru: îl încredințez inimii voastre plină de dragoste pentru el. Vai! Dacă m-ar asculta încă, i-aș pregăti un bun adăpost.

Gon. Vezi de-ți mulțumește soțul care-ți face pomana unei ursite fericite. N-ai știut să-l cinstești pe tata, ți-a convenit deci să fii dezmoștenită.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

22

Cor. Time shall unfold what plaited cunning hides:
Who cover faults, at last shame them derides.
Well may you prosper!

France. Come, my fair Cordelia.

[Exeunt France and Cordelia.]

Gon. Sister, it is not a little I have to say of what most nearly appertains to us both. I think our father will hence to-night.

Reg. That's most certain, and with you; next month with us.

Gon. You see how full of changes his age is; the observation we have made of it hath not been little: he always loved our sister most; and with what poor judgement he hath now cast her off appears too grossly.

Reg. 'Tis the infirmity of his age: yet he hath ever but slenderly known himself.

Gon. The best and soundest of his time hath been but rash; then must we look to receive from his age, not alone the imperfections of long in-grafted condition, but therewithal the

Cordelia. Vremea va dezvălui ceea ce viclenia acoperă. Cine-și ascunde greșelile, e trădat, în cele din urmă, de conștiința sa. Fiți fericiți.

Regele Franței. Vino frumoasă Cordelia.

Regele Franței și Cordelia ies.

Gonerila. Soro, ceea ce am a-ți spune, atârnă greu și ne privește pe amândouă. Cred că tata pleacă la noapte.

Regana. Desigur, cu tine. Luna viitoare va veni la noi.

Gonerila. Văzut-ai cum l-a schimbat vârsta? În nenumărate rânduri ne-a dovedit-o. Întotdeauna, sora noastră i-a fost mai dragă și slăbiciunea minții sale e vădită azi c-a alungat-o.

Regana. Slăbiciunea bătrâneții! Socotește apoi că n-a fost niciodată stăpân deplin pe sine.

Gonerila. Chiar și-n floarea vârstei a avut sminteli; acum că e bătrân, trebuie să ne așteptăm un numai la pornirile de mult

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

23

unruly waywardness that infirm and choleric years bring with them.

Reg. Such unconstant starts are we like to have from him as this of Kent's banishment.

Gon. There is further compliment of leave-taking between France and him. Pray you, let's hit together: if our father carry authority with such dispositions as he bears, this last surrender of his will but offend us.

Reg. We shall further think on't.

Gon. We must do something, and i' the heat.

[*Exeunt.*]

înrădăcinate, ci și la îmbufnările neînduplecate ale betesugului bătrâneții.

Regana. Va trebui să-i răbdăm o mulțime de toane, cum e cea care l-a împins să-l surghiunească pe Kent.

Gonerila. Au să țină mult pompele despărțirii dintre regele Franței și el. Hai să ne sfătuim. Dacă tata, în starea-i sufletească, se mai folosește de puterea lui, atunci înzestrarea noastră e-o investiție ridicolă.

Regana. Nu vom mai gândi la asta.

Gonerila. Trebuie să luăm o hotărâre și să nu amânăm.

(*les amândouă*).

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

24

SCENE II

The Earl of Gloucester's castle.

Enter Edmund, with a letter

Edm. Thou, nature, art my goddess; to thy law
My services are bound. Wherefore should I
Stand in the plague of custom, and permit
The curiosity of nations to deprive me,
For that I am some twelve or fourteen moonshines
Lag of a brother? Why bastard? wherefore base?
When my dimensions are as well compact,
My mind as generous and my shape as true,
As honest madam' issue? Why brand they us
With base? with baseness? bastardy? base, base?
Who in the lusty stealth of nature take
More composition and fierce quality

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENA II

O sală în castelul contelui Gloucester.

Intră EDMOND cu o scrisoare în mână.

Edmond. Natură, ești zâna mea! Ție-ți slujesc. Va trebui oare să
mă supun nedreptății obiceiului și să rabd ca lumea, prea
scrupuloasă, să mă dezmoștenească pentru simplul cuvânt că
m-am născut cu douăsprezece sau paisprezece luni mai târziu
ca fratele meu?... De ce bastard? De ce josnic? Dacă membrele
îmi sunt tot atât de tari, sufletul tot atât de generos, înfățișarea
tot atât de firească ca și la cel născut dintr-o femeie cinstită? De
ce ne-nfierează cu semnul rușinii și-al născuților din flori?
Bastarzii, noi, noi care din imboldul dragostei culegem mai
multă putere, mai multă înflăcărare, ca turma de tâmpiți
zămisliți într-un pat trândav, searbăd și ostenit, făcuți între
somn și deșteptare? Oricum, Edgar, trebuie să am bunurile tale;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

25

Than doth, within a dull, stale, tired bed,
Go to the creating a whole tribe of fops,
Got 'tween asleep and wake? Well then,
Legitimate Edgar, I must have your land:
Our father's love is to the bastard Edmund
As to the legitimate: fine word, "legitimate"!
Well, my legitimate, if this letter speed
And my invention thrive, Edmund the base
Shall top the legitimate. I grow; I prosper:
Now, gods, stand up for bastards!

Enter Gloucester.

Glou. Kent banish'd thus! And France in choler parted!
And the king gone to-night! subscribed his power!
Confined to exhibition! All this done
Upon the gad! Edmund, how now! what news?
Edm. So please your lordship, none.
[Putting up the letter.]

tatăl nostru, n-are pentru bastardul Edmond mai puțină
dragoste ca pentru legiuitul Edgar. Legiuit! Frumos cuvânt! Fie
și legiuit! Dacă scrisoarea aceasta-și atinge ținta, dacă-mi
izbândește planul, Edmond bastardul va-nvinge pe fiul legiuit.
Cresc, mă urc... zei, ocrotiți pe bastarzi!

Intră GLOCESTER.

Gloucester. Kent izgonit. Regele Franței plecat și furios iar Lear
pe drum, abdicat, trecut la pensie! Și toate astea dintr-un
capriciu!
Edmond, ce vești?
Edmond. Niciuna, milord.
(Prefăcându-se că ascunde scrisoarea).

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

26

Glou. Why so earnestly seek you to put up that letter?

Edm. In know no news, my lord.

Glou. What paper were you reading?

Edm. Nothing, my lord.

Glou. No? What needed then that terrible dispatch of it into your pocket? the quality of nothing hath not such need to hide itself. Let's see: come, if it be nothing, I shall not need spectacles.

Edm. I beseech you, sir, pardon me: it is a letter from my brother, that I have not all o'er-read; and for so much as I have persued, I find it not fit for your o'er-looking.

Glou. Give me the letter, sir.

Edm. I shall offend, either to detain or give it. The contents, as in part I understand them, are to blame.

Glou. Let's see, let's see.

Edm. I hope, for my brother's justification, he wrote this but as an essay or taste of my virtue.

Glocester. Ești grăbit s-ascunzi scrisoarea?

Edmond. N-am nicio veste, milord.

Glocester. Ce hârtie citeai?

Edmond. Nu-i nimic, milord.

Glocester. Nimic? De ce atunci o ascunzi cu-atâta grabă-n buzunar? Dacă-i nimic, nu-i nevoie să te ascunzi astfel. Arată. Dacă nu-i nimic, n-am nevoie de ochelari ca să văd.

Edmond. Vă rog să mă iertați. E-o scrisoare de la frate-meu. N-am isprăvit-o, dar am citit destul ca să-mi închipui c-ar fi rău de-ați citi-o.

Glocester. Dă-mi scrisoarea.

Edmond. De-o păstrez, ori de-o dau, tot vă supăr; conținutul ei, din câte am citit eu, e vrednic de dojană.

Glocester. Arată, arată.

Edmond, dându-I scrisoarea. Cred, spre dezvinovățirea fratelui meu, c-a scris-o numai ca să-mi încerce virtutea.

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

27

Glou. [Reads] "This policy and reverence of age makes the world bitter to the best of our times; keeps our fortunes from us till our oldness cannot relish them. I begin to find an idle and fond bondage in the oppression of aged tyranny; who sways, not as it hath power, but as it is suffered. Come to me, that of this I may speak more. If our father would sleep till I walked him, you should enjoy half his revenue for ever, and live the beloved of your brother, "EDGAR." Hum! Conspiracy! "Sleep till I waked him, you should enjoy half his revenue!" My son Edgar! Had he a hand to write this? a heart and brain to breed it in? When came this to you? who brought it?

Edm. It was not brought me, my lord; there's the cunning of it; I found it thrown in at the casement of my closet.

Glou. You know the character to be your brother's?

Glocester, citind: "Datina aceasta a cruțării și-a respectului față de bătrâni, amărăște cel mai bun timp al vieții noastre, ne ndepărtează de noroc până-n ziua când, ajungând și noi bătrâni, nu mai putem să-l prindem. Încep a găsi în povara tiraniei bătrânilor, o robie zadarnică și neghioabă. Ea apasă peste noi, nu pentru că-I puternică, ci pentru c-o răbdăm. Vino de mă caută, am să-ți spun multe. Dacă ar consimți tata să doarmă până l-oi deștepta eu, te-ai bucura pentru totdeauna de jumătatea veniturilor lui și-ai trăi prea iubit de fratele tău: EDGAR".

Hm! O uneltire: "Să adoarmă până l-oi deștepta eu... te-ai bucura de jumătatea veniturilor lui...". Fiul meu Edgar! A putut mâna lui să scrie asta? Inima și creierul lui au putut să conceapă așa ceva. Când ai primit scrisoarea? Cine ți-a adus-o?

Edmond. N-a fost adusă, milord și tocmai în asta stă vicleșugul. Am găsit-o pe fereastră, în odaia mea.

Glocester. Recunoști scrisul ca fiind al fratelui tău?

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

28

Edm. If the matter were good, my lord, I durst swear it were his; but, in respect of that, I would fain think it were not.

Glou. It is his.

Edm. It is his hand, my lord; but I hope his heart is not in the contents.

Glou. Hath he never heretofore sounded you in this business?

Edm. Never, my lord: but I have heard him oft maintain it to be fit, that, sons at perfect age, and fathers declining, the father should be as ward to the son, and the son manage his revenue.

Glou. O villain, villain! His very opinion in the letter! Abhorred villain! Unnatural, detested, brutish villain! worse than brutish! Go, sirrah, seek him; ay, apprehended him: abominable villain! Where is he?

Edm. I do not well know, my lord. If it shall please you to suspend your imagination against my brother till you can drive from him better testimony of his intent, you should run

Edmond. Dacă ar cuprinde lucruri bune, milord, aş jura că-i de la el dar, aşa cum e, caut să mă conving că nu.

Glocester. E scrisul lui.

Edmond. Mâna lui a scris, dar inima lui, cred, n-a împărtaşit cele scrise.

Glocester. Nu ți-a mai vorbit în această privință?

Edmond. Niciodată, milord; dar l-am auzit adesea zicând că atunci când fiii ajung în floarea vârstei iar tații sunt în declin, ar fi mai bine ca aceștia să treacă, tot, fiilor lor, care ar gospodări veniturile.

Glocester. Mișelul! Mișelul! E chiar părerea pe care a pus-o în scrisoare... mișel nemernic! Fiu denaturat! Crud! Mergi de-l caută. Vreau să-l arestez... infamul!... unde e?

Edmond. Nu prea știu, milord. Dacă-ți înăbuși mânia împotriva fratelui meu până-i veți cunoaște gândurile, ați călca pe un pământ mai sigur. Fiind aspru cu el și înșelându-vă poate

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

29

a certain course; where, if you violently proceed against him, mistaking his purpose, it would make a great gap in your own honour and shake in pieces the heart of his obedience. I dare pawn down my life for him that he hath wrote this to feel my affection to your honour and to no further pretence of danger.

Glou. Think you so?

Edm. If your honour judge it meet, I will place you where you shall hear us confer of this, and by an auricular assurance have you satisfaction, and that without any further delay than this very evening.

Glou. He cannot be such a monster —

Edm. Nor is not, sure.

Glou. To his father, that so tenderly and entirely loves him. Heaven and earth! Edmund, seek him out; wind me into him, I pray you: frame the business after your own wisdom. I would unstate myself, to be in a due resolution.

asupra planurilor lui, se poate să-i jigniți onoarea și să sfărâmați o inimă iubitoare. Viața mi-aș pune-o cheazășie că a scris numai ca să încerce dragostea mea pentru voi și fără gând vinovat.

Glocester. Crezi?

Edmond. Dacă găsiți cu cale, voi face așa încât să ne-auziți sfătuindu-ne în privința asta. Vă veți convinge din ce veți auzi singur și nu mai târziu decât diseară.

Glocester. E peste putință să fie un așa monstru.

Edmond. Peste putință.

Glocester. Împotriva unui tată care-l iubește așa de duios, așa de mult! Cer și pământ! Du-te Edmond de-l caută. Fă, te rog, să-l pot auzi. Pune la cale dovada, cum vei găsi mai bine. Las la o parte orice considerații familiare ca să pot lua o hotărâre înțeleaptă.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

30

Edm. I will seek him; sir, presently, convey the business as I shall find means, and acquaint you withal.

Glou. There late eclipses in the sun and moon portend no good to us: though the wisdom of nature can reason it thus and thus, yes nature finds itself scourged by the sequent effects: love cools, friendship falls off, brothers divide: in cities, mutinies; in countries, discord; in palaces, treason; and the bond cracked 'twixt son and father. This villan of mine comes under the prediction; there's son against father: the king falls from bias of nature; there's father against child. We have seen the best of our time: machinations, hollowness, treachery and all ruinous disorders follow us disquietly to our graves. Find out this villain, Edmund; it shall lose thee nothing; do it carefully. And the noble and true-hearted Kent banished! His offence, honesty! 'Tis strange.

[Exit.]

Edmond. Mă duc să-l caut, milord, chiar acum. Voi face lucrurile cât mai bine și vă voi înștiința de toate.

Glocester. Ultimele eclipse de soare și de lună, nu ne prevesteau nimic bun. Deși știința naturii mi le poate tălmăci așa sau altfel, natura însăși se simte tulburată de urmările lor: iubirea se răcește, prietenia dispare, frații de dezbină; în orașe răzvrătiri, la țară vrajbă, în palate trădare și legăturile dintre fiu și tată rupte. Mișelul, născut din mine, cade și el sub prezicere. Iată un fiu pornit împotriva tatălui său. Colo un rege care nu mai știe ce face, aici un tată contra fiului său! Ne-am trăit zilele bune: uneltirile, vicleniile, trădarea și toate dezbinările, ne duc din griji în griji până-n mormânt. Aleargă, Edmond și adu-l pe ticălos; nu-i spre paguba ta. Fii cu luare-aminte. Ah! Nobilul și mărinimosul Kent e surghiunit! Vina lui: cinstea! Ciudat! Ciudat!
(Iese).

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

31

Edm. This is the excellent foppery of the world, that when we are sick in fortune, often the surfeit of our own behavior, we make guilty of our disasters the sun, the moon and the stars: as if we were villains by necessity, fools by heavenly compulsion; knaves, thieves and treachers, by spherical predominance; drunkards, liars and adulterers, by an enforced obedience of planetary influence; and all that we are evil in, by a divine thrusting on: an admirable evasion of whoremaster man, to lay his goatish disposition to the charge of a star! My father compounded with my mother under the dragon's tail, and my nativity was under Ursa major; so that it follows I am rough and lecherous. Tut, I should have been that I am, had the maidenliest star in the firmament twinkled on my bastardizing. Edgar —

Enter Edgar.

Edmond. Iată nebunia lumii: când bolește norocul nostru, adesea din propria noastră vină, învinuim de toate relele noastre soarele, luna, stelele, ca și când am fi răi din nevoie; nebuni printr-o constrângere cerească, nemernici, hoți, trădători prin mișcarea sferelor; bețivi, mincinoși, adulteri, printr-o silită supunere la înrâurirea planetelor; ca și când toate păcatele noastre ne-ar fi impuse de-o putere Dumnezeiască! Minunat prilej pentru robul desfrâului să-și pună patimile pe seama unei stele! Tata și mama s-au însoțit sub „coada Balaaurului” și nașterea mea căzu sub „Ursa-Mare; de-aici urmează că trebuie să fiu un rău și-un stricat. Ei! Aș fi fost ceea ce sunt chiar dacă cea mai feciorelnică stea a cerului lucea în clipa zămislirii mele din flori! Edgar!...

Intră EDGAR.

Sosește la vreme, ca fatalitatea în comedia antică. Replica mea e melancolia, cu oftări cum a scos Tom la Bedlam. O! Eclipsele acestea povestesc toate dezbinările! Fa, sol, la, mi!...

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

32

And pat he comes like the catastrophe of the old comedy: my cue is villainous melancholy, with a sigh like Tom o' Bedlam.

O, these eclipses do portend these divisions! Fa, sol, la, mi.

Edg. How now, brother Edmund! What serious contemplation are you in?

Edm. I am thinking, brother, of a prediction I read this other day, what should follow these eclipses.

Edg. Do you busy yourself about that?

Edm. I promise you, the effects he writ of succeed unhappily; as of unnaturalness between the child and the parent; death, dearth, dissolutions of ancient amities; divisions in state, menaces and maledictions against king and nobles; needless diffidences, banishment of friends, dissipation of cohorts, nuptial breaches, and I know not what.

Edg. How long have you been a sectary astronomical?

Edm. Come, come; when saw you my father last?

Edgar. Ei, frate Edmond. Ce lucruri adânci cugeți?

Edmond. Mă gândesc, frate, la o prezicere pe care-am citit-o dăunăzi privitor la urmările eclipselor.

Edgar. Ești urmărit de așa lucruri?

Edmond. Te-asigur că cele vestite se-implinesc toate din nenorocire. E vorba de dușmanii contra naturii între tată și fiu, de moarte, sărăcie, prieteșuguri vechi sfărâmate, dezbinări în stat, amenințări și blesteme împotriva regelui și a nobilimii, învrăjbiri neîntemeiate, izgoniri de prieteni, risipiri de oști, trădări de soți și nu mai știu ce.

Edgar. De când faci parte din tagma astronomilor?

Edmond. Haide! Haide! Când ai văzut pe tata pentru ultima dată?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

33

Edg. Why, the night gone by.

Edm. Spake you with him?

Edg. Ay, two hours together.

Edm. Parted you in good terms? Found you no displeasure in him by word or countenance?

Edg. None at all.

Edm. Bethink yourself wherein you may have offended him: and at my entreaty forbear his presence till some little time hath qualified the heat of his displeasure, which at this instant so rageth in him that with the mischief of your person it would scarcely allay.

Edg. Some villain hath done me wrong.

Edm. That's my fear. I pray you, have a continent forbearance till the speed of his rage goes slower, and, as I say, retire with me to my lodging, from whence I will fitly bring you to hear my lord speak: pray ye, go; there's my key: if you do stir abroad, go armed.

Edgar. Aseară.

Edmond. Ai vorbit cu el?

Edgar. Da, timp de două ore.

Edmond. V-ați despărțit în buni termeni? N-ai văzut vreun semn de nemulțumire în vorba sau chipul lui?

Edgar. Nu.

Edmond. Gândește-te cu ce prilej ai putut să-l nemulțumești și crede-mă, ocolește-l câtva timp, până i-o trece mânia. Atât clocotește în el acum, c-abia moartea ta l-ar liniști.

Edgar. M-o fi ponegrit vreun ticălos.

Edmond. Mă tem și eu. Te rog, stai liniștit deoparte, până ce focul furiei sale s-o potoli. Deci, retrage-te-n odaia mea, de unde-oi face să-l auzi pe tata vorbind. Te rog, du-te. Iată cheia. Dacă ieși, să fii înarmat.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

34

Edg. Armed, brother!

Edm. Brother, I advise you to the best: go armed: I am no honest man if there be any good meaning towards you: I have told you what I have seen and heard; but faintly, nothing like the image and horror of it: pray you, away.

Edg. Shall I hear from you anon?

[Exit Edgar.]

Edm. I do serve you in this business.

A credulous father, and a brother noble,
Whose nature is so far from doing harms
That he suspected none; on whose foolish honesty
My practices ride easy. I see the business.
Let me, if not by birth, have lands by wit:
All with me's meet that I can fashion fit.
[Exit.]

Edgar. Înarmat, frate?

Edmand. Frate, te povățuiesc spre binele tău. Fii înarmat. Să fiu netrebnic dacă nu se unelțește ceva împotriva-ți. Nu ți-am sus decât o parte din ce-am văzut și auzit; e-un nimic față de groaznicul adevăr. Te rog, du-te.

Edgar. Ai să-mi dai curând vești de tine?

(Iese EDGAR).

Edmond. Vreau să te ajut din toate puterile mele.

Un tată lesne-ncrezător și un frate de-o fire atât de nobilă ca nu numai că nu poate să facă vreun rău, dar nici nu e-n stare să bănuiască. Încrederea-i oarbă, mă ajută deplin în împlinirea planului meu. Întrezăresc deznodământul: dacă averea nu-mi cade-n mâini prin naștere, o câștig prin viclenie! Tot mijlocul e bun, numai să izbutești.
(Iese).

35

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE III

The Duke of Albany's palace.

Enter Goneril and Oswald, her steward.

Gon. Did my father strike my gentleman for chiding of his fool?

Osw. Yes, madam.

Gon. By day and night he wrongs me; every hour
He flashes into one gross crime or other,
That sets us all at odds: I'll not endure it:
His knights grow riotous, and himself upbraids us
On every trifle. When he returns from hunting,
I will not speak with him; say I am sick:
If you come slack of former services,
You shall do well; the fault of it I'll answer.
[Horns within.]

SCENA III

Palatul Ducelui Albany.

Intră GONERILA și OSWALD, intendentul ei.

Gonerila. Adevărat că tata a lovit servitorul meu pentru că-și bătea joc de bufonul său?

Oswald. Adevărat, doamnă.

Gonerila. Zi și noapte mă supără. În toată clipa făptuiește lucruri care ne tulbură. Nu pot să mai rabd! Curtea lui își pierde cuviința și dânsul ne ceartă pentru nimicuri. Când se va-ntoarce de la vânătoare, nu vreau să-l văd. Spune-i că nu mi-i tocmai bine. Iar tu, de te lași mai moale slujindu-l, bine-ai să faci: greșeala o iau asupra-mi.

(Sunet de cornuri).

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

36

Osw. He's coming, madam; I hear him.

Gon. Put on what weary negligence you please,
You and your fellows; I'd have it come to question:
If he distaste it, let him to our sister,
Whose mind and mine, I know, in that are one,
Not to be over-ruled. Idle old man,
That still would manage those authorities
That he hath given away! Now, by my life,
Old fools are babes again, and must be used
With checks as flatteries, when they are seen abused.
Remember what I tell you.

Osw. Very well, madam.

Gon. And let his knights have colder looks among you;
What grows of it, no matter; advise your fellows so:
I would breed from hence occasions, and I shall,
That I may speak: I'll write straight to my sister,
To hold my very course. Prepare for dinner.

Oswald. Vine, doamnă! L-aud.

Gonerila. Fiți cât de leneși slujindu-l, tu și tovarășii tăi. Aș dori să se tânguie. Dacă nu-i place, trimiteți-l la soră-mea, care, știu eu, e cu mine. Noi nu voim să avem stăpân pe cap. Bătrânul nebun care tot mai vrea să domnească după ce s-a despuiat singur. Pe viața mea, bătrânii cad în copilărie! Când nu se mai astâmpără, trebuie să ai mână de fier. Ține minte ce-ți spun.

Oswald. Da, doamnă.

Gonerila. Pe cavalerii lui, luați-i la vale. Să nu vă pese de ce-o urma; zi asta și celorlalți. Caut prilej de vorbă ca să-mi vărs focul. Voi scrie pe loc surorii mele să facă ca și mine. Îngijește-te de masă.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

[Exeunt.]

37

(Ies amândoi).

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

38

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE IV

A hall in the same.

Enter Kent, disguised.

Kent. If but as well I other accents borrow,
That can my speech defuse, my good intent
May carry through itself to that full issue
For which I razed my likeness. Now, banish'd Kent,
If thou canst serve where thou dost stand condemn'd,
So may it come, thy master whom thou lovest
Shall find thee full of labours.

Horns within. Enter Lear, Knights, and Attendants.

Lear. Let me not stay a jot for dinner; go get it ready. *[Exit on Attendants.]* How now! What art thou?

Kent. A man, sir.

Lear. What dost thou profess? What wouldst thou with us?

SCENE IV

O altă parte a palatului.

Intră KENT travestit.

Kent. Dacă aş putea, pentru a-mi preface glasul, să-mprumut alte sunete după cum împrumutai un alt costum, poate se va mplini planul în vederea căruia mă travestii. Surghiunitule Kent, putea-vei să aduci foloase şi din locurile unde eşti osândit să trăieşti? Voiască Ursita! Stăpânul drag ție, te-o găsi atunci neadormit.

Sunet de cornuri afară. Intră LEAR cu CAVALERII şi suita.

Lear. Nu vreau niciun minut mai mult să aştept prânzul. Vezi să fie gata. *(Un om din suită iese).* Tu, cine eşti?

Kent. Un om, milord.

Lear. Ce meserie ai? Ce vrei?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

39

Kent. I do profess to be no less than I seem; to serve him truly that will put me in trust; to love him that is honest; to converse with him that is wise and says little; to fear judgement; to fight when I cannot choose, and to eat no fish.

Lear. What art thou?

Kent. A very honest-hearted fellow, and as poor as the king.

Lear. If thou be as poor for a subject as he is for a king, thou art poor enough. What wouldst thou?

Kent. Service.

Lear. Who wouldst thou serve?

Kent. You.

Lear. Dost thou know me, fellow?

Kent. No, sir; but you have that in your countenance which I would fain call master.

Lear. What's that?

Kent. Authority.

Kent. Menirea mea este să fiu ceea ce par: să slujesc cu credință pe cine se-ncrede-n mine, să iubesc pe cine-i cinstit, să fiu umbra omului cuminte care grăiește puțin, să mă tem de vorba rea, să mă rezboiesc când nu pot face altfel și să nu mănânc pește.

Lear. Cine ești?

Kent. Un om tot atât de sărac ca și regele și cu suflet cinstit.

Lear. Dacă ca supus ești atât de sărac pe cât e el rege, ești într-adevăr foarte sărac. Ce vrei?

Kent. O slujbă.

Lear. În slujba cui vrei să fii?

Kent. În a voastră.

Lear. Știi cine sunt, prietene?

Kent. Nu, dar aveți ceva în înfățișare care mă îmboldește să vă zic: stăpâne.

Lear. Cum chemi asta?

Kent. Măreție.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

40

Lear. What services canst thou do?

Kent. I can keep honest counsel, ride, run, mar a curious tale in telling it, and deliver a plain message bluntly: that which ordinary men are fit for, I am qualified in, and the best of me is diligence.

Lear. How old art thou?

Kent. Not so young, sir, to love a woman for singing, nor so old to dote on her for any thing: I have years on my back forty eight.

Lear. Follow me; thou shalt serve me: if I like thee no worse after dinner, I will not part from thee yet. Dinner ho, dinner! Where's my knave? My fool? Go you, and call my fool hither.

[Exit an Attendant.]

Enter Oswald.]

You, you, sirrah, where's my daughter?

Osw. So please you —

[Exit.]

Lear. Ce știi să faci?

Kent. Pot ține o taină cinstită, pot să-ncalec, să alerg, să stric o istorie nostimă povestind-o și să-ndeplinesc repede o solie ușoară. Sunt bun pentru toate treburile în stare să le facă oamenii de rând și cea mai bună însușire a mea, e sânguința.

Lear. Ce vârsta ai?

Kent. Nu sunt nici destul de tânăr, stăpâne ca să iubesc o femeie pentru că știe să cânte, nici destul de bătrân ca să-nnebunesc după ea fără judecată. Duc patruzeci și opt de ani pe umeri.

Lear. Urmează-mă, mă vei sluji. Dacă ai să-mi plăci și după-masă, nu ne-om despărți curând.

Ei! Masa! Gata-i masa? Unde-i nebunul, bufonul? Chemați pe bufonul meu.

Intră OSWALD.

Spune, tu, unde e fiică-mea?

Oswald. Iertați...

(Iese)

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

41

Lear. What says the fellow there? Call the clorpoll back. [*Exit a Knight.*] Where's my fool, ho? I think the world's asleep.

Re-enter Knight.

How now! Where's that mongrel?

Knight. He says, my lord, your daughter is not well.

Lear. Why came not the slave back to me when I called him?

Knight. Sir, answered me in the roundest manner, he would not.

Lear. He would not!

Knight. My lord, I know not what the matter is; but, to my judgement, your highness is not entertained with that ceremonious affection as you were wont; there's a great abatement of kindness appears as well in the general dependants as in the duke himself also and your daughter.

Lear. Ha! Sayst thou so?

Lear. Ce-a zis, nemernicul? Chemați-l.

(*Un cavaler iese*). Unde-i bufonul? S-ar părea că toată lumea doarme! Unde-i mojicul?

Cavalerul, revenind. Zice că fiicei voastre nu-i e tocmai bine.

Lear. De ce nu vine nemernicul, când îl chem?

Cavalerul. Mi-a spus verde că nu vrea.

Lear. Nu vrea!

Cavalerul. Nu știu ce se petrece, stăpâne dar, după mine, nu i se aduce înălțimii voastre îndestulă cinste, după cum a fost obișnuită. E-o schimbare vădită, nu numai în purtarea oamenilor din casă dar și în purtarea ducelui și a fiicei voastre.

Lear. A! Așa crezi?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

42

Knight. I beseech you, pardon me, my lord, if I be mistaken; for my duty cannot be silent when I think your highness wronged.

Lear. Thou but rememberest me of mine own conceptions: I have perceived a most faint neglect of late; which I have rather blamed as mine own jealous curiosity than as a very pretence and purpose of unkindness: I will look further into't. But where's my fool? I have not seen him this two days.

Knight. Since my young lady's going into France, sir, the fool hath much pined away.

Lear. No more of that; I have noted it well. Go you, and tell my daughter I would speak with her. [*Exit an Attendant.*] Go you, call hither my fool.

Re-enter Oswald.

O, you sir, you, come you hither, sir: who am I, sir?

Osw. My lady's father.

Cavaleul. Vă rog să ma iertați, înălțime, dacă mă-nșel dar datoria mă silește să vorbesc când cred că se aduc jigniri măriei tale.

Lear. Nu faci decât să-mi amintești ceea ce am văzut și eu. Observai de curând, multă nepăsare li răceală. Căutam să pun toate pe seama firii mele supărăcioase și să nu văd vreun gând răutăcios. Voi cerceta lucrurile mai de-aproape. Unde-i bufonul meu?... De două zile nu l-am văzut.

Cavalerul. De când stăpâna noastră cea tânără a luat drumul Franței, bufonul e tare abătut.

Lear. Să nu vorbim de asta. Am văzut și eu.

(*Unuia dintre cavaleri*). Mergi de spune fiicei mele că vreau să-i vorbesc.

(*Unui alt cavaler*). Tu, cheamă-mi bufonul.

Intră OSWALD.

Dumneata, apropie-te. Cine sunt eu?

Oswald. Tatăl stăpânei mele.

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

43

Lear. My lady's father! My lord's knave: you whoreson dog!
You slave! You cur!

Osw. I am none of these, my lord; I beseech your pardon.

Lear. Do you bandy looks with me, you rascal?

[Striking him.]

Osw. I'll not be struck, my lord.

Kent. Nor tripped neither, you base foot-ball player.

[Tripping up his heels.]

Lear. I thank thee, fellow; thou servest me, and I'll love thee.

Kent. Come, sir, arise, away! I'll teach you differences: away,
away! If you will measure your lubber's length again, tarry:
but away! Go to; have you wisdom? So.

[Pushes Oswald out.]

Lear. Now, my friendly knave, I thank thee: there's earnest of
thy service.

[Giving Kent money.]

Lear. Tatăl stăpânei mele! Lacheul stăpânului! Fecior de lele!
Ticălos! Câine!

Oswald. Nu sunt nimic din toate astea, îngăduiți să v-o spun.

Lear. Îndrăznești să te uiți la mine, stârpitură?
(Îl povește).

Oswald. Nu rabd să fiu bătut, milord.

Kent. Și nici să fii trântit jos, prost jucător de fotbal.

(Punându-i piedică).

Lear. Mulțumesc, ție. Mă slujești bine și te-oi iubi.

Kent. Haide, scoală, tulește-o. Te-oi înăța să stai la locul tău.
Afară. Afară! Dacă vrei să-ți mai măsoari o dată lungimea
nasului, rămâi. Dacă nu, afară! Piei! Aibi minte!... Aibi minte!...
Așa.

(Îl dă pe Intendent afară).

Lear. Prietene, îți mulțumesc.

(Dând bani lui Kent).

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

44

Enter Fool.

Fool. Let me hire him too: here's my coxcomb.

[Offering Kent his cap.]

Lear. How now, my pretty knave! How dost thou?

Fool. Sirrah, you were best take my coxcomb.

Kent. Why, fool?

Fool. Why, for taking one's part that's out of favour: nay, an thou canst not smile as the wind sits, thou 'lt catch cold shortly: there, take my coxcomb: why, this fellow hath banished two on's daughters, and done the third a blessing against his will; if thou follow him, thou must needs wear my coxcomb. How now, nuncle! Would I had two coxcombs and two daughters!

Lear. Why, my boy?

Intră bufonul.

Bufonul. Lasă-mă să-l răsplătesc și eu. Ține boneta mea de bufon.

(Dându-și boneta lui Kent).

Lear. A! Băiete dragă, ce faci?

Bufonul, lui Kent. Ar fi bine să porți boneta-mi de bufon.

Lear. De ce?

Bufonul lui Kent. De ce? Pentru că iei partea unui om care nu mai are trecere. Da, dacă nu știi să surâzi spre partea dincotro suflă vântul, ai să te gutunărești repede. Ia boneta mea. Omul acesta a izgonit două din fiicele sale și-a binecuvântat pe a treia, fără să vrea. Dacă-l slujești, trebuie să porți boneta mea. Cum te simți, moșule? Aș dori să am două bonete, dacă-aș avea două fiice.

Lear. De ce, băiete?

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

45

Fool. If I gave them all my living, I 'ld keep my coxcombs myself. There's mine; beg another of thy daughters.

Lear. Take heed, sirrah; the whip.

Fool. Truth's a dog must to kennel; he must be whipped out, when Lady the brach may stand by the fire and stink.

Lear. A pestilent gall to me!

Fool. Sirrah, I'll teach thee a speech.

Lear. Do.

Fool. Mark it, nuncle:

Have more than thou showest,
Speak less than thou knowest,
Lend less than thou owest,
Ride more than thou goest,
Learn more than thou trowest,
Set less than thou throwest;

Bufonul. Dacă-aș da fiicelor mele tot ce am, aș păstra bonetele pentru mine. Iat-o pe-a mea; cere fiicelor tale să ți-o dăruiască pe cealaltă.

Lear. Teme-te de bici, obraznicule.

Bufonul. Adevărul e un câine pe care-l ții în coteț; l-alungi cu biciul, pe când cățeaua cu trecere, poate să se tolănească lângă foc și să pută în voie.

Lear. Un hap amar pentru mine!

Bufonul. Ascultă, prietene, am să te-nvăț o zicală.

Lear. Spune.

Bufonul. Ascultă, moșulică:

Ascunde averea ce ai,
Și numai o parte să dai,
Oricâte ai face, să taci,
Iar drumul pe cal să ți-l faci;
Învață mai mult decât știi,
Cu grijă la pierdere fii,

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

46

Leave thy drink and thy whore,
And keep in-a-door,
And thou shalt have more
Than two tens to a score.

Kent. This is nothing, fool.

Fool. Then 'tis like the breath of an unfee'd lawyer, you gave me nothing for 't. Can you make no use of nothing, nuncle?

Lear. Why, no, boy; nothing can be made out of nothing.

Fool. [To Kent] Prithee, tell him, so much the rent of his land comes to: he will not believe a fool.

Lear. A bitter fool!

Fool. Dost thou know the difference, my boy, between a bitter fool and a sweet fool?

Lear. No, lad; teach me.

Fool. That lord that counsell'd thee
To give away thy land,
Come place him here by me;

Uitând iubită și vin
Stai lângă tăcutu-ți cămin
Și astfel vei fi, îți spun drept,
O floare de om înțelept.

Lear. Asta nu-i nimic bufonule.

Bufonul. E ca și cuvântarea avocatului care n-a fost plătită: nu mi-ai dat nimic. Moșule, poți face ceva pe nimic?

Lear. Nu, zău! Nimic aduce tot nimic!

Bufonul, lui Kent. Te rog, spune-i că tocmai atât venit i-aduc și bunurile lui. El n-ar crede pe bufon.

Lear. Ești un bufon veninos.

Bufonul. Micuțule, știi deosebirea dintre unul veninos și unul dulce?

Lear. Nu, băiete, spune-mi-o.

Bufonul. Cel ce ți-a spus să dai
Lear, câte-n lume ai.
La dreapta mea să-l pui

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

47

Do thou for him stand:
The sweet and bitter fool
Will presently appear;
The one in motley here,
The other found out there.

Lear. Dost thou call me fool, boy?

Fool. All thy other titles thou hast given away; that thou wast born with.

Kent. This is not altogether fool, my lord.

Fool. No, faith, lords and great men will not let me; if I had a monopoly out, they would have part on't: and ladies too, they will not let me have all the fool to myself; they'll be snatching. Give me an egg, nuncle, and I'll give thee two crowns.

Lear. What two crowns shall they be?

Sau stai în locul lui!
Bufonul bun și rău
Pe loc s-ar arăta:

Arătându-se

Cel bun ca mine-o sta,

Arătându-l pe Lear

Cel rău sub chipul tău!

Lear. Mă iei drept un bufon, copile?

Bufonul. Te-ai despuiat de toate celelalte măririi. Pe-aceasta o ții din naștere.

Kent. Nu-i așa de nebun pe cât pare, stăpâne.

Bufonul. Pe sufletul meu, nu! Lorzi și nobili mari nu mi-au lăsat monopolul nebuniei; iau și ei partea lor și tot așa și doamnele, nu vor să fiu numai eu nebun. Dă-mi un ou, moșulică și-am să-ți dau două coroane.

Lear. Ce fel de coroane au să fie?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

48

Fool. Why, after I have cut the egg in the middle and eat up the meat, the two crowns of the egg. When thou clovest thy crown i' the middle and gavest away both parts, thou borest thine ass on thy back o'er the dirt: thou hadst little wit in thy bald crown when thou gavest thy golden one away. If I speak like myself in this, let him be whipped that first finds it so.

[Singing] Fools had ne'er less wit in a year;

For wise men are grown foppish,

And know not how their wits to wear,

Their manners are so apish.

Lear. When were you wont to be so full of songs, sirrah?

Fool. I have used it, nuncle, ever since thou madest thy daughters thy mother: for when thou gavest them the rod and puttest down thine own breeches,

[Singing] Then they for sudden joy did weep,

And I for sorrow sung,

Bufonul. După ce voi fi tăi tăiat oul în două și voi fi scos ce-i înauntru, amândouă coroanele oului. Când ți-ai frânt coroana de la mijloc și-ai dăruit amandouă bucățile, ți-ai dus asinul în spinare ca să treci noroiul. Puțină minte aveai sub coroana ta pleșuvă, în ziua când ți-ai dăruit coroana de aur. Dacă tot sunt nebun grăind astfel, să-l biciuiască pe-acela care-o fi întâi de părerea asta.

Cântă. Nebunii nu avură în veci an mai cumplit,

Căci cei cuminți i-a-nlocuit

Azi duhul ei și-l pierd în vânt

Așa de caraghioși mai sunt!

Lear. De când știi atâtea cântece, caraghiosule?

Bufonul. De când ai trecut fiicelor tale puterea părintească; de când le-ai dat în mâini varga și tu ți-ai dat jos nădragii.

Cântă: Ele-au cântat de chef prea mare,

Iar eu cântai de supărare,

Văzându-ți tronul în surpare

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

49

That such a king should play bo-peep,
And go the fools among.

Prithee, nuncle, keep a schoolmaster that can teach thy fool to lie: I would fain learn to lie.

Lear. An you lie, sirrah, we'll have you whipped.

Fool. I marvel what kin thou and thy daughters are: they'll have me whipped for speaking true, thou 'lt have me whipped for lying, and sometimes I am whipped for holding my peace. I had rather be any kind o' thing than a fool: and yet I would not be thee, nuncle; thou hast pared thy wit o' both sides and left nothing i' the middle. Here comes one o' the parings.

Enter Goneril.

Lear. How now, daughter! What makes that frontlet on? Methinks you are too much of late i' the frown.

Fool. Thou wast a pretty fellow when thou hadst no need to care for her frowning; now thou art an

Și regele în aiurare!

Te rog, unchiule, ia un maestru care să-n-vețe pe nebunul tău să mintă. Vreau să-nvăț meșteșugul minciunii!

Lear. Dacă minți dragul meu, voi pune să te biciuiască.

Bufonul. Sunt uimit de-nrudirea dintre tine și fiicele tale: ele mă vor biciui dacă spun adevărul și tu dacă mint. Și nu socotesc că mi se-ntâmplă să fiu biciuit ca să tac. Mai bine să fii orice decât un bufon. Și totuși, n-aș vrea să fiu în locul tău, moșule! Ți-ai ros bunul simț din amandouă părțile, așa că n-a mai rămas nimic în mijloc. Iată, vine una din rozătoare.

Intră GONERILA.

Lear. Ce este, copila mea? De ce ți-i fruntea-ngândurată? De câteva zile pari tare-ntunecată.

Bufonul. Erai un om fericit când n-aveai a te îngriji de stările sufletești. Acum nu ești decât o nulă, neprețuind nimic. În

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

50

O without a figure: I am better than thou art now; I am a fool,
thou art nothing.

[To Gon.] Yes, forsooth, I will hold my tongue; so your face
bids me, though you say nothing.

Mum, mum:

He that keeps nor crust nor crumb,

Weary of all, shall want some.

[Pointing to Lear] That's a shealed peascod.

Gon. Not only, sir, this your all-licensed fool,

But other of your insolent retinue

Do hourly carp and quarrel, breaking forth

In rank and not to be endured riots. Sir,

I had thought, by making this well known unto you,

To have found a safe redress; but now grow fearful,

By what yourself too late have spoke and done,

That you protect this course and put it on

By your allowance; which if you should, the fault

ceasul acesta sunt mult mai mult ca tine: eu, sunt bufonul, tu,
nu ești nimic.

(Gonerilei) Da, da! Să tac! Încruntările tale îmi poruncesc, deși
nu-mi vorbești... Sst... sst!...

Când nu ții nici coji, nici pâine

Mori pe drum de foame mâine!

(Arătând spre Lear) O coajă fără miez.

Gonerila. Nu numai că bufonul dumitale, milord, se crede în
drept să facă toate necuviințele dar și alți mulți din Curtea-ți
zgomotoasă, în tot minunatul, cârtesc, ceartă, unită distanțele
și săvârșesc tot lucruri urâte. Credeam, spunându-ți, că-i vei
înfrâna. Judecând cele ce spui și faci, am dreptul să cred că-i
îmbărbătezi și-i sprijini. De este-așa, avem destule mijloace
pentru a curma răul și va trebui să recurgem la niște măsuri
care, în alte împrejurări, ar putea fi luate drept o injurie dar
care, date fiind împrejurările, sunt o trebuință.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

51

Would not 'scape censure, nor the redresses sleep,
Which, in the tender of a wholesome weal,
Might in their working do you that offence
Which else were shame, that then necessity
Will call discreet proceeding.

Fool. For, you know, nuncle,
The hedge-sparrow fed the cuckoo so long,
That it had it head bit off by it young.
So out went the candle, and we were left darkling.

Lear. Are you our daughter?

Gon. Come, sir.

I would you would make use of that good wisdom
Whereof I know you are fraught, and put away
These dispositions that of late transform you
From what you rightly are.

Fool. May not an ass know when the cart draws the horse?
Whoop, Jug! I love thee.

Bufonul. Căci trebuie să știi, unchiule:

Cea vrăbie-atâta pe cuc l-au hrănit,

Pân-cucul și puii în cap i-au sărit!

Astfel au suflat în făclie și am rămas în întuneric.

Lear. Ești fiica mea?...

Gonerila. Ascultă, aș vrea să te folosești de judecata cu care știi
c-ai fost înzestrat; isprăvește cu ciudățeniile ce ți-au schimbat
în rău firea.

Bufonul. Un măgar nu vede când carul trage calul? Hi! Hop! Te
iubesc!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

52

Lear. Doth any here know me? This is not Lear:
Doth Lear walk thus? Speak thus? Where are his eyes?
Either his notion weakens, his discernings
Are lethargied – Ha! Waking? 'tis not so.
Who is it that can tell me who I am?

Fool. Lear's shadow.

Lear. I would learn that; for, by the marks of sovereignty,
knowledge and reason, I should be false persuaded I had
daughters.

Fool. Which they will make an obedient father.

Lear. Your name, fair gentlewoman?

Gon. This admiration, sir, is much o' the savour

Of other your new pranks. I do beseech you

To understand my purposes aright:

As you are old and reverend, you should be wise.

Here do you keep a hundred knights and squires;

Men so disorder'd, so debosh'd and bold,

Lear. Mă mai cunoașteți? Nu! Nu mai e Lear! Așa pășește Lear?
Așa grăiește el? Unde îi sunt ochii? Sau minte-i e în declin sau
i-a amorțit priceperea! Dorm, ori sunt treaz?.. Nu! E peste
putință. Cine poate să spună ce sunt?

Bufonul. Umbra lui Lear!

Lear. Aș vrea să știu, căci puterea de-a ști și judecata, m-au făcut
să cred, pe nedrept poate, că am fiice.

Bufonul. Care vor să te supui lor.

Lear. Cum te cheamă, frumoasă doamnă?...

Gonerila. Uimirea ta, milord, e la fel cu ciudățeniile-ți din urmă.

Te rog să binevoiești să pătrunzi ceea ce sunt hotărâtă să fac.

Un bătrân venerabil trebuie să fie și înțelept. Hrănești aici o

sută de cavaleri și slugi, așa de dezmațați, desfrânați,

nerușinați, încât curtea noastră, pângărită de isprăvile lor, ia

fața unei cârciumi. Orgiile și nerușinarea o fac să pară o tavernă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

53

That this our court, infected with their manners,
Shows like a riotous inn: epicurism and lust
Make it more like a tavern or a brothel
Than a graced palace. The shame itself doth speak
For instant remedy: be then desired
By her that else will take the thing she begs
A little to disquantity your train,
And the remainder that shall still depend,
To be such men as may besort your age,
Which know themselves and you.

Lear. Darkness and devils!

Saddle my horses; call my train together.

Degenerate bastard! I'll not trouble thee:

Yet have I left a daughter.

Gon. You strike my people, and your disorder'd rabble
Make servants of their betters.

Enter Albany.

murdară sau lupanar și nu un palat. Simțul rușinii cere o-ndreptare repede. Urmează-mi dorința dacă nu vrei să poruncesc ceea ce te rog supusă. Micșorează-ți pompa; fă ca oamenii care vor sta pe lângă tine și vor mai sluji, să fie oameni mai potriviți vârstei tale, dându-și mai bine seama ce sunt ei și cine ești.

Lear. Iad și-ntuneric! Pregătiți-mi caii! Să vină curtea mea, bastardă, putredă! N-am să-ți stau multă vreme pe suflet... mai am o fiică.

Gonerila. Îmi bați slugile și spânzurații tăi obraznici poruncesc unor oameni mult mai presus lor.

Intră ALBANY.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

54

Lear. Woe, that too late repents,
[To Alb.] O, sir, are you come?
Is it your will? Speak, sir. Prepare my horses.
Ingratitude, thou marble-hearted fiend,
More hideous when thou show'st thee in a child
Than the sea-monster!

Alb. Pray, sir, be patient.

Lear. [To Gon.] Detested kite! thou liest.
My train are men of choice and rarest parts,
That all particular of duty know,
And in the most exact regard support
The worship of their name. O most small fault,
How ugly didst thou in Cordelia show!
That, like an engine, wrench'd my frame of nature
From the fix'd place, drew from my heart all love
And added to the gall. O Lear, Lear, Lear!
Beat at this gate, that let thy folly in

Lear. Nenorocire cui se căiește prea târziu. A, dumeata ești?
Voința ta este? Vorbește. Pregătește-mi caii!... Nerecunoștință,
demon cu inimă de piatră, mai hidoasă când te arăți într-un
copil decât sunt monștrii mării.

Albany. Liniștești-vă, vă rog, milord.

Lear, Gonerilei. Scorpie scârboasă, minți! Cei din suita mea sunt
oameni aleși, având cele mai rare virtuți, cinstind numele pe
care-l poartă. O, tu, cel mai mic păcat dintre toate, de ce mi-ai
părut atât de urât la Cordelia! Ai pătruns ca un instrument de
caznă, mi-ai sfărâmat cuirasa, ai lăsat să se scurgă toată
dragostea din inima mea care s-a umplut de fiere! O, Lear, Lear,
Lear!

(*Lovindu-și capul*). Lovește poarta aceasta pe care-a intrat
nebunia gonind bunul simț...

(*Oamenilor lui*). Haideți, prieteni, haideți.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

55

[Striking his head.] And thy dear judgement out! Go, go, my people.

Alb. My lord, I am guiltless, as I am ignorant
Of what hath moved you.

Lear. Hear, nature, hear; dear goddess, hear!
Suspend thy purpose, if thou didst intend
To make this creature fruitful:
Into her womb convey sterility:
Dry up in her the organs of increase,
And from her derogate body never spring
A babe to honour her! If she must teem,
Create her child of spleen, that it may live
And be a thwart disnatured torment to her.
Let it stamp wrinkles in her brow of youth;
With cadent tears fret channels in her cheeks;
Turn all her mother's pains and benefits
To laughter and contempt; that she may feel

Albany. Sunt străin de toate acestea, neștiind ce v-a înfuriat într-atât.

Lear. Se poate, milord... ascultă-mă, natură, zeiță sfântă!
Oprește-n loc ursita dacă voiai să dai rod sânelui acesta. Fă
sterp pântecul ei. Usucă în ea măruntaiele înmulțirii. Din
trupul acesta cinstit, în veci să nu se nască un prunc care s-o
cinstească. Dacă trebuie să zămislească, copilul ei fie făcut din
ură, viețuiască ca un monstru de spaimă care s-o chinuiască. Să
sape dăre adânci pe fruntea tinereții ei. S-o facă să verse lacrimi
care să-i sape șanțuri pe obraji. Să-și bată joc de durerile mamei
lui, ca să simtă aceasta, la rândul ei, ca nerecunoștința unui copil
e mai veninoasă ca mușcătura reptilei. Haide, haide.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

56

How sharp than a serpent's tooth it is
To have a thankless child! Away, away!

[Exit.]

Alb. Now, gods that we adore, whereof comes this?

Gon. Never afflict yourself to know the cause,
But let his disposition have that scope
That dotage gives it.

Re-enter Lear.

Lear. What, fifty of my followers at a clap!
Within a fortnight!

Alb. What's the matter, sir?

Lear. I'll tell thee

[To Gon]. Life and Death! I am ashamed
That thou hast power to shake my manhood thus;
That these hot tears, which break from me perforce,
Should make thee worth worth them. Blasts and fogs upon
thee!

(Iese).

Albany. Zei iubiți, de ce toate astea?...

Gonerila. Nu te osteni să cauți pricina și lasă-l în voia nebuniei
lui.

LEAR intră din nou, urmat la distanță de OSWALD.

Lear. Cum? Cincizeci din oamenii mei, alungați după
cincisprezece zile?

Albany. Ce s-a întâmplat, sire?

Lear. Ți-oi spune-o...

(Gonerilei). Pe viață și pe moarte! Mi-i rușine: să mă faci pe
mine, un bărbat, să vărs lacrimi fierbinți de care nu ești
vrednică. Vitejiile și negurile cază peste tine. Rănile în veci
neînchide ale blestemului părintesc să-ți roadă carnea toată!
Oh, bătrâni ochi de nebun dacă mai plângeți de toate acestea,

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

57

The untented woundings of a father's curse
Pierce every sense about thee! Old fond eyes,
Beweep this cause again, I'll pluck ye out
And cast you with the waters that you lose
To temper clay. Yea, is it come to this?
Let it be so: yet have I left a daughter,
Who, I am sure, is kind and comfortabld:
When she shall hera this of thee, with her nails
She'll flay thy wolvisch visage. Thou shalt find
That I'll resume the shape which thou dost think
I have cast off for ever: thou shalt, I warrant thee.

[Exeunt Lear, Kent, and Attendants.]

Gon. Do you mark that, my lord?

Alb. I cannot be so partial, Goneril,
To the great love I bear you.

Gon. Pray you, content. What, Oswald, ho!

[To the Fool] You, sir, more knave than fool, after your master.

vă smulg din orbitele voastre și vă arunc cu șiroaiele pe care le
vărsați ca să faceți noroi. Ah, aici am ajuns! Fie, dar am o altă
fiică care, sunt sigur, e bună și miloasă. Când va afla de
purtarea ta, va sfâșia cu unghiile ei chipul tău de lupoaică. Să
știi, o să-mbrac iar măreția-mi regală. Crezi că m-am dezbrăcat
de ea pentru totdeauna dar o vei revedea!... te-ncredințez.

Lear, Kent și oamenii din suită ies.

Gonerila. Ai auzit, milord?

Albany. Oricât te-aș iubi, Gonerilo, nu pot fi atât de părtinitor...

Gonerila. Lasă te rog... apropie-te, Oswald.

(Oswald se apropie. Ea îi spune un cuvânt la ureche. Oswald iese).

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

58

Fool. Nuncle Lear, nuncle Lear, tarry; take the fool with thee.

A fox, when one has caught her,
And such a daughter,
Should sure to the slaughter,
If my cap would buy a halter:
So the fool follows after.

[Exit.]

Gon. This man hath had good counsel: a hundred knights!

'Tis politic and safe to let him keep
At point a hundred knights: yes, that on every dream,
Each buzz, each fancy, each complaint, dislike,
He may enguard his dotage with their power
And hold our lives in mercy. Oswald, I say!

Alb. Well, you may fear too far.

(*Bufonului*). Tu, viperă dar prost bufon, urmează-ți stăpânul.

Bufonul. Moș Lear... moș Lear, stai, să te-ajungă bufonul...

O vulpe de-aș avea
Sau fiică cum e ea,
Pe ștreang ele-ar pieri
De l-aș putea plăti
Cu pălăria mea...
Mă duc... și iac-așa!

(*Iese*).

Gonerila. Avea dreptate, Oswald. O sută de cavaleri! Cuminte era să-i lăsăm o sută de oameni, pentru ca la cea dintâi toană, supărare sau mânie, de câte ori i s-o năzări, să se slujească de ei ca să-și apere sminteala și să ne primejduiască viața... Oswald!...

Albany. Poate vezi mai negru lucrurile de cum sunt.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

59

Gon. Safer than trust too far:
Let me still take away the harms I fear,
Not fear still to be taken: I know his heart,
What he hath utter'd I have writ my sister:
If she sustain him and his hundred knights,
When I have show'd the unfitness,
Re-enter Oswald.
How now, Oswald!
What, have you writ that letter to my sister?
Osw. Yes, madam.
Gon. Take you some company, and away to horse:
Inform her full of my particular fear,
And thereto add such reasons of your own
As may compact it more. Get you gone;
And hasten your return.
[Exit Oswald].
No, no, my lord.

Gonerila. E mai sigur așa decât să ai prea multă încredere. Lasă-mă să-nlătur primejdiile de care mă tem. I-am pătruns gândul. De toate vorbele lui o-nștiințez și pe soră-mea. Dacă știind acestea, îi mai rabdă, pe el și cei o sută de cavaleri... ei bine, Oswald?

Intră OSWALD.

Ai scris, cum ți-am zis, surorii mele?

Oswald. Da, doamnă.

Gonerila. Ia câțiva oameni și cai și dă fuga de vestește pe soră-mea de temerile mele, adaugă de la tine ce vei ști, ca să pătrundă starea de lucruri. Pleacă și-ntoarce-te cât mai curând. *(Oswald iese).*

Milord, din blândețea-ți binevoitoare nu vreau să-ți tac o vină dar lasă-mă să-ți spun: ți se cuvin mai multe muștrări pentru neîngrijirea ta decât laude pentru nespusa-ți bunătate.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

60

This milky gentleness and course of yours
Though I condemn not, yet, under pardon,
You are much more attask'd for want of wisdom
Than praised for harmful mildness.

Alb. How far your eyes may pierce I cannot tell:
Striving to better, oft we mar what's well.

Gon. Nay, then —

Alb. Well, well; the event.

[*Exeunt.*]

Albany. Nu vâd așa de departe ca tine dar știu că nimerim rău
când vrem să facem prea bine.

Gonerila. Totuși...

Albany. Fie... urma va alege.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

61

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

SCENE V

Court before the same.

Enter Lear, Kent, and Fool.

Lear. Go you before to Gloucester with these letters. Acquaint my daughter no further with any thing you know that comes from her demand out of the letter. If your diligence be not speedy, I shall be there afore you.

Kent. I will not sleep, my lord, till I have delivered your letter.
[Exit.]

Fool. If a man's brains were in's heels, were't not in danger of kibes?

Lear. Ay, boy.

Fool. Then, I prithee, be merry; thy wit shall ne'er go slip-shod.

Lear. Ha, ha, ha!

SCENA V

O curte în fața castelului Ducelui Albany.

Intră LEAR, KENT ȘI BUFONUL.

Lear, lui Kent. Aleargă înaintea mea la Gloucester cu scrisoarea. Spune fiicei mele ce știi, răspunzând numai la ce te va întreba după ce va fi citit scrisoarea. Dacă nu te grăbești tare, ajung înaintea ta.

Kent. N-am să răsuflu înalțime, până nu-i dau scrisoarea.
(Iese).

Bufonul. Dacă unui om, creierul i-ar sta în călcâie, nu-i așa c-ar putea să capete degerături?

Lear. Desigur, băiete.

Bufonul. Dacă-i așa, bucură-te: înțelepciunea nu-ți va sta în papuci.

Lear. Ha! Ha! Ha...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

62

Fool. Shalt see thy other daughter will use thee kindly; for though she's as like this as a crab's like an apple, yet I can tell what I can tell.

Lear. Why, what canst thou tell, my boy?

Fool. She will taste as like this as a crab does to a crab. Thou canst tell why one's nose stands i' the middle on's face?

Lear. No.

Fool. Why, to keep one's eyes of either side's nose, that what a man cannot smell out he may spy into.

Lear. I did her wrong—

Fool. Canst tell how an oyster makes his shell?

Lear. No.

Fool. Nor I neither; but I can tell why a snail has a house.

Lear. Why?

Fool. Why, to put's head in; not to give it away to his daughters, and leave his horns without a case.

Bufonul. Ai să vezi, fiica cealaltă are să fie tot atât de draguță cu tine. Seamănă împreună ca un măr pădureț cu unul dulce. Știi eu ce știu.

Lear. Și ce știi tu, băiete?

Bufonul. Zic că-i seamănă la gust ca un pădureț c-un alt pădureț. Știi tu de ce avem nasul în mijlocul feței?

Lear. Nu.

Bufonul. Ca să avem câte-un ochi de fiecare parte a nasului, pentru ca omul să poată vedea ceea ce nu-i în stare să simtă.

Lear, pe gânduri. Am fost nedrept cu ea.

Bufonul. Ai putea să-mi spui cum își fac scoicile ghiocul?

Lear. Nu.

Bufonul. Nici eu; dar pot să spun de ce are-o căsuță culbecul.

Lear. De ce?

Bufonul. Spre a-și ascunde capul, ca să nu-l dea fiicelor sale lăsându-și coarnele neadăpostite.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

63

Lear. I will forget my nature. So kind a father! Be my horses ready?

Fool. Thy asses are gone about 'em. The reason why the seven stars are no more than seven is a pretty reason.

Lear. Because they are not eight?

Fool. Yes, indeed: thou wouldst make a good fool.

Lear. To take 't again perforce! Monster ingratitude!

Fool. If thou wert my fool, nuncle, I'd have thee beaten for being old before thy time.

Lear. How's that?

Fool. Thou shouldst not have been old till thou hadst been wise.

Lear. O, let me not be mad, not mad, sweet heaven!

Keep me in temper: I would not be mad!

[Enter Gentleman.]

How now! Are horses ready?

Lear. Vreau să-mi uit firea...un părinte așa de bun!... Gata-mi sunt caii?...

Bufonul. S-au dus măgarii tăi să vadă. Cuvântul pentru care cele șapte stele nu sunt decât șapte, e-un cuvânt minunat.

Lear. Sunt șapte pentru că nu-s opt.

Bufonul. Bravo! Ai fi făcut un bufon de frunte.

Lear, adâncit. Să iau-napoi cu sila!.. Ah! Monstru de nrecunoștință.

Bufonul. Dacă ai fi bufonul meu, unchiașule, te-aș fi bătut cămbătrâniși înainte de vreme.

Lear. De ce?

Bufonul. Pentru că nu trebuia să-mbătrânești mai-nainte de-a fi fost cuminte.

Lear. Cerule blând, nu-ngădui să-nnebunesc! Lasă-mi mințile...

Nu vreau să fiu nebun!

Intră unul dintre CAVALERI.

Ei?... gata-s caii?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

64

Gent. Ready, my lord.

Lear. Come, boy.

Fool. She that 's a maid now and laughs at my departure
Shall not be a maid long, unless things be cut shorter.

[*Exeunt.*]

Cavalerul. Da, sire.

Lear, bufonului. Vino, mititelule.

Bufonul: Fiica aceea

Ce râde de mine că plec,
Pe-aici de-i scris să mai trec
Cumplit o să fie de ea!

(*Iese*).

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

65

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

ACT II

SCENE I

The Earl of Gloucester's castle.

Enter Edmund and Curan, meeting

Edm. Save thee, Curan.

Cur. And you, sir. I have been with your father, and given him notice that the Duke of Cornwall and Regan his duchess will be here with him this night.

Edm. How comes that?

Cur. Nay, I know not. You have heard of the news abroad, I mean the whispered ones, for they are yet but ear-kissing arguments?

Edm. Not I: pray you, what are they?

ACTUL II

SCENA I

O curte a palatului contelui de Gloucester.

Intră EDMOND și CURAN care se întâlnesc.

Edmond. Salutare, Curan.

Curan. Mă-nchin, seniore. Am văzut pe tatăl vostru. L-am înștiințat că ducele de Cornual și soția sa Regana, vor sosi aici diseară.

Edm. Prin ce-ntâmplare?

Curan. Nu pătrund. Știți veștile din aer, adică cele ce se șoptesc, căci nu se vorbește încă decât la ureche?

Edmond. Nu. Ce?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

66

Cur. Have you heard of no likely wars toward, 'twixt the Dukes of Cornwall and Albany?

Edm. Not a word.

Cur. You may do them in time. Fare you well, sir.
[Exit.]

Edm. The Duke be here to-night? The better! Best
This weaves itself perforce into my business.
My father hath set guard to take my brother;
And I have one thing, of a queasy question,
Which I must act: briefness and fortune, work!
Brother, a word; descend: brother, I say!
[Enter Edgar.]

My father watches: O sir, fly this place;
Intelligence is given where you are hid;
You have now the good advantage of the night:
Have you not spoken 'gainst the Duke of Cornwall?
He's coming hither, now, i' the night, i' the haste,

Curan. N-ați auzit vorbindu-se de probabilitatea unei învrăjbiri
între ducii de Cornual și Albany?

Edmond. Nimic de-așa ceva.

Curan. Veți auzi curând. Adio.
(Iese).

Edmond. Ducele va fi aici diseară. Cu atât mai bine!... minunat!
Cade cum voiam eu. Tata a pus să-l aresteze pe fratele meu și
trebuie să joc un rol destul de urât. Repeziciunea și norocul vie-
mi în ajutor.

Strigând. Frate! Auzi! Coboară-te... frate!

Intră EDGAR.

Tata te pândește. Fugi de aici. Știe unde te ascunzi. Folosește
de-ntunericul nopții. N-ai vorbit împotriva ducelui de
Cornual? Trebuie să sosească-n grabă, diseară și Regana cu el.
N-ai grăit nimic de dușmănia lui împotriva ducelui Albany?
Adu-ți bine aminte.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

67

And Regan with him: have you nothing said
Upon his party 'gainst the Duke of Albany?
Advise yourself.

Edg. I am sure on 't, not a word.

Edm. I hear my father coming: pardon me:

In cunning I must draw my sword upon you:

Draw: seem to defend yourself: now quit you well.

Yield: come before my father. Light, ho, here!

Fly, brother. Torches, torches! So farewell.

[Exit Edgar.]

Some blood drawn on me would beget opinion.

[Wounds his arm.]

Of my more fierce endeavour: I have seen drunkards

Do more than this in sport. Father, father!

Stop, stop! No help?

Enter Gloucester, and Servants with torches.

Glou. Now, Edmund, where's the villan?

Edgar. N-am spus nimic, sunt sigur.

Edmond. Vine tata, l-aud. Iartă-mă! De ochii lui trebuie să ridic
spada asupra-ți. Scoate-o și pe-a ta, prefă-te că te aperi. Dă-te-
napoi. *Tare.* Predă-te! *Încet.* Vino în fața tatei. *Tare.* Lumină! Ei!
Lumină! *Încet.* Fugi. *Tare.* Torțe, aduceți torțe. *Încet.* Așa, adio!
(*Edgar iese*).

Câteva picături de sânge ca să măresc iluzia luptei.

Se rănește cu spada-i.

Văzui oameni beți făndu-și și mai mult rău, din glumă.

Tată, tată, opriți-l, opriți-l! Cum? Niciun ajutor?

Intră GLOCESTER și SERVITORII cu torțe.

Gloucester. Edmond, unde e ticălosul?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

68

Edm. Here stood he in the dark, his sharp sword out,
Mumbling of wicked charms, conjuring the moon
To stand 's auspicious mistress.

Glou. But where is he?

Edm. Look, sir, I bleed.

Glou. Where is the villan, Edmund?

Edm. Fled this way, sir. When by no means he could –

Glou. Pursue him, ho! Go after.

[*Exeunt some Servants.*]

„By no means” what?

Edm. Persuade me to the murder of your lordship;

But that I told him the revenging gods

‘Gainst parricides did all their thunders bend,

Spoke with how manifold and strong a bond

The child was bound to the father; sir, in fine,

Seeing how loathly opposite I stood

To his unnatural purpose, in fell motion

Edmond. Fuge prin întuneric cu spada-n mână, șoptind vrăjbi
cumplite și chemând luna în ajutorul lui.

Glocester. Unde-i?

Edmond. Uitați-vă, milord, sângerez.

Glocester. Dar unde e, Edmond?

Edmond. Pe aici a fugit, văzând că nu e chip...

Glocester, servitorilor. Urmăriți-l, haideți, repede.

Servitorii se-ndepărtează.

Văzând că nu e chip... ce?

Edmond. Să mă-nduplece să omor pe tatăl meu. I-am spus că
zeii răzbunători își țin trăsnetele ca să pedepsească pe ucigașii
de tată; i-am vorbit de legăturile sfinte dintre un fiu și nu
părinte. Atunci, milord, văzând ce silă aveam de o faptă atât de
nefirească, cuprins de furie și-a tras spada, s-a aruncat asupra
mea și nedându-mi timp să mă apăr, mi-a străpuns brațul.
Când văzu că mă reculeg, că, apărând dreptatea, mă

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

69

With his prepared sword he changes home
My unprovided body, lanced mine arm:
But when he saw my best alarum'd spirits
Bold in the quarrel's right, roused to the encounter,
Or whether gasted by the noise I made,
Full suddenly he fled.

Glou. Let him fly far:
Not in this land shall he remain uncaught;
And found – dispatch. The noble duke my master,
My worthy arch and patron, comes to-night:
By his authority I will proclaim it,
That he which finds him shall deserve our thanks,
Bringing the murderous caitiff to the stake;
He that conceals him, death.

Edm. When I dissuaded him from his intent
And found him pight to do it, with curst speech
I threaten'd to discover him: he replied,

năpusteam asupra-i înspăimântat poate de strigătele mele, s-a
grăbit să fugă.

Glocester. Fugă! Dar nu va ieși din țară și va fi prins. Prins! Are
să plătească zdravăn! Ducele, stăpânul meu nobil și bun,
sosește la noapte. În numele lui voi vești că cine-l va găsi, va fi
preamărit de-o aduce pe ucigaș ca să-și ia osânda de moarte.
Cine i-o da drumul, va plăti cu viața.

Edmond. După ce-l îndemnai să-și părăsească planul, văzându-
l că stăruiește, l-amenințai cu vorbe aspre, că spun tot. Mi-a
răspuns: „Ticălosule bastard, crezi tu că dacă vreau să te

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

70

“Thou unpossessing bastard! Dost thou think,
If I would stand against thee, could the reposeure
Of any trust, virtue, or, worth, in thee
Make thy words faith’d? No: what I should deny –
As this I would; ay, though thou didst produce
My very character – I ‘ld turn it all
To thy suggestion, plot, and damned practice:
And thou must make a dullard of the world,
If they not thought the profits of my death
Were very pregnant and potential spurs
To make thee seek it.”

Glou. Strong and fasten’d villain!
Would he deny his letter? I never got him.

[Tucket within.]

Hark, the duke’s trumpets! I know not why he comes.
All ports I’ll bar; the villain shall not ‘scape;
The duke must grant me that: besides, his picture

dezmint, încredrea de care te bucuri, virtutea, demnitatea ta,
vor fi de ajuns ca mărturia ta să stea-n picioare. Nu, oricât de
slab aş tăgădui – şi am să tăgăduiesc chiar şi scrisul meu – toate
vor cădea pe seama închipuirilor tale, a uneltirilor, a urzirilor
tale blestemate. Ar trebui să orbeşti lumea-ntreagă pentru a o
sili să nu vază foloasele pe care le-ai trage din moartea mea şi
ce anume te-ndeamnă ca să mi-o doreşti!”

Glocester. Mişelul! Îşi va tăgădui scrisul. Nu se poate să fie
copilul meu!

Trâmbiţi afară.

Auzi! Trâmbiţile ducelui. Nu ştiu ce-l aduce. Voi pune să-
nchidă toate porţile. Tâlharul n-are să scape. Ducele trebuie să-
mi încuviinţeze aceasta. Am să-i trimit portretul pretutindeni,

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

71

I will send far and near, that all the kingdom
May have due note of him; and of my land,
Loyal and natural boy. I'll work the means
To make thee capable.

Enter Cornwall, Regan, and Attendants.

Corn. How now, my noble friend! Since I came hither,
Which I can call but now, I have heard strange news.

Reg. If it be true, all vengeance comes too short
Which can pursue the offender. How dost, my lord?

Glou. O, madam, my old heart is crack'd, is crack'd!

Reg. What, did my father's godson seek your life?
He whom my father named? Your Edgar?

Glou. O, lady, lady, shame would have it hid!

Reg. Was he not companion with the riotous knights
That tend upon my father?

Glou. I know not, madam: 'tis too bad, too bad.

Edm. Yes, madam, he was of that consort.

pentru ca tot regatul să-l recunoască. Intru cât te privește, fiu
vrednic și firesc, voi găsi mijlocul să moștenească bunurile
mele.

Intră CORNUAL, REGANA și oameni din suită.

Cornual. Ce mai faci, nobilul meu prieten? De când sosii și de-
abia am sosit, aflai ciudate lucruri.

Regana. De sunt adevărate, nu este osândă destul de aspră ca să
pedepsească pe vinovat. Ce mai faci, milord?

Glocester. Vai, doamnă, bătrâna-mi inimă e zdrobită.

Regana. Cum! Finul tatălui meu a vrut să te omoare?... El, pe
care tata l-a botezat Edgar?

Glocester. Ah! Doamnă, sunt rușinat de-a spune că-i al meu.

Regana. Nu era el tovarășul spânzuraților, curteni ai tatei?

Glocester. Nu știu, doamnă. Ce josnică-i e fapta.

Edmond. Era tovarășul lor, doamnă.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

72

Reg. No marvel then, though he were ill affected:
'Tis they have put him on the old man's death,
To have the waste and spoil of his revenues.
I have this present evening from my sister
Been well inform'd of them, and with such cautions
That if they come to sojourn at my house,
I'll not be there.

Corn. Nor I, assure thee Regan.
Edmund, I hear that you have shown your father
A child-like office.

Edm. 'Twas my duty, sir.

Glou. He did bewray his practice, and received
This hurt you see, striving to apprehend him.

Corn. Is he pursued?

Glou. Ay, my good lord.

Corn. If he be taken, he shall never more
Be fear'd of doing harm: make your own purpose,

Regana. Atunci nu mă mai mir de apucăturile-i rele. Ei trebuie să-l fi împins să omoare pe un bătrân ca să-și risipească și să-i prade veniturile. Chiar astă-seară am fost înștiințată de sorămea de ce fac ei. După cele aflate, dacă vin ei să stea la mine, nu sunt acasă.

Cornual. Nici eu, s-o știi, Regano. Edmond, am auzit că te-ai purtat, față de tatăl dumitale, ca un fiu vrednic de tot.

Edmond. Nu mi-am făcut decât datoria, milord.

Glocester. I-a desvălit gândurile; și-a căpătat rana, pe care-o vedeți, pentru că l-a muștrat.

Cornual. Ai pus să-l urmărească?

Glocester. Da, milord.

Cornual. Dacă-l prindem, să mai facă rău de poate! Folosiți-vă de puterea mea. Tu, Edmond, care ne-ai dovedit cu prisosință

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

73

How in my strength you please. For you, Edmund,
Whose virtue and obedience doth this instant
So much commend itself, you shall be ours:
Natures of such deep trust we shall much need:
You we first seize on.

Edm. I shall serve you, sir,
Truly, however else.

Glou. For him I thank your grace.

Corn. You know not why we came to visit you –

Reg. Thus out of season, threading dark-eyed night:
Occasions, noble Gloucester, of some poise,
Wherein we must have use of your advice:
Our father he hath writ, so hath our sister,
Of differences, which I least thought it fit
To answer from our home; the several messengers
From hence attend dispatch. Our good old friend,
Lay comforts to your bosom, and bestow

virtutea și credința ta, de-acum înainte, faci parte din suita mea.
Avem nevoie de oameni în care să ne putem încrede. Ești în
serviciul meu.

Edmond. Vă vom sluji cu credință, milord, orice s-ar întâmpla.

Glocester. Mulțumesc, stăpâne, pentru el.

Cornual. Nu știi de ce venim...

Regana. ...târziu, în puterea întunecoasei nopți. Ne aduc lucruri,
nobile Gloucester, de-o mare-nsemnătate și asupra cărora dorim
să ne sfătuiești. Sora ne-a scris, tata de-asemeni, privitor la niște
neînțelegeri și am găsit cu cale să nu le răspund din reședința
noastră. Trimișii vor aștepta aici hotărârea ce-om da-o. Bunule
și vechi prieten, mângâie-te și dă-ne sprijinul sfaturilor tale.
Avem nevoie de ele; e-o împrejurare care nu suferă-ntârziere.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

74

Your needful counsel to our business,
Which craves the instant use.

Glou. I serve you, madam:
Your graces are right welcome.
[*Flourish. Exeunt.*]

Glocester. Sunt supusul vostru, doamnă. Altețele voastre sunt
oricând binevenite.
(*Se-ndepărtează cu toții*).

75

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE II

Before Gloucester's castle

Enter Kent and Oswald, severally.

Osw. Good dawning to thee, friend: art of this house

Kent. Ay.

Osw. Where may we set our horses?

Kent. I' the mire.

Osw. Prithee, if thou lovest me, tell me.

Kent. I love thee not.

Osw. Why then I care not for thee.

Kent. If I had thee in Lipsbury pinfold, I would make thee care for me.

Osw. Why dost thou use me thus? I know thee not.

Kent. Fellow, I know thee.

Osw. What dost thou know me for?

SCENA II

În fața castelului lui Gloucester.

Intră KENT și OSWALD.

Oswald. Prielnic sfârșit de noapte, prietene. Ești de-ai casei?

Kent. Da.

Oswald. Unde putem lăsa caii?

Kent. În noroi.

Oswald. Te rog, spune-mi dacă ții la mine.

Kent. Nu țin deloc.

Oswald. Dacă-i așa, puțin îmi pasă de tine.

Kent. Dacă te-ași avea sub mâini la Lipsburg, ți-ar păsa strașnic.

Oswald. De ce-mi grăești astfel? Nu te cunosc.

Kent. Eu, te cunosc.

Oswald. Drept cine mă iei?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

76

Kent. A knave; a rascal; an eater of broken meats; a base, proud, shallow, beggarly, three-suited, hundred-pound, filthy, worsted-stocking knave; a lily-livered, action-taking knave; a whoreson, glass-gazing, superserviceable, finical rogue; one-trunk-inheriting slave; one that wouldst be a bawd in a way of good service, and art nothing but the composition of a knave, beggar, coward, pandar, and the son and heir of a mongrel bitch: one whom I will beat into clamorous whining, if thou deniest the least syllable of thy addition.

Osw. Why, what a monstrous fellow art thou, thus to rail on one that is neither known of thee nor knows thee!

Kent. What a brazen-faced varlet art thou, to deny thou knowest me! Is it two days ago since I tripped up thy heels and beat thee before the king? Draw, you rogue: for, though it be night, yet the moon shines; I'll make a sop o' the moonshine of

Kent. Drept un mișel, un ticălos, un linge talgere, un om josnic, trufaș, prost, un cerșetor, o slugă cu trei fețe, un nemernic care se vinde, un păcătos purtând ciorapi de lână, un fricos, un înghite palme, un fecior de lele, un lingușitor, un stârv, un moștenitor de nădragi peticiți, unul din acei oameni care ajunge la pezevenclâc, într-atât e de slugarnic și care nu e decât un amestec de slugă, cerșetor, fricos, lingău, puiul și moștenitorul unei cățele râioase, un porc de câine pe care l-aș bate pân-o urla, dacă tăgăduiești o slovă din toate numele tale!...

Oswald. Dar ce dihanie de om ești ca să mă înjuri astfel, pe mine, un om pe care nu-l cunoști și care nu te cunoaște.

Kent. Slugoiu, cu piele groasă pe obraji. Cum de-ndrăznești să spui că nu mă cunoști? Acum două zile nu te-am trântit și bătut în fața regelui? Trage spada, afurisitule! E noapte, dar și lună! Prin trupul tău vreau să văd luna! Trage! Spurcăciune!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

77

you: draw, you whoreson cullionly barber-monger, draw.

[Drawing his sword.]

Osw. Away! I have nothing to do with thee.

Kent. Draw, you rascal: you come with letters against the king, and take vanity the puppet's part against the royalty of her father: draw, you rogue, or I'll so carbonado your shanks: draw, you rascal; come your ways.

Osw. Help, ho! murder! help!

Kent. Strike, you slave; stand, rogue; stand, you neat slave, strike. *[Beating him.]*

Osw. Help, ho! murder! murder!

[Enter Edmund, with his rapier drawn, Cornwall, Regan, Gloucester, and Servants.]

Edm. How now! What's the matter? *[Parting them.]*

Kent. With you, goodman boy, an you please: come, I'll flesh you; come on, young master.

Glou. Weapons! arms! What's the matter here?

Oswald. Înapoi! N-am nimic a face cu tine.

Kent. Trage javră! Ah! Duci scrisori împotriva regelui, Ah! iei partea păpușei trufașe spre a pângări maiestatea tatălui! Apară-te, câine, sau te fac bucăți! Trage! spurcatule! În gardă!

Oswald. Ajutor! Ucigașul! Ajutor!

Kent. Bătându-l. Apără-te, ticălosule! Jigodie, rob mârșav, da, rob!...

Oswald. Ajutor! Ajutor!

Intră: EDMOND, CORNUAL, REGANA, GLOCESTER și servitor.

Edmond. Ei! Ce s-a întâmplat? Potoliți-vă.

Kent. Vino, băiete, de-ți dă mâna. Vino să te sfârtec. Vino, tinere.

Glocester. Spade! Arme! Ce este?

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

78

Corn. Keep peace, upon your lives;
He dies that strikes again. What is the matter?
Reg. The messengers from our sister and the king.
Corn. What is your difference? speak.
Osw. I am scarce in breath, my lord.
Ken. No marvel, you have so bestirred your valour.
You cowardly rascal, nature disclaims in thee: a tailor made thee.
Corn. Thou art a strange fellow: a tailor make a man?
Kent. Ay, a tailor, sir: a stone-cutter or a painter could not have made him so ill, though he had been but two hours at the trade.
Corn. Speak yet, how grew your quarrel?
Osw. This ancient ruffian, sir, whose life I have spared at suit of his gray beard,
Kent. Thou whoreson zed! thou unnecessary letter!

Cornual. Opriteți! Cine-o lovi, e mort! Ce s-a întâmplat!
Regana. E trimisul surorii noastre și-al regelui.
Cornual. Ce-aveți între voi?... Vorbiți.
Oswald. De-abea pot să răsflu, milord.
Kent. Nu-i de mirare... Dup-atâta vitejie!
Fricos nemernic, te reneagă și firea... Ai fost croit de-un croitor.
Cornual. Ciudat mai ești! Un croitor să facă pe om!
Kent. Da, milord, un croitor. Un sculptor sau un pictor nu l-ar fi făcut atât de pocit, chiar de n-ar fi lucrat decât două ceasuri.
Cornual. Spune, cum a-nceput cearta?
Oswald. Nemernicul acesta, milord, căruia i-am cruțat viața doar pentru barba-i căruntă...
Kent. Scârnav Z! Slovă de prisos! Milord, dacă-ngăduiți, pe nerușinatul acesta! Îl fac piftie și-oi unge cu el zidurile privăților. Tu, să nu te legi de barba-mi căruntă, murdarule!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

79

My lord, if you will give me leave, I will tread this unbolted villain into mortar, and daub the wall of a jakes with him. Spare my gray beard, you wagtail?

Corn. Peace, sirrah!

You beastly knave, know you no reverence.

Kent. Yes, sir, but anger hath a privilege.

Corn. Why art thou angry?

Kent. That such a slave as this should wear a sword,
Who wears no honesty. Such smiling rogues as these,
Like rats, oft bite the holy cords a twain
Which are too intrinse to unloose; smooth every passion
That in the natures of their lords rebel;
Bring oil to fire, snow to their colder moods;
Renege, affirm, and turn their halcyon beaks
With every gale and vary of their masters,
Knowing nought, like dogs, but following.
A plague upon your epileptic visage!

Cornual. Stai, brută! Pierduta-i orice cuviință?

Kent. Nu, milord, dar furia are drepturile sale.

Cornual. De ce ești furios?

Kent. Sunt pentru că văd pe-un așa ticălos purtând o spadă și slujindu-se atât de rușinos de ea. Stârpiturile acestea surâzânde sunt guzganii care rod sfintele legături dintre părinți și copii, legături prea strânse ca să fie desfăcute!... Ei măgulesc toate patimile care se răscoală, varsă untdelemn pe foc, zăpadă peste simțirile cele mai reci, și-și întorc mantaua după toate vânturile și toanele stăpânilor lor! Sunt niște câini care nu știu decât să facă sluj. *Lui Oswald.* Chipul tău epileptic să ți-l ia ciuma! Surâzi la vorbele mele ca de un nebun? Gâscă. De te-ași goni și-ai gigâi pâna la Camelot.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

80

Smile you my speeches, as I were a fool?

Goose, if I had you upon Sarum plain,
I'd drive ye cackling home to Camelot.

Corn. What, art thou mad, old fellow?

Glou. How fell you out? say that.

Kent. No contraries hold more antipathy
Than I and such a knave.

Corn. Why dost thou call him knave? What is his fault?

Kent. His countenance likes me not.

Corn. No more perchance does mine, nor his, nor hers.

Kent. Sir, 'tis my occupation to be plain:
I have seen better faces in my time
Than stands on any shoulder that I see
Before me at this instant.

Corn. This is some fellow,
Who, having been praised for bluntness, doth affect

Cornual. Ai înnebunit bătrâne?

Glocester. Cum s-a iscat cearta? Răspunde?

Kent. Nu sunt protivnici care să se urască mai mult ca eu și
stârpitura asta!

Cornual. De ce-i zici stârpitură? Ce ți-a făcut?

Kent. Obrazul lui nu-mi place.

Cornual. Nici al meu poate? *Arătând pe Edmond.* Sau nici al lui.
Arătând pe Regana. Sau nici al ei?

Kent. Milord, obișnuiesc să spun ce am pe inimă. Văzui, pe
vremea mea, fețe mai placute de cum sunt cele pe care le văd
acum pe umere.

Cornual. Avem de-a face cu vreun îndrăzneț care, laudat când-
va pentru mojiile lui. Face pe sălbaticul obraznic și-și dea

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus, 1924.**

81

A saucy roughness, and constrains the garb
Quite from his nature: he cannot flatter, he,
An honest mind and plain, he must speak truth!
An they will take it, so; if not, he's plain.
These king of knaves I know, which in this plainness
Harbour more craft and more corrupter ends
Than twenty silly ducking observants
That stretch their duties nicely.

Kent. Sir, in good faith, in sincere verity,
Under the allowance of your great aspect,
Whose influence, like the wreath of radiant fire
On flickering Phoebus' front,

Corn. What mean'st by this?

Kent. To go out of my dialect, which you discommend so much.
I know, sir, I am no flatterer: he that beguiled you in a plain
accent was a plain knave; which, for my part, I will not be,
though I should win your displeasure to entreat me to 't.

aere. El, să lingușească? E prea cinstit și sincer! Obişnuieşte să
spună adevărul. Dacă-ți place, cu-atât mai bine: dacă nu, așa-i
e felul! Cunosc eu soiul acesta de netrebnici. Sub cuvânt că nu
ascund nimic, au mai multe viclenii și gânduri rele decât
douăzeci de slugarnici târându-se și lingușind la culme.

Kent. Așa e, milord, v-o spun din adâncul sufletului, cu
îngăduința falei voastre care, ca strălucitoarea cunună de foc
de pe-a zeiței Phoebus frunte...

Cornual. Ce zici?

Kent. Schimb felul meu de-a vorbi care nu vă e pe plac, îmi
pare. Recunosc și eu, milord, nu sunt un lingușitor; dar cel care
v-a amăgit împrumutând graiul adevărului, era un ticălos,
ceea ce n-am să fiu niciodată, chiar dacă mi-ați cere-o.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

82

Corn. What was the offence you gave him?

Osw. I never give him any:

It pleased the king his master very late
To strike at me, upon his misconstruction;
When he, conjunct, and flattering his displeasure,
Tripp'd me behind; being down, insulted, rail'd,
And put upon him such a deal of man,
That worthied him, got praises of the king
For him attempting who was self-subdued,
And in the fleshment of this dread exploit
Drew on me here again.

Kent. None of these rogues and cowards
But Ajax is their fool.

Corn. Fetch forth the stocks!
You stubborn ancient knave, you reverend braggart,
We'll teach you.

Cornual, lui Oswald. Ce i-ai făcut?

Oswald. Nimic. Stăpănu-său, regele, a găsit cu care să mă
lovească pentr-un nimic. El, i-a sărit în ajutor și ca să-i
lingușească mania, mi-a dat brânci. Trântit jos, m-a batjocorit,
și-a râs de mine. Atâtea a făcut, încât l-a lăudat regele că s-a
năpustit asupra unui om care nu putea să se apere. În sfârșit,
adineauri, dorind să-și boteze spada, a tras-o împotriva mea.

Kent. Auzindu-l poți crede că, față de fricoși ca dânsul, Ajax e-
un nimica toată!

Cornual. Aduceți butucul. Ticălos încăpățânat, bătrân
lăudăros, o să te-nvățăm noi...

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

83

Kent. Sir, I am too old to learn:
Call not your stocks for me: I serve the king,
On whose employment I was sent you:
You shall do small respect, show too bold malice
Against the grace and person of my master,
Stocking his messenger.

Corn. Fetch forth the stocks! As I have life and honour,
There shall he sit till noon.

Reg. Till noon! till night, my lord, and all night too.

Kent. Why, madam, if I were your father's dog,
You should not use me so.

Reg. Sir, being his knave, I will.

Corn. This is a fellow of the self-same colour
Our sister speaks of. Come, bring away the stocks!
[Stocks brought out.]

Kent. Milord, sunt prea bătrân ca să mai învăț ceva. Cât despre
amenințarea cu butucul, aflați că slujesc pe rege și că-n numele
lui viu. Ați dovedi, față de mărețu-mi stăpân, lipsă de cuviință,
multă-ndrăzneală și răutate supunând pe supusul lui caznei
butucului.

Cornual. Aduceți butucul. *Un servitor pleacă.* Pe viața și faima
mea, va sta până la amiază.

Regana. Până la amiază! Până la noapte, milord și toată
noaptea!

Kent. De-aș fi câinele părintelui vostru, doamnă, n-ați face așa.

Regana. Fac astfel pentru că nu ești decât robul lui.

Cornual, Reganei. E-un spânzurat din cei despre care ne scrie
sora ta. Haide, apropiați butucul.

Butucul e adus.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

84

Glou. Let me beseech your grace not to do so:
His fault is much, and the good king his master
Will check him for 't: your purposed low correction
Is such as basest and contemned'st wretches
For pilferings and most common trespasses
Are punish'd with: the king must take it ill,
That he, so slightly valued in his messenger,
Should have him thus restrain'd.

Corn. I'll answer that.

Reg. My sister may receive it much more worse,
To have her gentleman abused, assaulted
For following her affairs. Put in his legs.

[*Kent is put in the stocks.*]

Come, my good lord, away.

[*Exeunt all but Gloucester and Kent*]

Glocester. Îngăduiți să rog pe-nălțimea voastră, să nu-i facem nimic. Vina lui e mare și regele bun, stăpânul lui, va ști să-l pedepsească. Pedepsa la care vreți să-l supuneți e pentru cei mai de rând și mai de lepădat, e pentru hoți și fapte ticăloase. Regele-ar putea lua în nume de rău văzându-se atât de umilit prin acest supus al său, suferind o asemenea caznă.

Cornual. Răspund de toate.

Regana. Soră-mea ar putea fi și mai jignită văzând că un cavaler din suita ei a fost batjocorit pe când împlinea poruncile sale... Puneți-i butucul.

Kent e pus în butuc.

(*Lui Cornual*). Haide, milord.

(*Regana și Cornual ies*).

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

85

Glou. I am sorry for thee, friend; 'tis the duke's pleasure,
Whose disposition, all the world well knows,
Will not be rubb'd nor stopp'd: I'll entreat for thee.
Kent. Pray, do not, sir: I have watch'd and travell'd hard;
Some time I shall sleep out, the rest I'll whistle.
A good man's fortune may grow out at heels:
Give you good morrow!
Glou. The duke's to blame in this; 'twill be ill taken.

Kent. Good king, that must approve the common saw,
Thou out of heaven's benediction comest
To the warm sun!
Approach, thou beacon to this under globe,
That by thy comfortable beams I may
Peruse this letter! Nothing almost sees miracles
But misery: I know 'tis from Cordelia,
Who hath most fortunately been inform'd

Glocester. Din suflet îmi pare rău, prietene, dar așa-i voia
ducelui care, toată lumea știe, nu rabdă să i se pună nimeni
împotrivă. Am să mă rog pentru tine.
Kent. Te rog să nu faci nimic. Am vegheat mult și drumul a
fost lung: voi dormi o parte din vreme, iar cealaltă voi trece-o
șuierând. Norocul unui om de treabă poate să se roadă la
călcâie! Îți urez: bună dimineața!

Iese.

Kent. Rege bun, fost-ai ursit s-adeverești zicătoarea: a da din
rău în mai rău? Apropie-te făclie a globului, ca la razele tale să
pot citi scrisoarea aceasta. Bucuros cred desnădăjduiții în
minuni!... Recunosc scrisul, e al Cordeliei. Norocul trebuie să-
i fi dat vești de-ntunericul vieții mele. Cine știe de nu va afla
ea un mijloc ca să mă scape și să vindece nenorocirea mea. Ah,
ochi ai mei! fiindcă sunteți osteniți de muncă și de veghe,
închideți-vă ca să numai vedeți cu câtă necinste sunt găzduit.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

86

Of my obscured course; and shall find time
From this enormous state, seeking to give
Losses their remedies. All weary and o'er-watch'd,
Take vantage, heavy eyes, not to behold
This shameful lodging.
Fortune, good night: smile once more; turn thy wheel!
[Sleeps.]

Noapte bună, ursită. Mai zâmbește-o data și-nvârte roata
înainte.

87

SCENE III

A wood.

Enter Edgar.

Edg. I heard myself proclaim'd;
And by the happy hollow of a tree
Escaped the hunt. No port is free; no place,
That guard and most unusual vigilance
Does not attend my taking. Whiles I may 'scape
I will preserve myself: and am bethought
To take the basest and most poorest shape
That every penury in contempt of man
Brought near to beast: my face I'll grime with filth,
Blanket my loins, elf all my hair in knots,
And with presented nakedness out-face
The winds and persecutions of the sky.

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENA III

O câmpie buruienoasă.

Intră EDGAR.

Edgar. Mi-am ascultat osânda. Mulțumită scorburei unui copac scăpai de urmăritori. Toate porturile sunt închise. Nicăieri unde să nu fiu ținta unor pândiri strașnice, ca să fiu prins. Fiindcă am putut scăpa, sa fiu cu băgare de seamă. Sunt hotărât să iau înfățișarea cea mai de rând și mai zdrențăroasă; o-nfățișare cum niciodată mizeria n-a născocit apropiind pe om mai tare de bestie. Îmi voi ascunde fața cu noroi, trupul sub zdrențe, îmi voi încâlci părul, goliciunea mea va înfrunta vânturile și urgiile cerului. Țara mea îmi dă îndestule pilde în nenorociții din Bedlam, care, scoțând mugete cumplite își înfig în carnea goală a brațelor lor amorțite și putrede, ace, așchii de lemn, unghiile lor sau cuie. Sub înfățișarea asta groaznică iau

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

88

The country gives me proof and precedent
Of Bedlam beggars, who with roaring voices
Strike in their numb'd and mortified bare arms
Pins, wooden pricks, nails, sprigs of rosemary;
And with this horrible object, from low farms,
Poor pelting villages, sheep-cotes and mills,
Sometime with lunatic bans, sometime with prayers,
Enforce their charity. Poor Turlygod! poor Tom!
That's something yet: Edgar I nothing am.
[Exit.]

pomeni de la bieții fermieri, de la săteni, ciobani și morari, când
cu blesteme groaznice, când rugându-se. Sărmane Turlygood,
nenorocite Tom. Tom tot e ceva; Edgar nu mai e nimic.

Iese.

89

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE IV

Before Gloucester's castle. Kent in the stocks.

Enter Lear, Fool, and Gentleman.

Lear. 'Tis strange that they should so depart from home,
And not send back my messenger.

Gent. As I learn'd,
The night before there was no purpose in them
Of this remove.

Kent. Hail to thee, noble master!

Lear. Ha!

Makest thou this shame thy pastime?

Kent. No, my lord.

Fool. Ha, ha! he wears cruel garters. Horses are tied by the
heads, dogs and bears by the neck, monkeys by the loins, and

SCENA IV

În fața castelului lui Gloucester.

Intră LEAR, BUFONUL și un CAVALER. KENT e tot în butuc.

Lear. Ciudat lucru, au plecat fără să-mi trimită înapoi solul.

Cavalerul. Aseară încă, nici gând de plecarea asta.

Kent. Mă-nchin ție, stăpâne iubit.

Lear. Ce vād!... Te umilești astfel, ca să-ți mai treacă timpul?

Kent. Nu, stăpâne.

Bufonul. Ha! Ha! Uite! Poartă jaretierile caznei. Caii îi legi de
cap, câinii și urșii de gât, maimuțele de mijloc și oamenii de

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

90

men by the legs: when a man's over-lustre at legs, then he wears wooden nether-stocks.

Lear. What's he that hath so much thy place mistook
To set thee here?

Kent. It is both he and she;
Your son and daughter.

Lear. No.

Kent. Yes.

Lear. No, I say.

Kent. I say, yea.

Lear. No, no, they would not .

Kent. Yes, they have.

Lear. By Jupiter, I swear, no.

Kent. By Juno, I swear, ay.

Lear. They durst not do't;

They could not, would not do't; 'tis worse than murder,
To do upon respect such violent outrage:

picioare. Când picioarele unui om sunt prea tari, să le încalțe în lemn.

Lear. Cine te-a necinsit într-atâta încât să te-asvârle astfel?

Kent. Sunt ei, el și ea, fiul și fiica voastră.

Lear. Nu!

Kent. Da.

Lear. Nu. Când îți spun.

Kent. Vă spun că da.

Lear. Nu, nu! Ei n-au voit.

Kent. Da! Ei au voit-o!

Lear. Pe Joe, jur că nu!

Kent. Pe Junona, jur că da!

Lear. Ei n-au îndrăznit! N-au putut-o face, n-au îndrăznit-o! Să silnicească într-atât dreptul tău la cinste, e mai mult ca un omor! Grăbește și spune-mi, fără să depășești adevărul, cum de

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

91

Resolve me with all modest haste which way
Thou mightst deserve, or they impose, this usage,
Coming from us.

Kent. My lord, when at their home
I did commend your highness' letters to them,
Ere I was risen from the place that show'd
My duty kneeling, came there a recking post,
Stew'd in his haste, half breathless, panting forth
From Goneril his mistress salutations;
Deliver'd letters, spite of intermission,
Which presently they read: on whose contents
They summon'd up their meiny, straight took horse;
Commanded me to follow and attend
The leisure of their answer; gave me cold looks:
And meeting here the other messenger,
Whose welcome, I perceived, had poison'd mine,
Being the very fellow that of late

ți s-a cuvenit, pentru ce faptă ți s-a dat pedeapsa necinstei
acesteia, ție, care veneai din partea noastră?...

Kent. Rege, când am ajuns la ei, după ce le-am dat scrisoarea
măriei-tale, stam cu supunere îngenunchiat, când, plin de
sudoare și ne mai putând să răsuflă, sosi un trimis care le-
aducea salutul stăpânei sale Gonerila și scrisori pe care le citiră
pe loc, fără a se mai îngriji de soliea mea. După ce le citiră,
chemară pe ai lor, se urcară grabnic pe cai, îmi porunciră să-i
urmez și să aștept până or bine-voi să-mi dea un răspuns. Toate
astea, cu căutături reci. Aici întâlnii pe trimisul a cărui sosire,
era ușor de văzut, jignise soliei mele. Recunoscui pe cel care de
curând se purtase atât de obraznic cu-nălțimea voastră și furia
întunecându-mi judecata, am tras spada. El trezi casa cu țipete
de spaimă. Atunci, fiul și fiica voastră au găsit că purtării mele
se cuvine rușinea aceasta.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

92

Display'd so saucily against your highness
Having more man than wit about me, drew:
He raised the house with loud and coward cries.
Your son and daughter found this trespass worth
The shame which here it suffers.

Fool. Winter's not gone yet, if the wild geese fly that way.

Fathers that wear rags
Do make their children blind;
But fathers that bear bags
Shall see their children kind.
Fortune, that arrant whore,
Ne'er turns the key to the poor.

But, for all this, thou shalt have as many dolours for thy
daughter as thou canst tell in a year.

Bufonul. Iarna n-a trecut și găștele sălbatece zboară în partea
aceasta.

Părinții goi și rătăciți
De-ai lor copii nici nu-s priviți;
Părinții plini de avuții,
Au numai dragoste-n copii.
Norocul, ciuma-i dă de hac.
Nu râde omului sărac!..

Și fiicele tale ți-or face atâtea dureri câte-putea să povestești
într-un an de zile.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

93

Lear. O, how this mother swells up toward my heart!
Hysterica passio, down, thou climbing sorrow,
Thy element's below! Where is this daughter?

Kent. With the earl, sir, here within.

Lear. Follow me not; stay here.

[Exit.]

Gent. Made you no more offence but what you speak of?

Kent. None.

How chance the king comes with so small a train?

Fool. An thou hadst been set i' the stocks for that question, thou
hadst well deserved it.

Kent. Why, fool?

Fool. We'll set thee to school to an ant, to teach thee there's no
labouring i' the winter. All that follow their noses are led by
their eyes but blind men; and there's not a nose among twenty
but can smell him that's stinking. Let go thy hold when a great
wheel runs down a hill, lest it break thy neck with following

Lear. O, junghiu al furiei care-mi străpungi inima. Înapoi! Chin
care te urci! Înapoi! Unde e fiica mea?

Kent. Cu contele, în palat.

Lear. Să nu mă urmați... Stați aici.

(Iese).

Cavalerul. N-a fost mai mare ocara de cum ai spus?

Kent. Nu. Cum se face că regele vine cu-așa puțini cavaleri?

Bufonul. Dacă, pentr-o asemenea întrebare, erai pus în butuc, ți
se cuvenea pe deplin.

Kent. De ce, nebunule?

Bufonul. Avem să te dăm la școală, la o furnică ca să te-nvățăm
să nu mai lucrezi iarna. Toți câți își urmează nasul, sunt
călăuziți de ochii lor, afară de orbi și printre douăzeci de nasuri,
nu-i unul singur care să nu miroasă ceea ce pute. Dacă ții o
roată mare, dă-i drumu când fuge la vale, ca să nu-ți rupi gâtul

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

94

it; but the great one that goes up the hill, let him draw thee after. When a wise man gives thee better counsel, give me mine again: I would have none but knaves follow it, since a fool gives it.

That sir which serves and seeks for gain,
And follows but for form,
Will pack when it begins to rain,
And leave thee in the storm.
But I will tarry; the fool will stay,
And let the wise man fly:
The knave turns fool that runs away;
The fool no knave, perdy.

Kent. Where learned you this, fool?

Fool. Not i' the stocks, fool.

Re-enter Lear, with Gloucester.

urmând-o. Dar dacă aceeași roată urcă, ține-te de ea. Când vreun înțelept ți-o da un sfat mai bun, dă-mi înapoi pe-al meu. Aș vrea să-l urmeze ticăloșii de vreme ce un nebun l-a dat.

Când sluga vrea doar banul tău,
Să știi că de nimic nu-i bună,
Cum vremea s-o schimba în rău
Te lasă singur în furtună!
Eu stau!... Bufonu-i credincios
Și rabdă toată vijelia...
Bufonul e un caraghios:
Nu știe ce-i ticăloșia!

Kent. Unde-ai învățat asta, nebunule?

Bufonul. Nu în butuc, nebune!

Revine Lear, urmat de Gloucester.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

95

Lear. Deny to speak with me? They are sick? They are weary?
They have travell'd all the night? Mere fetches;
The images of revolt and flying off.
Fetch me a better answer.

Glou. My dear lord,
You know the fiery quality of the duke;
How unremoveable and fix'd he is
In his own course.

Lear. Vengeance! plague! death! confusion!
Fiery? what quality? Why, Gloucester, Gloucester,
I'd speak with the Duke of Cornwall and his wife.

Glou. Well, my good lord, I have inform'd them so .

Lear. Inform'd them! Dost thou understand me, man?

Glou. Ay, my good lord.

Lear. The king would speak with Cornwall; the dear father
Would with his daughter speak, commands her service:
Are they inform'd of this? My breath and blood!

Lear. Nu pot să-mi vorbească? Sunt bolnavi, obosiți? Au fost pe
drum toată noaptea? Scornituri! Semne de nesupunere și
trădare. Du-te de-mi adu un răspuns mai bun.

Glocester. Mărite! Știți ce mândru e ducele, ce nestrămutat e în
vrerile lui.

Lear. Răzbunare! Ciumă! Moarte! Urgie! Mândru!... Cum
mândru? Glocester, vreau să vorbesc ducelui de Cornual și
femeii sale.

Glocester. Rege scump, le-am spus-o.

Lear. Le-ai spus-o! Mă-nțelegi omule?

Glocester. Da, stăpâne.

Lear. Regele vrea să vorbească lui Cornual. Părinele acela drag
vrea să vorbească fiicei sale și să-i poruncească să-l asculte. Li
s-a spus asta?... Pe sângele și pe viața mea! Mândru! Ducele e

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

96

`Fiery'? `the fiery duke'? Tell the hot duke that,
No, but not yet: may be he is not well:
Infirmity doth still neglect all office
Whereto our health is bound; we are not ourselves
When nature being oppress'd commands the mind
To suffer with the body: I'll forbear;
And am fall'n out with my more headier will,
To take the indisposed and sickly fit
For the sound man. [*Looking on Kent*] Death on my state!
wherefore
Should he sit here? This act persuades me
That this remotion of the duke and her
Is practice only. Give me my servant forth.
Go tell the duke and's wife I'd speak with them,
Now, presently: bid them come forth and hear me,
Or at their chamber-door I'll beat the drum
Till it cry sleep to death.

mândru! Mergi de spune ducelui că... Nu, nu încă!... Poate nu-i e de tot bine. Când ești bolnav treci peste îndatoririle cărora te supui sănătos fiind. Nu mai suntem noi, atunci când firea învinsă poruncește sufletului să sufere cu trupul... Vreau să mă liniștesc... M-am mâniat peste măsură. Am luat toanele unui bolnav ca dovezi de ncăpățănare. Blestemată mânie! *Zărint pe Kent*. Dar pentru ce stă aici? Asta-mi deschide ochii. Părăsindu-și palatal, ducele și ea au făcut într-adins. Da-ți drumu omului meu! Mergi de spune ducelui și femeii sale, că vreau să le vorbesc, acum, pe loc. Spune-le că dacă nu mă ascultă voi bate toba la ușa camerei lor până le-o pieri somnul!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

97

Glou. I would have all well betwixt you.

[Exit]

Lear. O me, my heart, my rising heart! But down!

Fool. Cry to it, nuncle, as the cockney did to the eels when she put'em i' the paste alive; she knapped'em o'the coxcombs with a stick, and cried 'Down, wantons, down!' 'Twas her brother that, in pure kindness to his horse, buttered his hay.

Re-enter Gloucester, with Cornwall, Regan, and Servants.

Lear. Good morrow to you both.

Corn. Hail to your grace!

[Kent is set at liberty.]

Reg. I am glad to see your highness

Lear. Regan, I think you are; I know what reason

I have to think so: If thou shouldst not be glad,

I would divorce me from thy mother's tomb,

Sepulchring an adultress. *[To Kent]* O, are you free?

Some other time for that. Beloved Regan,

Glocester. Mult aş vrea să fie iar pace.

Iese.

Lear. O, inima mea, iar clocotești, inima mea, înfrână-te.

Bufonul. Spune-le, unchiule, ceea ce zicea bucătăreasa țiparilor punându-i vii în cocă. Le lovea peste cap cu un băț, strigând: „Jos, mititeilor, jos!” A fost desigur fratele femeii acesteia acela care, de dragul calului său, i-a pus unt în fân.

Intră CORNUAL, REGANA, GLOCESTER și servitor.

Lear. Bună dimineașa la amândoi.

Cornual. Slavă ție, înălțime.

(Kent e pus în libertate).

Regana. Sunt încântată că te văd, maiestate.

Lear. Cred Regano și știi pentru ce cuvânt cred. Dacă n-ai fi fericită că mă vezi, m-aș despărți de mormântul mamei tale crezând că-nchide-n el o trădătoare. *(Lui Kent).* Ești liber?... Vom vorbi de tine altă data. Scumpa mea Regană, soră-ta e-o femeie rea. Oh!... Regana... *(Lovindu-se în dreptul inimei).* Dânsa

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

98

Thy sister's naught: O, Regan, she hat tied
Sharp-tooth'd unkindness, like a vulture, here: [*Points to his heart.*]

I can scarce speak to thee; thou'lt not believe
With how depraved a quality. O Regan!

Reg. I pray you, sir, take patience: I have hope
You less know how to value her desert
Than she to scant her duty.

Lear. Say, how is that?

Reg. I cannot think my sister in the least
Would fail her obligation: if, sir, perchance
She have restrain'd the riots of your followers,
'Tis on such ground and to such wholesome end
As clears her from all blame.

Lear. My curses on her!

Reg. O, sir, you are old;
Nature in you stands on the very verge

a înfipt aici, ca un vulture, ghiarele nrecunoștinței! De-abia
dacă mai pot grăi. N-ai putea crede cu câtă răutate!... Oh!
Regana!

Regana. Liniștește-te te rog...Cred că judeci rău vrednicia ei, mai
mult de cum și-a uitat ea datoria.

Lear. Ce zici?

Regana. Nu-i cu puțință ca soră-mea să fi uitat de-ndatoririle ei.
Dacă, din întâmplare, a înfrânat desfrâul oamenilor dumitale,
desigur c-a făcut-o pentr-un bun sfârșit, care-o apără de-orice
vină.

Lear. Blestemată fie!

Regana. Ai îmbătrânit milord. Te-apropii de marginile din urmă
ale vieții. Ai face bine să te lași îndrumat de cineva cu

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

99

Of her confine: you should be ruled and led
By some discretion that discerns your state
Better than you yourself. Therefore I pray you
That to our sister you do make return;
Say you have wrong'd her, sir.

Lear. Ask her forgiveness?

Do you but mark how this becomes the house:
[*Kneeling*] 'Dear daughter, I confess that I am old;
Age is unnecessary: on my knees I beg
That you'll vouchsafe me raiment, bed and food.'

Reg. Good sir, no more; these are unsightly tricks:
Return you to my sister.

Lear. [*Rising*] Never, Regan:

She hath abated me of half my train;
Look'd black upon me; struck me with her tongue,
Most serpent-like, upon the very heart:
All the stored vengeance of heaven fall

chibzuință, putând să-și dea seama de starea dumitale mai bine
ca dumneata însuși. Te rog, întoarce-te lângă sora noastră și
mărturisește-ți greșelile.

Lear. Să-i cer iertare! Ce frumos i-ar sta capului casei noastre
să-i zică: „Copilă dragă, mărturisesc c-am îmbătrânit, că
bătrânețea nu știe ce face. În genunchi te rog să binevoiești să-
mi dai haine, un pat și să-mi dai hrană!”

Regana. Ajunge, milord. Astea-s glume de prost gust. Întoarce-
te lângă soră-mea.

Lear. Niciodată, Regano! Mi-a-njumătățit suita, mi-aruncă
priviri întunecoase, mă rănește cu șfichiul vorbei ca un șarpe
care mi-ar mușca inima!... Toate răzbunările pe care le-a
născocit cerul cază pe capul ei! Și voi otrăvite sufluri schilodiți-
i oasele!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

100

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

On her ingrateful top! Strike her young bones,
You taking airs, with lameness.

Corn. Fie, sir, fie!

Lear. You nimble lightnings, dart your blinding flames
Into her scornful eyes. Infect her beauty.
You fen-suck'd fogs, drawn by the powerful sun
To fall and blast her pride.

Reg. O the blest gods! So will you wish on me,
When the rash mood is on.

Lear. No, Regan, thou shalt never have my curse:
Thy tender-hefted nature shall not give
Thee o'er to harshness: her eyes are fierce, but thine
Do comfort and not burn. 'Tis not in thee
To grudge my pleasures, to cut off my train,
To bandy hasty words, to scant my sizes,
And in conclusion to oppose the bolt
Against my coming in: thou better know'st

Cornual. Eh!

Lear. Iuți fulgere, țintiți flăcările voastre orbitoare în ochii ei răi.
Neguri de pe bălți-nălțate de puterea soarelui, otrăviți-i
frumusețea, scăzându-i și nimicindu-i trufia!

Regana. Zei binevoitori! Mă vei blestema la fel și pe mine, în
supărarea-ți cruntă.

Lear. Nu, Regano, niciodată nu te voi blestema, căci iubirea ta
niciodată nu-ți va îngădui să fii atât de rea. Ochii ei sunt
sălbateci, ai tăi mângâie, în loc de-a frige. Niciodată nu te va
lăsa firea să-mi stânjenești plăcerile să-mi micșorezi curtea, să-
mi spui cuvinte necugetate, să precupețești nevoile mele,
însfârșit, să mă împiedici să-ți intr-un casă. Cunoști mai bine
legăturile impuse de fire, îndatoririle firești, legile cuviinței și

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

101

The offices of nature, bond of childhood,
Effects of courtesy, dues of gratitude;
Thy half o' the kingdom hast thou not forgot,
Wherein I thee endow'd.

Reg. Good sir, to the purpose.

Lear. Who put my man i' the stocks?

[Tucket within.]

Corn. What trumpet's that?

Reg. I know't; my sister's: this approves her letter,
That she would soon be here.

Is your lady come?

Enter Oswald.

Lear. This is a slave whose easy-borrow'd pride
Dwells in the fickle grace of her he follows.

Out, varlet, from my sight!

Corn. What means your grace?

Lear. Who stock'd my servant? Regan, I have good hope

ale recunoștinței. N-ai uitat că ți-am dat de zestre jumătatea
regatului meu.

Regana. Treci la fapte, milord.

Lear. Cine-a pus pe omul meu în butuc?

(Sunet de trâmbițe afară).

Cornual. Ce înseamnă famfara aceasta?

Regana. O recunosc, vine soră-mea. Scrisoarea ei îmi vestea
sosirea-i ne-întârziată. *Lui Oswald.* Stăpână-ta vine?

Lear. Iată un ticălos, a cărui mârșavă trufie se reazimă pe
hatârul schimbător al stăpânei sale. Afară de-aici, slugă, piei
din ochii mei!

Cornual. Ce zice măria ta?

Lear. Cine-a pus pe omul meu în butuc?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

102

Thou didst not know on't. Who comes here?

Enter Goneril.

O heavens,

If you do love old men, if your sweet sway

Allow obedience, if yourselves are old,

Make it your cause; send down, and take my part!

[*To Gon.*] Art not ashamed to look upon this beard?

O Regan, wilt thou take her by the hand?

Gon. Why not by the hand, sir? How have I offended?

All's not offence that indiscretion finds

And dotage terms so.

Lear. O sides, you are too tough;

Will you yet hold? How came my man i' the stocks?

Corn. I set him there, sir: but his own disorders

Deserved much less advancement.

Lear. You! did you!

Nădăjduiesc, Regano, că n-ai știut de aceasta?...

Cine vine?

Intră Gonerila.

Ah, cer! Dacă iubești pe bătrâni, dacă blândețe-ți puteri întâresc
ascultarea, dacă și tu ești bătrân, deznădejdea mea și a ta să fie
și ia-mi partea!

(*Gonerilei*). Fără să mori de rușine, mai poți arunca o privire pe
barba aceasta? Oh! Regano, cum? Îi iei mâna?

Gonerila. De ce nu, milord? Ce injurie am adus? Nu-i numai
decât păcat ceea ce gândurile obosite ale unui bătrân, poreclește
astfel!

Lear. Oh! Sărmane piept al meu! Cum? Porți chinul meu și nu
te sfărâmi! Cine-a pus în butuc pe omul meu?

Cornual. Eu, milord, cu toate că pentru faptele lui i se cuvinea
și mai multă necinste!

Lear. Cum? Dumneata?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

103

Reg. I pray you, father, being weak, seem so.
If, till the expiration of your month,
You will return and sojourn with my sister,
Dismissing half your train, come then to me:
I am now from home and out of that provision
Which shall be needful for your entertainment.

Lear. Return to her, and fifty men dismiss'd?
No, rather I abjure all roofs, and choose
To wage against the enmity o' the air,
To be a comrade with the wolf an owl,
Necessity's sharp pinch! Return with her?
Why, the hot-blooded France, that dowerless took
Our youngest born, I could as well be brought
To knee his throne, and, squire-like, pension beg
To keep base life afoot. Return with her?
Persuade me rather to be slave and sumpter
To this detested groom. [*Pointing at Oswald.*]

Regana. Te rog, tată, ești cel slab, nu uita asta. Dacă vrei să mai stai pe lângă sora mea, până la sfârșitul lunii, dă drumu la jumătate din suită; vei veni apoi la mine. Acum sunt dusă de-acasă și n-am mijloace să te-ntrețin.

Lear. Să merg înapoi la ea și să alung cincizeci din oamenii mei? Nu! Mai bine vreau să n-am acoperiș, să lupt cu vijeliile și gerul, să mă fac tovarășul lupilor și-a bufnițelor, să-nfrunt toate asprimile lipsei? Ori tot atât: să m-arunc la picioarele francezului milos care-a luat pe fiica mea mai mică fără zestre, să-i cerșesc, ca o slugă, pomana unei vieți ticăloase! Să mă întorc la ea?!

(*Arătând pe Oswald*). Mai bine s-ajung robul, vita de jug a acestei slugi scârboase!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

104

Gon. At your choice, sir.

Lear. I prithee, daughter, do not make me mad:
I will not trouble thee, my child; farewell:
We'll no more meet, no more see one another:
But yet thou art my flesh, my blood, my daughter;
Or rather a disease that's in my flesh,
Which I must needs call mine: thou art a boil,
A plague-sore, an embossed carbuncle,
In my corrupted blood. But I'll not chide thee;
Let shame come when it will, I do not call it:
I do not bid the thunder-bearer shoot,
Nor tell tales of thee to high-judging Jove:
Mend when thou canst; be better at thy leisure:
I can be patient; I can stay with Regan,
I and my hundred knights.

Reg. Not altogether so:
I look'd not for you yet, nor am provided

Gonerila. Fă cum dorești.

Lear, Gonerilei. Fiică, te rog, nu mă-nnebuni. Nu vreau să-ți stau în suflet, fiică! Rămâi sănătoasă! N-o să ne mai întâlnim, n-o să ne mai vedem... Tu tot vei fi carnea mea, sângele meu, fiica mea, sau mai bine ești în carnea mea o rană pe care trebuie s-o rabd ca a mea, o bubă rea, o rană, un cărbune ieșit din sângele meu otrăvit. N-am să te ocărăsc! Rușinea cadă asupra-ți când o vrea, eu unul n-o chem! N-am să invoc zei care trăiesc!... N-am să suflu, nimic împotriva-ți, lui Joe, judecătorul cel tare! Îndreaptă-te când vei putea; îmbună-te când vei voi! Eu am răbdare. Rămân cu Regana și suita mea de cavaleri.

Regana. Nu tocmai! Nu te-așteptam și nu sunt pregătită să te primesc cum se cuvine. Ascultă pe sora mea. Cine-ți privește

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

105

For your fit welcome. Give ear, sir, to my sister;
For those that mingle reason with your passion
Must be content to think you old, and so,
But she knows what she does.

Lear. Is this well spoken?

Reg. I dare avouch it, sir: what, fifty followers?
Is it not well? What should you need of more?
Yea, or so many, sith that both charge and danger
Speak 'gainst so great a number? How in one house
Should many people under two commands
Hold amity? 'Tis hard, almost impossible.

Gon. Why might not you, my lord, receive attendance
From those that she calls servants or from mine?

Reg. Why not, my lord? If then they chanced to slack you,
We could control them. If you will come to me,
For now I spy a danger, I entreat you
To bring but five and twenty: to no more

turburarea judecând rece se mângâie gândindu-se că ești
bătrân și că... De-altminteri ea știe ce face.

Lear. Crezi că vorbești cuminte?

Regana. Îndrăznesc să spun că da! Cum? Cincizeci de oameni
nu-ți ajung? Și chiar, ce-ți trebuiesc atâta? O curte atât de
numeroasă e și-o cheltuială și-o primejdie. Atâția oameni
ascultând de doi stăpâni cum vor putea să se-nțeleagă stând la
un loc? E foarte greu, aproape cu neputință.

Gonerila. De ce să nu ai împrejuru-ți oamenii ei sau ai mei?

Regana. De ce? Dacă te-ar sluji rău, am putea să-i pedepsim.
Dacă vrei să vii la mine, fiindcă întrevăd acum o adevărată
primejdie, te sfătuiesc să nu ții decât douăzeci și cinci. Nu pot
găzdui și n-am să găzduiesc mai mulți.

106

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

Will I give place or notice.

Lear. I gave you all.

Reg. And in good time you gave it.

Lear. Made you my guardians, my depositaries,
But kept a reservation to be follow'd

With such a number. What, must I come to you
With five and twenty, Regan? said you so?

Reg. And speak't again, my lord; no more with me.

Lear. Those wicked creatures yet do look well-favour'd,
When others are more wicked; not being the worst
Stands in some rank of praise. [*To Gon.*] I'll go with thee:
Thy fifty yet doth double five and twenty,
And thou art twice her love.

Gon. Hear me, my lord:

What need you five and twenty, ten, or five,
To follow in a house where twice so many
Have a command to tend you?

Lear. V-am dat tot!

Regana. Era și timpul!

Lear. M-am pus sub paza și grija voastră, dar mi-am păstrat
dreptul de-a ține o curte de o sută de oameni. Cum să viu la
tine cu un sfert din ei? Regano, așa-i zis tu?

Regana. Și ți-o mai spun, n-am să primesc mai mulți.

Lear. Ființele rele prețuiesc totuși ceva pe lângă cele mai rele.
Laudă celor mai puțin rele. (*Gonerilei*). Viu la tine. Cei cincizeci
pe care mi-i îngădui sunt îndoit ca douăzeci și cinci! Văd că mă
iubești de două ori mai mult ca sora ta!

Gonerila. Ascultă, milord. Ce nevoie ai ca douăzeci și cinci, zece,
cinci oameni, să te urmeze-ntr-o casă unde de două ori atâția
oameni au poruncă să te slujească.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

107

Reg. What need one?

Lear. O, reason not the need: our basest beggars
Are in the poorest thing superfluous:
Allow not nature more than nature needs,
Man's life 's as cheap as beast's: thou art a lady;
If only to go warm were gorgeous,
Why, nature needs not what thou gorgeous wear'st,
Which scarcely keeps thee warm. But for true need,
You heavens, give me that patience, patience I need!
You see me here, you gods, a poor old man,
As full of grief as age; wretched in both:
If it be you that stir these daughters' hearts
Against their father, fool me not so much
To bear it tamely; touch me with noble anger,
And let not women's weapons, water-drops,
Stain my man's cheeks! No, you unnatural hags,
I will have such revenges on you both

Regana. Nu-ți trebuie nici unul.

Lear. Nu cântări nevoia! Și cei mai goi cerșetori au lucruri de prisos în crunta lor lipsă. Dă-i firei numai ce-i trebuie și viața omului va fi tot atât de ieftină ca a dobitoacelor. Ești femeie...dacă ar trebui să-ți fie numai cald, firea ta n-ar duce nevoia veșmintelor tale pompoase care de-abia te-ncălesc... Dar am o nevoie mare. Cerule dăruiește-mi răbdarea ce-mi trebuie! Zei, care mă priviți aici, sunt un biet bătrân, covârșit de supărare și vârstă, chinuit de amândouă! Dacă întârâtați inima fiicelor mele împotriva tatălui lor, nu-mi răpiți până-ntratât mințile încât să rabd. Treziți-mi o furie mareață! Oh, nu-ngăduiți ca lacrimile-mi, armele acestea ale femeii, să-mi spurce obrații. Iesme furioase, așa-fel m-oi răzbuna pe-amândouă, încât lumea-ntreagă... Așa lucruri voi face!... nu știu ce au să fie dar voi îngrozi pământul!... Credeți că am să plâng?... Am mii de cuvinte ca să plâng!... dar inima asta s-o

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

108

That all the world shall. I will do such things,
What they are, yet I know not, but they shall be
The terrors of the earth. You think I'll weep;
No, I'll not weep:

I have full cause of weeping; but his heart
Shall break into a hundred thousand flaws,
Or ere I'll weep. O fool, I shall go mad!

[Exeunt Lear, Gloucester, Kent, and Fool.]

Corn. Let us withdraw; 'twill be a storm.

[Storm and tempest.]

Reg. This house is little: the old man and his people
Cannot be well bestow'd.

Gon. 'Tis his own blame; hath put himself from rest,
And must needs taste his folly.

Reg. For his particular, I'll receive him gladly,
But not one follower.

Gon. So am I purposed.

sparge-n bucăți, mai-nainte de-a fi plâns o lacrimă! O,
bufonule, îmi ies din minți!

Lear, Gloucester, Kent și Bufonul ies.

Cornual. Să intrăm; vine-o furtună.

Vijelie în depărtare.

Regana. Casa aceasta e mică. Bătrânul și oamenii lui ar fi la
strâmtoare-n ea.

Gonerila. Vina lui dacă se lipsește de-odihnă. Las să se resimtă
de sminteala lui.

Regana. Singur îl primeam bucuroasă. Pe niciunul însă din
oamenii lui.

Gonerila. Tot așa făceam și eu. Unde-i Gloucester?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

109

Where is my lord of Gloucester?

Corn. Follow'd the old man forth: he is return'd.

Re-enter Gloucester.

Glou. The king is in high rage.

Corn. Whither is he going?

Glou. He calls to horse; but will I know not whither.

Corn. 'Tis best to give him way; he leads himself.

Gon. My lord, entreat him by no means to stay.

Glou. Alack, the night comes on, and the bleak winds
Do sorely ruffle; for many miles about
There's scarce a bush.

Reg. O, sir, to wilful men
The injuries that they themselves procure
Must be their schoolmasters. Shut up your doors:
He is attended with a desperate train;
And what they may incense him to, being apt

Cornual. A urmat pe bătrân... Iată-l că se-ntoarce.

GLOCESTER se întoarce.

Glocester. Regele-i mânios.

Cornual. Unde se duce?

Glocester. Cere caii lui dar nu știu unde vrea să meargă.

Cornual. Cel mai bun lucru să-l lăsăm în voia lui. Călăuzească-se singur.

Gonerila. Milord, nu căuta să-l oprești.

Glocester. Vai, s-apropie, noaptea, vântul suflă turbat și jur împrejur, departe, nici un arbore ca adăpost...

Regana. Când oamenii se-ncăpățânează, relele pe care le-ndură sunt ca să le-nvețe minte. Să se-nchidă toate porțile. E urmat de ticăloși care pot să-l povățuiască rău. El n-are voință. Ca prevedere, să fim de pază.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

110

To have his ear abused, wisdom bids fear.

Corn. Shut up your doors, my lord; 'tis a wild night:
My Regan counsels well: come out o' the storm.
[*Exeunt.*]

Cornual. Închide-ți porțile, milord. E-o noapte groaznică. Sfatul
Reganei e bun. Hai, să stăm la adăpost.
Ies.

111

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

ACT THIRD

SCENE I

A heath.

Storm still. Enter Kent and a Gentleman, meeting.

Kent. Who's there, besides foul weather?

Gent. One minded like the weather, most unquiently.

Kent. I know you. Where's the king?

Gent. Contending with the fretful elements;

Bids the wind blow the earth into the sea.

Or swell the curled waters 'bove the main,

That things might change or cease; tears his white hair,

Which the impetuous blasts, with eyeless rage,

Catch in their fury, and make nothing of;

Strives in his little world of man to out-scorn

ACTUL III

SCENA I

Câmp. Furtună cu trăsnete și fulgere.

Intră KENT și un CAVALER.

Kent. Cine e acolo, pe-o vreme ca asta?

Cavalerul. Un om ca și vijelia de zbuciumat.

Kent. Te cunosc. Unde-i regele?

Cavalerul. Se luptă cu furia firei. Poruncește vântului să sufle pân-s-o-neca pământul în ocean, sau să umfle furioasele valuri încoace pentru ca toate să se schimbe și să sfârșească toate. Își smulge părul alb pe care, în oarba lui furie, i-l iau năpraznicele vijelii și mugind i-l risipesc în văzduh! În cercu-i strâmt se silește să fie mai vijelios ca lupta vântului cu ploaia! În noaptea aceasta, ursoaica căreia puii i-au supt laptele nu va ieși din

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

112

The to-and-fro-conflictind wind and rain.
This night, wherein the cub-drawn bear would couch,
The lion and the belly-pinched wolf
Keep their fur dry, unbonneted he runs,
And bids what will take all.

Kent. But who is with him?

Gent. None but the fool; who labours to out-jest
His heart-struck injuries.

Kent. Sir, I do know you;
And dare, upon the warrant of my note,
Commend a dear thing to you. There is division,
Although as yet the face of it be cover'd
With mutual cunning, 'twixt Albany and Cornwall;
Who have, as who have not, that their great stars
Throned and set high? servants, who seem no less,
Which are to France the spies and speculations
Intelligent of our state; what hath been seen,

vizuină, leul și lupul flămânzi nu-și vor scoate pielea-n ploaie!
El, fuge cu capul gol și nu grăiește decât de prăpăd!

Kent. Cine e cu dânsul?

Cavalerul. Nimeni, afară de bufonul care caută să aline, cu
nebuniile lui, durerile ce chinuiesc inima-i zdrobită.

Kent. Te cunosc și citesc destul de lămurit în sufletul tău, ca să-
ți încredințez o taină mare. O dezbinare, pe care un îndoit
vicleșug n-a dezvăluit-o încă, a izbucnit între Albany și
Cornual. La fel cu toți cei urcați pe tron de steaua lor
norocoasă, au slugi numai puțin viclene ca ei. Slugile acestea
sunt spionii regelui Franței, îi vestesc planurile noastre, starea
noastră, certurile dintre duci, strășnicia ce-au arătat-o amândoi,
față de bătrânul rege, asupra unor lucruri și mai rele, pentru
care toate celelalte nu sunt poate decât niște semne. Ceea ce-i

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

113

Either in snuffs and packings of the dukes,
Or the hard rein which both of them have borne
Against the old king king, or something deeper ,
Whereof perchance these are but furnishings,
But true it is, from France there comes a power
Into this scatter'd kingdom; who already,
Wise in our negligence, have secret feet
In some of our best ports, and are at point
To show their open banner. Now to you:
If on my credit you dare build so far
To make your speed to Dover, you shall find
Some that will thank you, making just report
Of how unnatural and bemadding sorrow
The king hath cause to plain.
I am a gentleman of blood and breeding,
And from some knowledge and assurance offer
This office to you.

sigur este că vine din Franța o oaste ca să cotopească regatul acesta zdruncinat. Folosindu-se de nepăsarea noastră, în taină a debarcat în mai multe din porturile noastre și-i gata să-și înalțe steagul. Iată acum ce am a-ți spune. Dacă te-ncrezi în mine, pleacă repede la Dover. Vei afla pe cineva care-ți va mulțumi când îi vei povesti întocmai ocările nefirești, groaznice, de care se plânge regele cu drept cuvânt. Sunt nobil din naștere și prin creștere și pentru cuvinte temeinice, îți dau această solie.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

114

Gent. I will talk further with you.

Kent. No, do not.

For confirmation that I am much more
Than my out-wall, open this purse and take
What it contains. If you shall see Cordelia,
As fear not but you shall, show her this ring,
And she will tell you who your fellow is
That yet you do not know. Fie on this storm!
I will go seek the king.

Gent. Give me your hand:

Have you no more to say?

Kent. Few words, but, to effect, more than all yet;
That when we have found the king, in which your pain
That way, I'll this, he that first lights on him
Holla the other.

[Exeunt severally.]

Cavalerul. Vom vorbi pe larg.

Kent. Nu. Ca să-ți dovedesc că sunt mai mult decât par,
deschide punga asta și ia ce-i înăuntru. Dacă vezi pe Cordelia,
fapt de care nu mă-ndoiesc, arată-i inelul acesta: Ea îți va spune
cine sunt, ceea ce nu știi încă. Blestemată vijelie!

Cavalerul. Dă-mi mâna. Nimic numai ai a-mi spune?

Kent. Puțin de tot; dar avem de făcut multe. Să căutăm pe rege,
dumneata pe-aici, eu pe colo. Cel care l-o găsi întâi, va chema
pe celălalt.

(Ies prin părți opuse).

115

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE II

Another part of the heath. Storm still.

Enter Lear and Fool.

Lear. Blow, winds, and crack your cheeks! rage! blow!
You cataracts and hurricanoes, spout
Till you have drench'd our steeples, drown'd the cocks!
You sulphurous and thought-executing fires,
Vaunt-couriers to oak-cleaving thunderbolts,
Singe my white head! And thou, all-shaking thunder,
Smite flat the thick rotundity o' the world!
Crack nature's moulds, all germins spill at once
That make ingrateful man!

Fool. O nuncle, court holy-water in a dry house is better than
this rain-water out o' door. Good nuncle, in, and ask thy

SCENA II

O altă câmpie. Vijelie.

Intră LEAR și BUFONUL.

Lear. Vânturi, suflați, pân-v-o plesni foalele: Suflați cu turbare.
Cataracte și potopuri năvăliți pân-o-ți îneca vârfuri și turnuri.
Voi, focuri de pucioasă, iuți ca și gândul, premergătoarele ai
trăsnetelor care despică stejarii, pârliti capul meu alb. Și tu, o!
Tunet care zgudui tot, sfărâmă globul lunei, fă praf tiparele firei
și-mprăștie toate semințele nrecunoștinței oamenilor!

Bufonul. Moșule, tămâierile. Curtii, într-o casă uscată, țin mai
cald ca apa de ploaie, afară! Unchiule, dragă, întoarce-te și cere

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

116

daughters' blessing: here's a night pities neither wise man nor fool.

Lear. Rumble thy bellyful! Spit, fire! spout, rain!
Nor rain, wind, thunder, fire, are my daughters:
I tax not you, you elements, with unkindness;
I never gave you kingdom, call'd you children,
You owe me no subscription: then let fall
Your horrible pleasure; here I stand, your slave,
A poor, infirm, weak and despised old man:
But yet I call you servile ministers,
That have with two pernicious daughters join'd
Your high-engender'd battles 'gainst a head
So old and white as this. O! O! 'tis foul!

Fool. He that has a house to put's head in has a good head-piece.

The cod-piece that will house
Before the head has any,

iertare fiicelor tale, căci noaptea aceasta n-are-ndurare nici față de cumiți, nici față de nebuni.

Lear. Urlați! Scuipați, ardeți, isvorâți, înnecați! Ploaie, vântule și voi trăsnetelor nu sunteți fiicele mele. N-aveți vina nrecunoștinței. Eu nu v-am dat un regat! Nu v-am zis niciodată: copiii mei! Voi nu-mi datorați ascultare!... Puteți dar dezlănțui jocul vostru groaznic. Mă robesc vouă... iată-mă: un biet bătrân, sărac, slab și gonit în gunoaie! Dar nu! Slugarnici ce sunteți! Voi care, părtinind cu fiicele mele, prăvăliți grozăviile cerului pe-un cap atât de bătrân și de alb! Oh! Ticăloșie!

Bufonul. Acel ce are o casă ca adăpost pentru capul său, acela are-un bun căpătâi.

Nădragii de-ți căpătuești
Când pentru cap n-ai căpătâi,

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

117

The head and he shall louse
So beggars marry many.
The man that makes his toe
What he his heart should make
Shall of a corn cry woe,
And turn his sleep to wake.

For there was never yet fair woman but she made mouths in a glass.

Lear. No, I will be the pattern of al patience;
I will say nothing.

Kent. Who's there?

Fool. Marry, here's grace and a cod-piece; that's a wise man and a fool.

Kent. Alas, sir, are you here? things that love night
Love not such nights as these; the wrathful skies
Gallow the very wanderers of the dark,

Să știi c-o să te-mpăduchești.
Mulți goi așa se-nsoară-ntâi!
Și dreptul inimei de-l furi,
Picioarul pentru-ați îngriji.
Vei suferi de băătăuri
Și noaptea nu vei mai dormi!

Căci nici n-a fost femeie frumoasă care să nu se strâmbe în oglindă.

Intră KENT.

Lear. Vreau să fiu o pildă de răbdare. N-am să mai spun nimic.

Kent. Cine-i acolo?

Buful. O, măria sa și-un nădrag: adică un înțelept și-un nebun.

Kent. Vai, rege, voi, aici? Ființele îndrăgostite de noapte, nu iubesc nopți ca aceasta. Furiile cerului îngrozesc pe pribegii umbrelor și-i fac să se ascundă în vizuinile lor. De când m-am

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

118

And make them keep their caves: since I was man,
Such sheets of fire, such bursts of horrid thunder,
Such groans of roaring wind and rain, I never
Remember to have heard: man's nature cannot carry
The affliction nor the fear.

Lear. Let the great gods,
That keep this dreadful pother o'er our heads,
Find out their enemies now. Tremble, thou wretch,
That hast within thee undivulged crimes,
Unwhipp'd of justice: hide thee, thou bloody hand;
Thou perjured, and thou similar man of virtue
That art incestuous: caitiff, to pieces shake,
That under covert and convenient seeming
Hast practised on man's life: close pent-up guilts,
Rive your concealing continents and cry
These dreadful summoners grace. I am a man
More sinn'd against than sinning.

făcut bărbat, nu mi-amintesc să fi văzut așa brazde de foc, să fi
auzit așa de groaznice bubuiri de tunet, așa mugiri de vânt și
ploaie! Firea omului nu e-n stare să rabde așa urgie!

Lear. Zeii puternici care bubuie deasupra capetelor noastre,
caută-și acum dușmanii! Să tremuri ticălos făptuitor al atâtor
păcate ascunse, neizbite de pedeapsă. Ascunde-te, ucigaș plin
de sânge, sperjur, tu, vinovat de-mprejurări nelegiuite.
Tremură până te-oi face bucăți, tu, care sub o-nfățișare cinstită,
te-ai atins de viața omului! Crime tănuite vederilor, sfâșiați
vălurile ce vă acopăr și cereți iertare de la vestitorii judecății
veșnice! Sunt un om mai puțin vinovat decât jertfă.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

119

Kent. Alack, bare-headed!
Gracious my lord, hard by here is a hovel;
Some friendship will it lend you 'gainst the tempest:
Repose you there; while I to this hard house,
More harder than the stones whereof 'tis raised;
Which even but now, demanding after you,
Denied me to come in return, and force
Their scanty courtesy.

Lear. My wits begin to turn.
Come on, my boy: how dost, my boy? art cold?
I am cold myself. Where is this straw, my fellow?
The art of our necessities is strange,
That can make vile things precious. Come, your hovel.
Poor fool and knave, I have one part in my heart
That's sorry yet for thee.

Fool. [Singing]
He that has a little tiny wit,

Kent. Vai, cu capul gol! Stăpâne slăvit, aici pe aproape se află o colibă ce te-o adăposti de vijelie. Vino să te odihnești, în vreme ce eu mă voi întoarce la casa aceea, mai vârtoasă cu piatră din care-a fost făcută, unde, cu toate opintelele mele, n-au vrut să mă lase să intru și voi ști să cuceresc adăpostul ce nu vor să-ți dea.

Lear. Mi se-ntunecă mințile.
(*Bufonului*). Haide băiete. Cum te simți, băiete? Ți-e frig? Și mie mi-e frig.
(*Lui Kent*). Unde-i coliba, tovarășe? Nevoia are asta bun că face de preț și cele mai mârșave lucruri. Haide la coliba aceea. Sărmane nebun, o bucată din inima mea plânge de mila ta.

Bufonul.
Cuminte de-i fi cât un pic,

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

120

With hey, ho, the wind and the rain,
Must make content with his fortunes fit,
For the rain it raineth every day.

Lear. True, my good boy. Come, bring us to this hovel.
[*Exeunt Lear and Kent.*]

Fool. This is a brave night to cool a courtesan. I'll speak a
prophecy ere I go:

When priests are more in word than matter;
When brewers mar their malt with water;
When nobles are their tailors' tutors;
No heretics burn'd, but wenches' suitors;
When every case in law is right;
No squire in debt, nor no poor knight;
When slanders do not live in tongues,
Nor cutpurses come not to throngs;
When usurers tell their gold in the field,
And bawds and whores do churches build;

Ha! ha! de ploaie și de vânt
Nu trebui să-ți pese nimic,
Căci plouă oricând pe pământ!

Lear. Adevăr spui, băiete dragă. Haide du-ne la colibă.
(*Lear și Kent ies*).

Bufonul. Iată o noapte-nstare să răcorească pe o femeie de
stradă. Înainte de a mă duce să zic o proorocie:

Când preoții credința robi-vor limbușiei,
Când nobilii cu fală s-or da croitoriei,
Când berea lui berarul de apă-o va feri,
Când doar siluitorii osânda își vor primi,
Când pentru toți domni-va o dreaptă judecată,
Când n-or mai fi datornici, nici lipsă necurmată,
Când limba clevetirei va amuți deplin,
Când hoții n-au să fure pe strade bun străin,
Când cămătarii banii și-or pune-n drumul mare,
Când fetele pierdute vor înălța altare,

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

121

Then shall the realm of Albion
Come to great confusion:
Then comes the time, who lives to see't,
That going shall be used with feet.
This prophecy Merlin shall make; for I live before his time.

[Exit.]

Atunci o, Albion! vei sta
Cam strâmb cu-mpărăția ta,
Căci va fi ziua-ngrozitoare
Când oamenii vor sta-n picioare!
Proorocirea asta are s-o facă Merlin, căci eu trăiesc înaintea
vremilor lui!

122

SCENE III

Gloucester's castle.

Enter Gloucester and Edmund.

Glou. Alack, alack, Edmund, I like not this unnatural dealing. When I desired their leave that I might pity him, they took from me the use of mine own house; charged me, on pain of their perpetual displeasure, neither to speak of him, entreat for him, nor any way sustain him.

Edm. Most savage and unnatural!

Glou. Go to; say you nothing. There's a division betwixt the dukes, and a worse matter than that: I have received a letter this night; 'tis dangerous to be spoken; I have locked the letter in my closet: these injuries the king now bears will be revenged home; there is part of a power already footed: we must incline to the king. I will seek him and privily relieve

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENA III

În castelul lui GLOCESTER.

Intră GLOCESTER și EDMOND.

Glocester. Vai, Edmond, mă cutremur de așa neomenie. Când le-am cerut voie să fiu milos, m-au oprit de a mă sluji de chiar casa mea, de a le vorbi de dânsul, de a mă ruga pentru el, de al ajuta în vreun chip, amenințându-mă cu veșnica lor mânie.

Edmond. E-o purtare sălbatică și nefirească.

Glocester. Lasă și nu zi nimic. S-a ivit o dezbinare între duci. Ba, e și mai rău. Primii astă noapte o scrisoare de care-i primejdios să spui ceva. Am ascuns-o în camera mea. Batjocorile pe care le-ndură acum regele, au să fie răzbunate. O oștire, a debarcat, în parte. Trebuie să ținem cu regele. Am să pornesc să-l caut și să-l ajut în taină. În vremea aceasta să-l ții de vorbă pe duce, ca

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

123

him: go you, and maintain talk with the duke, that my charity be not of him perceived: if he ask for me, I am ill and gone to bed. Though I die for it, as no less is threatened me, the king my old master must be relieved. There is some strange thing toward, Edmund; pray you, be careful.

[Exit.]

Edm. This courtesy, forbid thee, shall the duke Instantly know, and of that letter too;
This seems a fair deserving, and must draw me
That which my father loses; no less than all:
The younger rises when the old doth fall.

[Exit.]

să nu bage de seamă binele pe care-l fac. Dacă întreabă de mine, spune-i că sunt bolnav în pat. Chiar dacă ar fi să-mi primejduiesc viața și am fost amenințat cu așa ceva, regele vechiul meu stăpân, va fi ajutat de mine. Se petrec lucruri ciudate, Edmond. Bagă de seamă.

(Iese).

Edmond. Cu toate acestea, ducele va ști totul și nici n-am să uit scrisoarea. Am să am aerul că-i fac un mare bine și voi câștiga ceea ce tatăl meu va pierde: adică tot! Cei tineri se înalță când cei bătrâni coboară!...

(Iese).

124

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE IV.

The heath. Before a hovel

Enter Lear, Kent, and Fool

Kent. Here is the place, my lord; good my lord, enter:
The tyranny of the open night 's too rough
For nature to endure.

[Storm still.]

Lear. Let me alone.

Kent. Good my lord, enter here.

Lear. Wilt break my heart?

Kent. I had rather break mine own. Good my lord, enter.

Lear. Thou think'st 'tis much that this contentious storm
Invades us to the skin: so 'tis to thee;
But where the greater malady is fix'd

SCENA IV

O altă parte a câmpiei, cu o colibă.

Intră LEAR, KENT și BUFONUL

Kent. Aici e, rege! Intră stăpâne bun! Vremea-i prea aspră ca s-o mai
rabzi sub cerul liber.

Vijelie.

Lear. Lăsați-mă.

Kent. Intră aici, stăpâne bun.

Lear. Vrei să-mi sfărâmi inima?

Kent. Mai bucuros aş sfărâma-o pe-a mea. Intră, stăpâne.

Lear. Crezi că-i peste puterile mele să văd că vijelia aceasta va
pătrunde şi-n măduva oaselor mele! Tu se poate s-o simţi; dar unde
s-a 'ncuibat un chin groaznic, unul mai mic nici nu se simte. Te-a

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

The lesser is scarce felt. Thou 'Idst shun a bear,
But if thy flight lay toward the raging sea
Thou 'Idst meet the bear i' the mouth. When the mind 's
free
The body 's delicate: the tempest in my mind
Doth from my senses take all feeling else
Save what beats there. Filial ingratitude!
Is it not as this mouth should tear this hand
For lifting food to 't? But I will punish home.
No, I will weep no more. In such a night
To shut me out! Pour on; I will endure.
In such a night as this! O Regan, Goneril!
Your old kind father, whose frank heart gave you all,
O, that way madness lies; let me shun that;
No more of that.
Kent. Good my lord, enter here.
Lear. Prithee, go in thyself; seek thine own ease:

125

pus pe fugă un urs, dar dacă-n fuga ta, va trebui să cazi în marea
furioasă, ai să 'nfrunți gura de fiară! Când sufletu-i fericit, trupul e
plăpând. Vijelia sufletului meu îmi ia toate simțurile și numai inima
bate...Nerecunoștința fiiască! E tot una ca și când gura ar sfâșia
mâna aceasta care-i dă hrana!.. Pedepsa are să fie strașnică... Nu
vreau să plâng!.. Să mă lase afar pe o noapte ca aceasta!.. Mărească-
se furtuna, vreau să 'ndur toate!.. Pe-o noapte ca aceasta! Oh!
Regano! Gonerilo! Un tată atât de bun, atât de bătrân, al cărui darnic
suflet v-a dat tot!.. E de ce să 'nnebunesc! Să mă reculeg... Să nu mai
vorbim de asta...

Kent. Stăpâne bun, intră aici.

Lear. Intră tu! Odihnește-te singur. Vijelia mă împiedică să cuget la

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

This tempest will not give me leave to ponder
On things would hurt me more. But I 'll go in.
[To the Fool]

In, boy; go first. You houseless poverty, —
Nay, get thee in. I 'll pray, and then I 'll sleep.
[Fool goes in.]

Poor naked wretches, wheresoe'er you are,
That bide the pelting of this pitiless storm,
How shall your houseless heads and unfed sides,
Your loop'd and window'd raggedness, defend you
From seasons such as these? O, I have ta'en
Too little care of this! Take physic, pomp;
Expose thyself to feel what wretches feel.
That thou mayst shake the superflux to them
And show the heavens more just.

Edg. [Within] Fathom and half, fathom and half! Poor Tom!

126

lucruri care 'mi vor face și mai rău. Totuși voi intra.
Bufonului. Intră băiete.. Treci înainte... tu, sărăcie neadăpostită.
Intră.. Eu vreau să mă rog... apoi voi dormi.

Bufonul intră în colibă.

Sărmani nenorociți și goi, ori unde v-ați afla, voi care suferiți de
urgia nemiloasei vijelii, cum de puteți, cu capetele voastre
neadăpostite, cu stomacurile voastre flămânde, cu zdrențele
voastre rupte, pline de găuri, cum de puteți lupta cu o vijelie ca
asta? Vai! nici gând n-avui de aceasta! Lecuiți-vă, voi, oamenii
belșugului! Răbdați chinurile sărăciei lucii, veți învăța astfel să dați
din prisosul vostru și nu va mai fi atât de mare nedreptatea cerului!

Edgard, din năuntrul colibei — Un stânjen și jumătate... Un stânjen și

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

127

jumătate!... Sărmăne Tom!

The Fool runs out from the hovel.

Fool. Come not in here, uncle, here 's a spirit. Help me, help me!

Kent. Give me thy hand. Who 's there?

Fool. A spirit, a spirit: he says his name 's poor Tom.

Kent. What art thou that dost grumble there i' the straw?
Come forth.

Enter Edgar disguised as a madman.

Edg. Away! the foul fiend follows me!

' Through the sharp hawthorn blows the cold wind.'

Hum! go to thy cold bed and warm thee.

Lear. Hast thou given all to thy two daughters? and art thou come to this?

Edg. Who gives any thing to poor Tom? whom the foul fiend hath led through fire and through flame, through ford and whirlpool, o'er bog and quagmire; that hath laid

Bufonul, ieșind repede din bordei. — Nu intra, moșule... E-un duh rău.
Ajutor!...ajutor!

Kent. Dă-mi mâna. Cine-i acolo?

Bufonul. Un duh rău! Un duh rău! zice că-l cheamă Tom!

Kent. Cine ești, tu care mormăi pe paie? Ieși.

Edgar apare sub înfățișarea unui om smintit.

Edgar. Înapoi! Demonul rău mă urmărește!... Vântul înghețat suflă prin umflăturile pielii! Hu!... Du-te-n patul tău de gheață ca să te 'ncâlzești.

Lear. Cum? Ai dat tot fiicelor tale, și-ai ajuns în starea asta?

Edgar. Cine dă ceva bietului Tom?... Duhul cel rău l'a dus prin foc și flăcări, prin vaduri și vultori, prin bălți și mlaștini; — i-a pus cuțite sub căpătâi și ștreanguri pe scaunul de rugăciune; i-a turnat otravă

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

128

knives under his pillow and halters in his pew; set ratsbane by his porridge; made him proud of heart, to ride on a bay trotting-horse over four-inched bridges, to course his own shadow for a traitor. Bless thy five wits! Tom 's a-cold. O, do de, do de, do de. Bless thee from whirlwinds, star-blasting, and taking! Do poor Tom some charity, whom the foul fiend vexes. There could I have him now, and there, and there again, and there.

[Storm still.]

Lear. What, have his daughters brought him to this pass? Couldst thou save nothing? Didst thou give them all?

Fool. Nay, he reserved a blanket, else we had been all shamed.

Lear. Now, all the plagues that in the pendulous air Hang fated o'er men's faults light on thy daughters?

Kent. He hath no daughters, sir.

Lear. Death, traitor! nothing could have subdued nature

'n hrană; l-a făcut trufaș și l-a dus, călare pe un cal murg, peste poduri de patru șchioape de lungi, ca să-ți gonească umbra ca un trădător. Binecuvânteze-ți Dumnezeu cele cinci simțuri. Lui Tom îi e frig... O! dî! dî! dî! dî! dî! Să te ferească Dumnezeu de vânturi, de stea potrivnică și de deochi! Dă-i pomană bietului Tom, cel urmărit de duhul rău! Aș putea să-l prind aici, și dincoace... și aici... și aici!...

Vijelia ține înaintea.

Lear. Cum, fiicele lui l-au adus în starea aceasta? N-ai scăpat nimic?

Le-ai dat tot?

Bufonul. Nu; — și-a păstrat un veșmânt, altfel am roși.

Lear. Urgiile care plutesc de-asupra capetelor noastre în aer pentru-a pedepsi pe oameni, năpustească-se toate asupra fiicelor tale.

Kent. El n-are fiice, rege!

Lear. Moarte amăgitorului! Cine a putut să-l arunce în o așa urgie

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

To such a lowness but his unkind daughters.
Is it the fashion that discarded fathers
Should have thus little mercy on their flesh?
Judicious punishment! 'twas this flesh begot
Those pelican daughters.

Edg. Pillicock sat on Pillicock-hill:
Halloo, halloo, loo, loo!

Fool. This cold night will turn us all to fools and madmen.

Edg. Take heed o' the foul fiend: obey thy parents; keep thy
word justly; swear not; commit not with man's sworn
spouse; set not thy sweet heart on proud array. Tom 's a-
cold.

Lear. What hast thou been?

Edg. A serving-man, proud in heart and mind; that curled
my hair; wore gloves in my cap; served the lust of my
mistress' heart and did the act of darkness with her; swore
as many oaths as I spake words and broke them in the

129

dacă n-ar avea fiice rele?! E-un obicei oare ca toți cei goniți să nu se
mai îndure de carnea lor? Osândă dreaptă! Din carnea aceasta se
născură fiicele acestea de pelican!

Edgar. Pilicock sta pe muntele Pilicock Hallo! hallo! loo! loo!

Buful. Noaptea aceasta de gheață o să ne 'nnebunească pe toți.

Edgar. Păzește-te de duhul cel rău, ascultă de părinții tăi, ține-ți
jurămintele, nu blestema, nu lua soția jurată unui om, nu-și îmbracă
iubita cu podoabe scumpe... Lui Tom 'i-e frig!

Lear. Ce-ai fost?

Edgar. Un îndrăgostit al femeilor, mândru la suflet și minte;
buclându-ți părul, purtând mănușile la pălărie, stujind desfrâul
iubite sale și făptuind cu ea păcate, noaptea. Făceam atâtea
jurămintele câte cuvinte rosteam, ca să le calc apoi în fața cerului.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

130

sweet face of heaven: one that slept in the contriving of lust and waked to do it: wine loved I deeply, dice dearly, and in woman out-paramoured the Turk: false of heart, light of ear, bloody of hand; hog in sloth, fox in stealth, wolf in greediness dog in madness, lion in prey. Let not the creaking of shoes nor the rustling of silks betray thy poor heart to woman: keep thy foot out of brothels, thy hand out of plackets, thy pen from lenders' books, and defy the foul fiend. Still through the hawthorn blows the cold wind.'

Says suum, mun, ha, no, nonny.

Dolphin my boy, my boy, sessa! let him trot by.

[Storm still.]

Lear. Why thou wert better in thy grave than to answer with thy uncovered body this extremity of the skies. Is man no more than this? Consider him well. Thou owest the worm no silk, the beast no hide, the sheep no wool, the cat no perfume. Ha! here's three on 's are sophisticated.

Adormeam cu dorul desfrâului, sau vegheam ca să mi-l împlinesc. Iubeam mult vinul, mai mult zarurile, și întreceam pe turc în dragoste. Eram un om cu inima falsă, cu urechea 'ncrezătoare, sângeros la mână, leneș ca porcul, hrăpăreț ca vulpea, lacom ca lupul, turbat ca un câine, nesfios ca boul! Să nu lași ca scârțâitul unui pantofior, fâșâitul unei rochii de mătase să robească biata-ți inimă, femeii. Nu pune piciorul în lupanar, mâna la deschizătura rochiei, pana ta pe condicele cămătarilor, și poți să-ți bați joc de duhul rău. Vântu 'nghețat suflă 'ntr-una prin umflăturile mele; zice: „suum, mum, ha no nonnz!” Dofine, băiete! Ura! Lasă-l să umble!

Vijelia urmează.

Lear. Ți-ar fi mai bine 'n mormântul tău, de cât aproape gol sub vijeliile cerului. Omul acesta nu-i de cât atât? Ia să'l privim de aproape. Tu nu datorezi viermelui mătasea lui, fiarei pielea ei, oii lâna ei, și nici civetei mirosul ei. Noi nu suntem ca el, noi trei, cu măririle noastre mincinoase! Tu ești cel adevărat, omul naturii, un

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

Thou art the thing itself: unaccommodated man is no more but such a poor, bare, forked animal as thou art. Off, off, you lendings! come, unbutton here.

[Tearing off his clothes.]

Fool. Prithee, nuncle, be contented; 'tis a naughty night to swim in. Now a little fire in a wild field were like an old lecher's heart, a small spark, all the rest on 's body cold. Look, here comes a walking fire.

Enter Gloucester, with a torch.

Edg. This is the foul fiend Flibbertigibbet: he begins at curfew and walks till the first cock; he gives the web and the pin, squints the eye and makes the hare-lip; mildews the white wheat and hurts the poor creature of earth. Saint Withold footed thrice the 'old; He met the night-mare and her nine-fold; Bid her alight.

131

dobitoc cu două picioare, gol și crăcanat!

Rupându-și hainele. Faceți-vă bucăți, bucăți, lucruri împrumutate! Haide, ia toate astea!

Bufonul. Te rog unchiule, stăpânește-te. E-o noapte prea afurisită ca să 'nnoți. Acum, un foc cât de mic, în mijlocul câmpiei acesteia sălbatică, ar fi ca și inima unui craiu bătrân: o scânteie în trupul rece. Uite vine-un, foc rătăcitor..

Apare cineva cu o făclie, departe.

Edgar. E demonul din Flibbertigibbet. Pornește când se 'ntunecă și-aleargă până la cântatul cocoșilor. El strică albul ochilor și dă albeață, face ochii cruciși, și gura ca la iepure, bagă tăciune-n grâu și chinuiește pe biata ființă omenească.

Withold prin câmpie trecând

Pe Visul-cel-rău l-întâlni

Călare c'oștire-i mergând...

Withold pe toți îi trânti,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

132

And her troth plight.
And aroint thee, witch, aroint thee!
Kent. How fares your grace?

Lear. What 's he?

Kent. Who 's there? What is 't you seek?

Glou. What are you there? Your names?

Edg. Poor Tom, that eats the swimming frog, the toad, the tadpole, the wall-newt and the water; that in the fury of his heart, when the foul fiend rages, eats cow'-dung for sallets; swallows the old rat and the ditch-dog; drinks the green mantle of the standing pool; who is whipped from tithing to tithing, and stock-punished, and imprisoned; who hath had three suits to his back, six shirts to his body, horse to ride and weapon to wear;
But mice and rats and such small deer
Have been Tom's food for seven long year.

Să piară, că-l calcă-n picioare!
Piei lepră... piei! Piei! Vrajitoare!

Kent. Cum te simți, Rege?

Intră GLOCESTER cu o torță în mână.

Lear. Cine e?

Kent. Cine-i acolo? Ce vrei?

Glocester. Cine sunteți? Cum vă zice?

Edgar, cu o vădită groază de la sosirea tatălui său. – Sunt bietul Tom care se hrănește cu brotăcei, cu broaște râioase, cu mormoloci, cu șopârle de uscat și de apă; acela care, în furiile inimei lui, când Demonul negru e prins de turbă, mănâncă baligă de vacă în loc de salată, înghite guzgani bătrâni și câini pieriți, bea mîlul verde al bălților: sunt acela care din ținut în ținut, e biciuit, pus în butuc, pedepsit, otrăvit, și care a avut trei vestminte pe spate, șase cămăși pe trup, un cal de călărie și-o spadă la coapsă...

Guzgani și mici dihăanii scârboase pentr'un om

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

133

Beware my follower. Peace, Smulkin; peace, thou fiend!

Glou. What, hath your grace no better company?
Edg. The prince of darkness is a gentleman: Modo he 's call'd, and Mahu.

Glou. Our flesh and blood is grown so vile, my lord,
That it doth hate what gets it.

Edg. Poor Tom 's a-cold.

Glou. Go in with me: my duty cannot suffer
To obey in all your daughters' hard commands:
Though their injunction be to bar my doors
And let this tyrannous night take hold upon you,
Yet have I ventured to come seek you out

De șapte ani încoace nutresc pe bietul Tom!

Ia seama, tovarășe!

Întorcându-se, cu gesturi mari, ca și când ar vrea să potolească niște demoni nezăriți:

Potolește-te Smolkin! St! Stai duhule rău! Stai!

Glocester, Lui Lear. — Cum? Măria Ta n-are pe nimeni altu-mprejur!

Edgar. Domnul Întunericului e nobil; îi zice Modo și Mahu.

Glocester. Carnea și sângele nostru zic: copii atât sunt de stricați,
stăpâne, încât dușmănescpe cei ce i-au zămislit.

Edgar. Bietul Tom 'i-e frig!

Glocester, lui Lear. — Vin-o la mine, rege. Simțul datoriei mă silește
să nu ascult de toate poruncile fiicelor tale. Cu toate că mi-au
poruncit să-nchid porțile și să las ca grozăvia nopții acestea să se
reverse asupra-ți, am îndrăznit să te caut, ca să te duc într-un loc
unde să găsești foc și hrană.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

134

And bring you where both fire and food is ready.

Lear. First let me talk with this philosopher.

What is the cause of thunder?

Kent. Good my lord, take his offer; go into the house.

Lear. I 'll talk a word with this same learned Theban.

What is your study?

Edg. How to prevent the fiend and to kill vermin.

Lear. Let me ask you one word in private.

Kent. Importune him once more to go, my lord;

His wits begin to unsettle.

Glou. Canst thou blame him?

[Storm still.]

His daughters seek his death: ah, that good Kent!

He said it would be thus, poor banish'd man!

Thou say'st the king grows mad: I'll tell thee,
friend,

I am almost mad myself: I had a son,

Lear. Lasă-mă mai întâi să grăbesc cu filozoful acesta. —

Lui Edgar. De ce tunetele astea?

Kent. Stăpâne bun, primește-i ruga. Mergi la el.

Lear. Vreau să spun un cuvânt înțeleptului Teban! —

Lui Edgar. — Ce-nveți tu?

Edgar. Să-nfrut duhurile rele și să omor râia.

Lear. Vreau să te-ntreb ceva în taină.

Kent. Mai spune-i o dată să vie cu noi, milord. Începe să aiureze.

Glocester. Nu-i de mirare! Fiicele lui îi doresc moartea. Ah! Tu ești Kent! Prevăzuse-și asta... Sărmane urgisit... Zici că regele înnebunește. S' o știi de la mine, — și eu sunt aproape nebun... Avui un fiu: acum e gonit din neamul meu. Dorea moartea mea, de curând, foarte de curând... Il iubeam prietene... cum nici o dată n'a fost fiu iubit de părintele său... Adevărat îți grăiesc: fapta lui ticăloasă mi-a tulburat mințile.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

135

Now outlaw'd from my blood; he sought my Hfe,
But lately, very late: I loved him, friend,
No father his son dearer: truth to tell thee.

The grief hath crazed my wits. What a night 's this!
I do beseech your grace,

Lear. O, cry you mercy, sir.

Noble philosopher, your company.

Edg. Tom 's a-cold.

Glou. In, fellow, there, into the hovel: keep thee warm.

Lear. Come, let 's in all.

Kent. This way, my lord.

Lear. With him;

I will keep still with my philosopher.

Kent. Good my lord, soothe him; let him take the fellow.

Glou. Take him you on.

Kent. Sirrah, come on; go along with us.

Vijelia ține înainte.

Ce' noapte! – Rogu-te Măria ta.

Lear. Nu... Te rog... – *Lui Edgar.* – Înțeleptule, nu te mai las...

Edgar. Lui Tom 'i-e frig.

Glocester. Intră, colo, în colibă, tinere.

Lear. Să intrăm cu toții.

Kent. Pe aici, stăpâne.

Lear. Da! – cu el însă; – nu vreau să mă despart de filozof.

Kent, lui Glocester, – Împlinește-i voia, milord. Las să-și ia un tovarăș.

Glocester. Ia'l dar.

Kent. Aide, prietene... vin-o cu noi.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

Lear. Come, good Athenian.

Glou. No words, no words: hush.

Edg. Child Rowland to the dark tower came:
His word was still ' Fie, foh, and fum,
I smell the blood of a British man.'

[Exeunt.]

136

Lear. Vin-o, Atenianule drag.

Glocester. Nici un cuvânt mai mult... nici un cuvânt. Tăceți.

Edgar. Roland în negru turn sosi
Și glasul i se'năbuși:
El zise groznic: Ei! foh! fum;
Simt sânge de Englez aci!

Se-ndepărtează.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

137

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE V.

Gloucester's castle.

Enter Cornwall and Edmund.

Corn. I will have my revenge ere I depart his house.

Edm. How, my lord, I may be censured, the nature thus gives way to loyalty, something fears me to think of.

Corn. I know perceive, it was not altogether your brother's evil disposition made him seek his death, but a provoking merit, set a-work by a reproveable badness in himself.

Edm. How malicious is my fortune, that I must repent to be just! This is the letter he spoke of, which approves him an intellingent party to advantages of France. O heavens! that this treason were not, or not I the detector!

Corn. Go with me to the duchess.

Edm. If the matter of this paper be certain, you have mighty business in hand.

SCENA V.

În castelul lui Glocester

Intră CORNUAL și EDMOND

Cornual. Voi fi răzbunat mai 'nainte de-a părăsi casa aceasta.

Edmond. Mă-nspăimânt gândidu-mă că credința m-a făcut să-nnăbuș glasul sângelui.

Cornual. Pricep acum; nu numai pornirile rele ale fratului d-tale îl împingeau să omoare pe tatăl său; dar și relele porniri moștenite de la acesta.

Edmond. Ce blestemată ursitoare am eu! Trebuie să sufăr pentru că am spus adevărul! Iată scrisoarea despre care grăia. Ea dovedește că e înțelegere cu francezii. Voiască cerul ca o asemenea trădare să nu fi fost vreodată și să n-o dau eu pe față!

Cornual. Vino cu mine la Ducesă.

Edmond. Dacă scrisoarea nu-i mincinoasă veți avea mult de lucru.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

138

Corn. True or false, it hath made thee earl of Gloucester.
Seek out where thy father is, that he
may be ready for our apprehension.

Edm. [Aside] If I find him comforting the king, it
will stuff his suspicion more fully. – I will persevere
in my course of loyalty, though the conflict
be sore between that and my blood.

Corn. I will lay trust upon thee, and thou shalt find a
dearer father in my love.

[Exeunt.]

Cornual. Adevărată sau nu, ea te face conte de Glocester. Vezi, unde-
i tatăl d-tale, ca să nu ne rămână decât să punem mâna pe el.

Edmond, aparte – Dacă-l prind ajutând pe rege, asta va înmulți
bănuielile împotriva-i.

Lui Cornual – Voi stăru-i să spun adevărul, oricât de îngrozitoare-l
lupta dintre datorie și legăturile de sânge.

Cornual. De acum înainte am încredere în tine și vei găsi în mine un
tată mai duios ca al tău.

Ies amândoi.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

139

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE VI.

A chamber in a farmhouse adjoining the castle.

Enter Gloucester, Lear, Kent, Fool, and Edgar.

Clou. Here is better than the open air; take it thankfully,
I will piece out the comfort with what
addition I can: I will not be long from you.
[Exit Gloucester.]

Kent. All the power of his wits have given way to
his impatience: the gods reward your kindness!

Edg. Frateretto calls me, and tells me Nero is an angler in the
lake of darkness. Pray, innocent, and beware the foul fiend.

Fool. Prithee, nuncle, tell me whether a madman be a
gentleman or a yeoman.

Lear. A king, a king!

SCENA VI

O sală din cădirea ținând de Castel

Intră GLOCESTER, LEAR

Glocester. E mai bine aici ca sub cerul liber. Fii mulșumit că ai găsit
un adăpost. Voi face tot ce-mi va sta în putință ca să fii cât mai bine.
Mă întorc îndată.

Glocester iese.

Intră LEAR, EDGARD și BUFONUL.

Kent. Disperarea tea i-a învins toate puterile minții... Zeii
răsplătescă-ți bunătatea.

Edgar. Frateritto mă cheamă și-mi zice că Nerone pescuiește în lacul
întunericului. Nevinovatele, teme-te de diavolul negru.

Bufonul. Te rog, moșule, spune: un bufon e nobil sau om de rând?

Lear: E un rege! Un rege!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

140

Fool. No, he 's a yeoman that has a gentleman to his son, for he's a mad yeoman that sees his son a gentleman before him.

Lear. To have a thousand with red burning spits

Come hissing in upon 'em,

Edg. The foul fiend bites my back.

Fool. He's mad that trusts in the tameness of a wolf, a horse's health, a boy's love, or a whore's oath.

Lear. It shall be done; I will arraign them straight.

[To *Edgar*] Come, sit thou here, most learned justicer;

[To the *Fool*] Thou, sapient sir, sit here. Now, you she foxes!

Edg. Look, where he stands and glares! Wantest thou eyes at trial, madam?

Come o'er the bourn, Bessy, to' me.

Fool. Her boat hath a leak.

And she must not speak

Why she dares not come over to thee.

Bufonul. Nu! E un om de rând care are un rege ca fiu! Căci trebuie să fii necioplit și nebun ca să rabzi să ajungă copiii nobili înaintea ta.

Lear. Aș vrea ca o mie de diavoli să se năpustească, cu furci înroșite în foc și să le vâjâie pe urechile fiicelor mele!

Edgar. Necuratul cel negru mă mușcă de la spate!

Bufonul. Nebun e și acel ce crede în blândețea lupului, în copitele calului, în dragostea copilului sau în jurământul unei femei pierdute.

Lear. S-a hotărât: am să le târăsc în fața judecății. — *Lui Edgar.* — Vino, șezi aici, judecătorule înțelept. — *Bufonului.* — Tu, mărite învățat, aici! Acum să ne îngrijim de voi, lupoalice!

Edgar. Uite-o cum stă și ce ochi rotește. Vrei să faci ochi dulci, Doamnă?

Lângă mine, Bessy dragă, vino peste pârau!

Bufonul. Găurită luntrea-i este.

Și nu-ți poate da de veste

Pentru ce ea n-o s-asculte dorul tău!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

141

Edg. The foul fiend haunts poor Tom in the voice of
a nightingale. Hopdance cries in Tom's belly
for two white herring. Croak not, black angel;
I have no food for thee.

Kent. How do you, sir? Stand you not so amazed:

Will you lie down and rest upon the cushions?

Lear. I'll see their trial first. Bring in the evidence.

[To Edgar] Thou robed man of justice, take thy place;

[To the Fool] And thou, his yoke-fellow of equity.

Bench by his side. *[To Kent]* You are o' the commission;
Sit you too.

Edg. Let us deal justly.

Sleepest or wakest thou, jolly shepherd?

Thy sheep be in the corn;

And for one blast of thy minikin mouth,

Thy sheep shall take no harm.

Pur! the cat is gray.

Edgar. Duhul negru urmărește pe bietul Tom cu glasul unei
privighetori. „Hopdance” țipă-n pânțele lui Tom, ca să aibă două
scumbii albe. Nu croncăni, îngerule alb; n-am nimic a-ți da de
mâncat.

Kent. Cum te simți, rege? Nu sta așa de abătut. Vrei să te-ntinzi și să
te-odihnești pe perne?

Lear. Întâi vreau să fiu de față la judecarea lor. Adu dovezi. —

Lui Edgar. — Judecătorule înalt, ia-ți locul. —

Bufulului. — Stai lângă el... —

Lui Kent. — Ești judecătorul de pace, stai jos și tu.

Edgar. Să judecăm după dreptate.

Ciobane-ai adormit cumva?

În grâu oițele-au intrat.

De fluieri, — turma s-o întoarce

Și grâul nu va fi mâncat.

Pur! pisica-i cenușie!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

142

Lear. Arraign her first; 'tis Goneril. I here take my oath before this honourable assembly, she kicked the poor king her father.

Fool. Come hither, mistress. Is your name Goneril?

Lear. She cannot deny it.

Fool. Cry you mercy, I took you for a joint-stool,

Lear. And here 's another, whose warp'd looks proclaim
What store her heart is made on. Stop her there!

Arms, arms, sword, fire! Corruption in the place!

False justicer, why hast thou let her 'scape?

Edg. Bless thy five wits!

Kent. O pity! Sir, w'here is the patience now,
That you so oft have boasted to retain?

Edg. [Aside] My tears begin to take his part so much,
They'll mar my counterfeiting.

Lear. The little dogs and all.

Tray, Blanch, and Sweet-heart, see, they bark at me.

Edg. Tom will throw his head at them. Avaunt, you curs!

Lear. Întâi judec-o pe aceasta. E Gonerila. Jur în fața acestei înalte
adunări, că dânsa a călcat în picioare pe nenorocitul rege, tatăl ei.

Buful. Apropie-te, Lady. Îți zice Gonerila?

Lear. Nu poate s-o tăgăduiască.

Buful. Iartă-mă, te luasem drept un scăunel.

Lear. Și iată o alta ale cărei priviri piezișe dovedesc întunecimea
inimii sale. Țineți-o bine! Dați arme! Arme! O spadă! Foc! Te-a
mituit...? Judecătorule lacom, de ce-ai lăsat-o să fugă...?

Edgar. Binecuvânteze-ți Dumnezeu cele cinci simțuri.

Kent. Iertare!... Măria ta, ce s-a făcut răbdarea de care erai așa de
mândru?

Edgar, aparte.— Încep să-mi curgă lacrimile pentru el. Ele-au să-mi
dea de gol travestirea.

Lear. Uitați-vă, căteii și toată haita latră după mine.

Edgar. Tom o să le-arunce capul său. Înapoi, javre!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

143

Be thy mouth or black or white,
Tooth that poisons if it bite;
Mastiff, greyhound, mongrel grim.
Hound or spaniel, brach or lym.
Or bobtail tike or trundle-tail,
Tom will make them weep and wail:
For, with throwing thus my head,
Dogs leap the hatch, and all are fled.
Do de, de, de. Sessa! Come, march to wakes and fairs and
market-towns. Poor Tom, thy horn is dry.

Lear. Then let them anatomize Regan; see what breeds about
her heart. Is there any cause in nature that makes these hard
hearts?

[To Edgar] You, sir, I entertain for one of my hundred;
only I do not like the fashion of your
garments. You will say they are Persian attire;
but let them be changed.

Toți câinii, cu bot lung sau gros,
Cu colțul negru veninos,
Prepelicari, ogari, dulăi,
Mai scurți, mai lați, râioși sau răi,
Cu cozi întoarse orișicum
Tom îi va îngrozi acum!
Când capu-așa l-o arunca
Fugi-vor câinii și-or urla...

Du, di! Du, di! hi! ha! Haideți la petreceri prin bâlciuri și târguri...
Sărmane Tom! Ți s-a uscat cornul!

Lear. Disecați-o acum pe Regana ca să vedeți ce are-n inimă. Firesc
este să vedem născându-se inimi atât de înăsprite! —

Lui Edgar. — Pe tine te iau printre cei o sută de oameni ai mei; numai
nu-mi place îmbrăcămintea aceasta. Chiar dac-ai spune că-s
veșminte din Persia, oricum, schimbă-le.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

144

Kent. Now, good my lord, lie here and rest awhile.

Lear. Make no noise, make no noise; draw the curtains: so, so, so. We'll go to supper i' the morning. So, so, so.

Fool. And I'll go to bed at noon.

Re-enter Gloucester.

Glou. Come hither, friend: where is the king my master?

Kent. Here, sir; but trouble him not: his wits are gone.

Glou. Good friend, I prithee, take him in thy arms;

I have o'erheard a plot of death upon him:

There is a litter ready; lay him in 't.

And drive toward Dover, friend, where thou shalt meet

Both welcome and protection. Take up thy master:

If thou shouldst dally half an hour, his life,

With thine and all that offer to defend him,

Stand in assured loss. Take up, take up,

And follow me, that will to some provision

Give thee quick conduct.

Kent. Stăpâne bun, culcă-te și odihnește-te puțin.

Lear. Să nu faceți zgomot! Să nu faceți zgomot! Trageți perdelele.

Așa... Așa... Așa... Vom cina de dimineață... Așa... așa... așa...

Bufonul. Și ne-om culca la amiază.

Se-ntoarce GLOCESTER.

Glocester. Vino tovarășe. Unde e regele, stăpânu-meu?

Kent. Aici, milord. Nu-l tulburați... și-a pierdut mințile.

Glocester. Prietene, te rog, ia-l în brațe. Aflai că se urzește moartea-i.

Am pregătit o targă. Așează-l în ea și pornește la Dover unde-ai să

aflai ajutor și adăpost. Ridică-ți stăpânul. Dacă întârzii, o jumătate de

oră numai, s-a sfârșit cu viața lui, a ta și-a tuturor ocrotitorilor lui. Ia-

l și urmează-mă, te voi duce repede în loc sigur.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

145

Kent. Oppressed nature sleeps. 100
This rest might yet have balm'd thy broken sinews,
Which, if convenience will not allow,
Stand in hard cure. [*To the Fool*] Come, help to bear thy master;
Thou must not stay behind.

Glou. Come, come, away.

[*Exeunt all but Edgar.*]

Edg. When we our betters see bearing our woes,
We scarcely think our miseries our foes.
Who alone suffers suffers most i' the mind,
Leaving free things and happy shows behind:
But then the mind much sufferance doth o'erstep.
When grief hath mates, and bearing fellowship, no
How light and portable my pain seems now.
When that which makes me bend makes the king bow.
He childed as I father'd! Tom, away!
Mark the high noises, and thyself bewray

Kent. A adormit de multă trudă. Odihna putea să-I reaprindă lumina
minții... Lipsit de așa ceva, și-o reveni cu greu. —
Bufonului. — Ajută-mă, prietene, să duc pe stăpânul tău. Tu nu
trebuie să rămâi în urmă.

Glocester. Haide, haide... înainte.

KENT, GLOCESTER și BUFONUL ies ducând regele.

Edgar. Când vedeam pe unul mai mare ca noi împărțând nevoile
noastre, abia dacă simțim povara chinurilor noastre. Cel care suferă
singur, suferă mai ales sufletește, gândindu-se la sterile fericite pe
care le lasă în urma-i. Dar sufletul uită toate chinurile când durerea
are tovarăși și prietenia o mângâie. Ce ușoară și de răbdat mi se pare
suferința mea când văd un rege îndurând chinuri ca și ale mele, —
lovit în copiii lui, după cum sunt în tatăl meu!... Hai! Du-te de-aici,
Tom! Încrede-te în cele ce au să se-ntâmpile curând și arată-te când
bârfele, a căror urgie te doboară, vor fi date pe față. Atunci vei fi iar

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

When false opinion, whose wrong thought defiles thee.
In thy just proof repeals and reconciles thee.
What will hap more to-night, safe 'scape the king!
Lurk, lurk.
[Exit.]

146

ceea ce-ai fost. Întâmplă-se orice în noaptea aceasta, dar scris fie:
regele să scape. Să m-ascund și să veghez.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

147

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE VII.

Gloucester's castle.

Enter Cornwall, Regan, Goneril, Edmund, and Servants.

Corn. Post speedily to my lord your husband; show him this letter: the army of France is landed.

Seek out the traitor Gloucester.

[Exeunt some of the Servants.]

Reg. Hang him instantly.

Gon. Pluck out his eyes.

Corn. Leave him to my displeasure. Edmund, keep you our sister company: the revenges we are bound to take upon your traitorous father are not fit for your beholding. Advise the duke, where you are going, to a most festinate preparation: we are bound to the like. Our posts shall be swift and intelligent betwixt us. Farewell,
dear sister: farewell, my lord of Gloucester.

SCENA VII

Castelul lui Gloucester

Intră CORNUAL, REGANA, GONERILA, EDMOND și servitori.

Cornual, către Gonerila.—Pornește grabnic la soțul d-tale Ducele și arată-i scrisoarea. Oștirea franceză e pe țărmurile noastre.—

Servitorilor.—Aduceți pe trădătorul Gloucester.

Câtiva servitor ies.

Regana. Să fie pe loc spânzurat.

Gonerila. Să i se scoată ochii.

Cornual. Lăsați-l pe mâna mea. Edmond, însoțește pe cumnată-mea. Avem să ne răzbunăm pe trădarea tatălui tău atât de strașnic încât nu trebuie să fii de față. Vestiți pe Duce, când veți ajunge la el, să se pregătească cu cea mai mare grabă. Noi tot așa vom face. Statele noastre vor fi harnice și vă vor vesti de toate. Adio, cumnată dragă. Adio, conte de Gloucester.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

Enter Oswald.

How now! where's the king?

Osw. My lord of Gloucester hath convey'd him hence:
Some five or six and thirty of his knights,
Hot questrists after him, met him at gate;
Who, with some other of the lords dependants,
Are gone with him toward Dover; where they boast
To have well-armed friends.

Corn. Get horses for your mistress.

Gon. Farewell, sweet lord, and sister.

Exeunt Goneril, Edmund, and Oswald.

Corn. Edmund, farewell. Go seek the traitor Gloucester.
Pinion him like a thief, bring him before us.

[Exeunt other Servants.]

Though well we may not pass upon his life
Without the form of justice, yet our power
Shall do a courtesy to our wrath, which men

148

Intră Oswald

Ei? Unde-i regele?

Oswald. Conte de Gloucester l-a făcut să fugă. Treizeci și cinci sau șase din cavalerii lui, căutându-l, l-au ajuns lângă poarta orașului, și toți, împreună cu câți-va din supușii contelui, au pornit spre Dover. Se laudă că acolo vor da de prieteni bine înarmați.

Cornual. Aduceți caii, pentru stăpâna voastră.

Gonerila. Rămas bun milord, și soră scumpă.

GONERILA și EDMOND ies

Cornual. Mergi sănătos, Edmond... Căutați pe trădătorul Gloucester. Legați-l ca pe un tâlhar și aduceți-l înaintea mea. — *Câțiva servitori ies.* — Nu pot să-i iau viața fără judecată. Totuși, dacă nu sunt în drept, am puterea să dau frâu liber mâniei mele: care-o găsi că fac rău nu va-ndăzni să crâcnească. Cine-i acolo? Trădătorul?

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

149

May blame but not control. Who's there? The traitor?

Enter Gloucester, brought in by two or three.

Reg. Ingrateful fox! 'tis he.

Corn. Bind fast his corky arms.

Glou. What mean your graces? Good my friends, consider

You are my guests: do me no foul play, friends.

Corn. Bind him, I say.

[Servants bind him.]

Reg. Hard, hard. O filthy traitor!

Glou. Unmerciful lady as you are, I 'm none.

Corn. To this chair bind him. Villain, thou shalt find

[Regan plucks his beard.]

Glou. By the kind gods, 'tis most ignobly done

To pluck me by the beard.

Reg. So white, and such a traitor!

Glou. Naughty lady,

These hairs which thou dost ravish from my chin

Intră SERVITORII cu GLOCESTER

Regana. Vulpoiul bătrân... el e!

Cornual. Legați tare brațele-i uscate.

Glocester. Ce vor Măriile voastre?.. Prieteni scumpi, gândiți-vă, sunteți oaspeții mei. Nu mă necinstiți.

Cornual. Legați-l, am zis!

GLOCESTER e legat.

Regana. Strângeți! tare! tare! Trădător scârnăv!

Gloucester. Femeie nemiloasă, eu nu sunt un trădător!

Cornual. Legați-l de scaun. Mișelule, ai să vezi.

Regana îi smulge barba.

Glocester. Pe zeii cei blânzi, e ticălos lucru să-mi smulgeți barba!

Regana. S-o ai așa de albă și să fii trădător!

Glocester. Femeie rea, părul pe care mi-l smulgi, s-o însufleți o dată ca să te-nvinuiască. Sunt gazda voastră. Nu-i iertat, cu mâna

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

Will quicken and accuse thee: I am your host:
With robbers' hands my hospitable favours
You should not ruffle thus. What will you do?
Corn. Come, sir, what letters had you late from France?
Reg. Be simple answerer, for we know the truth.
Corn. And what confederacy have you with the traitors
Late footed in the kingdom?
Reg. To whose hands have you sent the lunatic king? Speak.
Glou. I have a letter guessingly set down.
Which came from one that 's of a neutral heart,
And not from one opposed.
Corn. Cunning.
Reg. And false.
Corn. Where hast thou sent the king?
Glou. To Dover.
Reg. Wherefore to Dover? Wast thou not charged at peril
Corn. Wherefore to Dover? Let him first answer that.

150

tâlharească să necinstiți fața celui ce vă adăpostește. Ce aveți de gând?

Cornual. Ce scrisori primit-ai de curând din Franța?

Regana. Spune fără înconjur, — noi știm adevărul.

Cornual. Ce-ai urzit cu trădătorii debarcați de curând în regat?

Regana. Pe ce mâini l-ai dat pe regele 'nnebunit? Spune.

Glocester. Am primit o scrisoare care nu cuprinde de cât presupuneri, de la un om care nu-i de nici o parte și care nu vă e dușman.

Cornual. Viclenii.

Regana. Minciuni.

Cornual. Unde-ai pornit pe regele?

Glocester. La Dover.

Regana. De ce la Dover! Nu și s-a poruncit să...

Cornual. De ce la Dover? La asta să răspundă 'ntâi.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

151

Glou. I am tied to the stake, and I must stand the course.

Reg. Wherefore to Dover, sir?

Glou. Because I would not see thy cruel nails
Pluck out his poor old eyes, nor thy fierce sister
In his anointed flesh stick boarish fangs.

The sea, with such a storm as his bare head
In hell-black night endured, would have buoy'd up.
And quench'd the stelled fires:

Yet, poor old heart, he help the heavens to rain.
If wolves had at thy gate howl'd that stern time,
Thou should'st have said, ' Good porter, turn the key,
All cruels else subscribed: but I shall see
The winged vengeance overtake such children.

Corn. See 't shalt thou never. Fellows, hold the chair.
Upon these eyes of thine I'll set my foot.

Glocester. Legat de stâlp și-o haită de câini împrejur-mi.

Regana. De ce la Dover?

Glocester. Pentru că nu vreau să văd ghearele tale sfâșiind bătrânii
lui ochi, și nici sora ta trufașă înfigând colții ei de fiară în carnea lui
sfântă. Pentru ce?.. Pentru ca marea, de milă, să nu se ridice și să
stingă stelele, într-o vijelie cum fu acea ce s-a prăvălit, peste capul
lui gol, în noaptea asta de iad, pe când el, biet urgisit, adaugă
lacrimile lui la ploaia cerului! Dacă, 'ntr-un așa prăpăd, urlau lupii
la poarta ta, ai fi strigat: „Deschide-le, portar!” și cele mai aspre inimi
s-ar fi muia! Dar am să văd răzbunarea, cea cu aripile mari,
înșfăcându-vă, fiice ale veninului!

Cornual. Niciodată! Țineți bine scaunul: vreau să-i scot ochii

Servitorii țin pe Glocester, Cornual îi scoate un ochi și-l calcă cu piciorul.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

152

Glou. He that will think to live till he be old.
Give me some help! O cruel! O you gods!
Reg. One side will mock another; the other too.
Corn. If you see vengeance..

First Serv. Hold your hand, my lord:
I have served you ever since I was a child;
But better service have I never done you
Than now to bid you hold.

Reg. How now, you dog!

First Serv. If you did wear a beard upon your chin,
I 'Id shake it on this quarrel. What do you mean?

Corn. My villain!

[They draw and fight.]

First Serv. Nay, then, come on, and take the chance of
anger.

Glocester. Cel care vrea să ajungă bătrân să-mi vie-n ajutor. Calâi!..
Ah! Zei!

Regana. Scoate-i și celălalt pentru ca o față să nu rătă cu cealaltă.

Cornual. Înnaintând spre Glocester ca să-i scoată și celălalt ochi. Dacă mai
vezi răzbunarea...

Un servitor. Opriți-vă, milor. Vă slujesc de când eram mic; dar nu vă
pot sluji mai bine de cât strigând acum: Opriți-vă!

Regana. Cum? Ce zici, câine?

Servitorul. Dacă ai avea barbă pe față ți-aș scutura-o rău, pentru asta.
Ce vreți?

Cornual. Stârpitură!

Scoate spada și se aruncă asupra-i...

Servitorul. Vin-o și 'nfruntă-mi mânia!

Scoate spada. Se luptă. Cornual e rănit.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

153

Reg. Give me thy sword. A peasant stand up thus!
[*Takes a sword and runs at him behind.*]
First Serv. O, I am slain! My lord, you have one eye left
To see some mischief on him. O!
[*Dies.*]
Corn. Lest it see more, prevent it. Out, vile jelly!
Where is thy lustre now?

Glou. All dark and comfortless. Where's my son Edmund?
Edmund, enkindle all the sparks of nature,
To quit this horrid act
Reg. Out, treacherous villain!
Thou call'st on him that hates thee: it was he
That made the overture of thy treasons to us;
Who is too good to pity thee.
Glou. O my follies! Then Edgar was abused.
Kind gods, forgive me that, and prosper him!

Regana, unui alt servitor, — Dă-mi spada ta. Auzi nerușinare!
Ia o spadă și-l lovește în spate.
Servitorul. Ah! m-a omorât! *Arătând pe Cornual lui Gloucester.* — Milord,
ți-a mai rămas un ochi ca să vezi ce i se întâmplă... Ah!
Moare.
Cornual. Am grijă eu ca să nu vezi mai mult. Afară!
Și scoate celălalt ochi.
Unde-ți mai e lumina, unde?
Gloucester. Întuneric și deznădejde pentru mine! Unde-i fiul meu
Edmond! Aprinde, Edmond, toate trăsnetele firei ca să-i pedepsești.

Regana. A! ha! Trădător josnic. Chemi pe cine te urăște! El ne-a
destăinuit trădarea ta. Are prea multă inimă ca să-i fie milă de tine.

Gloucester. Oh! Nebun ce-am fost! M'am înșelat deci privitor la Edgar,
Zei milostivi, iertați-mă și ocrotiți-l.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

154

Reg. Go thrust him out at gates, and let him smell
His way to Dover.

[Exit one with Gloucester.]

How is't, my lord? how look you?

Corn. I have received a hurt: follow me, lady.
Turn out that eyeless villain: throw this slave
Upon the dunghill. Regan, I bleed apace:
Untimely comes this hurt: give me your arm.

[Exit Cornwall, led by Regan.]

Sec. Serv. I 'll never care what wickedness I do,
If this man come to good.

Third Serv. If she live long,
And in the end meet the old course of death,
Women will all turn monsters.

Regana. Dați-l afară și lăsați-l să-și dibuiască drumul până la Dover.
Pălești? Ce este, milord?

Cornual. Sunt rănit. Urmează-mă Lady. Goniți-l pe ticălosul de orb.
Aruncați-l în gunoaie! Regano, sângerez tare. Ah! Dă-mi brațul.

Cornaul iese susținut de REGANA. Servitorii dezleagă pe GLOCESTER și-l duc.

Întâiul servitor, arătând spre Cornual. — N-am să mai mă tem de nici un
păcat dacă are să isprăvescă el bine!

Al doilea servitor. Dac-o trăi mult ea, și-o muri de-o moarte bună,
toate femeile s-or preface-n fiare.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

Sec. Serv. Let 's follow the old earl, and get the Bedlam
To lead him where he would: his roguish madness
Allows itself to any thing.

Third Serv. Go thou: I'll fetch some flax and whites of eggs
To apply to his bleeding face. Now, heaven help him!
[*Exeunt severally*]

155

Întâiul. Să-l ducem pe bătrânul conte și să-l trecem cerșetorului din
Bedlam ca să-l poarte pe unde-o vrea. Nebunia lui se supune la
toate!

Al doilea. Mergi tu! Eu mă duc să caut pânză și albuș de ouă ca să-i
pun peste rănilor ochilor. Te aibă-n paza lui cerul!
Ies cu toții.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

156

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

ACT FOURTH.

SCENE I.

The heath.

Enter Edgar.

Edg. Yet better thus, and known to be contemn'd,
Than still contemn'd and flatter'd. To be worst,
The lowest and most dejected thing of fortune,
Stands still in esperance, lives not in fear:
The lamentable change is from the best;
The worst returns to laughter. Welcome then,
Thou unsubstantial air that I embrace!
The wretch that thou hast blown unto the worst

ACTUL IV

SCENA I

În câmpie, – ziua.

Intră EDGAR

Edgar. Mai bine să fii hulit și să știi, decât disprețuit și lingușit.
Cel mai căzut, mai josnic, cel mai lipsit de noroc, tot are nădejde
și trăiește fără frică. Când ești peculme atunci fericirea e supusă
la 'ncercări mai grele, pe când nenorocirea poate să se schimbe 'n
bucurie. Fii bine venită, adiere de astăzi, după străjnicia nopții!
Nenorocitul, pe care suflul tău de vijeliile tale. Cine-i acolo?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

157

Owes nothing to thy blasts. But who comes here?

Enter Gloucester, led by an Old Man.

My father, poorly led? World, world, O world!

But that thy strange mutations make us hate thee,
Life would not yield to age.

Old Man. O, my good lord, I have been your tenant,
and your father's tenant, these fourscore years.

Glou. Away, get thee away; good friend, be gone:
Thy comforts can do no good at all;

Thee they may hurt.

Old Man. Alack, sir, you cannot see your way.

Glou. I have no way and therefore want no eyes;

I stumbled when I saw: full oft 'tis seen,

Our means secure us, and our mere defects

Prove our commodities. Ah, dear son Edgar,

The food of thy abused father's wrath!

Might I but live to see thee in my touch,

Intră GLOCESTER condus de un bătrân.

Tata! dus de mâini ca un cerșetor!? Lume! o! Lume! Dacă
ciudatele prefaceri ale nenorocului nu ne-ar face să te urâm, în
veci n-am răbda să 'mbătrânim.

Bătrânul. Stăpâne, am fost apărătorul d-tale și al părintelui d-tale
timp de optzeci de ani!

Gloucester. Părăsește-mă, prietene. Îngrijirile tale nu-mi sunt de
folos și pot să-ți facă nenorocirea.

Bătrânul. Vai, milor, nu poți zări drumul.

Gloucester. Nu mai am drum de urmat și deci ochii nu-mi
trebuie. Aș păși greșit dac'aș vedea. Se întâmplă adesea ce
avem ne pierde, și că ne folosim de nenorocul nostru! Dovezi
avem în toate zilele. Iubite fiu, Edgar, asupra căruia se năpusti
greu furia părintelui amăgit, de-ați putea să te ating măcar, mi s'ar
părea că am încă vederea.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

158

I 'd say I had eyes again!

Old Man. How now! Who's there?

Edg. [Aside] O gods! Who is 't can say ' I am at the worst'?

I am worse than e'er I was.

Old Man. 'Tis poor mad Tom.

Glou. Is it a beggar-man?

Old Man. Madman and beggar too.

Glou. He has some reason, else he could not beg.

In the last night's storm I such a fellow saw,

Which made me think a man a worm: my son

Came then into my mind, and yet my mind

Was then scarce friends with him: I have heard more since.

As flies to wanton boys, are we to the gods;

They kill us for their sport.

Edg. [Aside] How should this be?

Bad is the trade that must play fool to sorrow.

Angering itself and others. Bless thee, master!

Bătrânul. Cine-i acolo?

Edgar. O zei! Cine poate spune: „Sunt în culmea nenorocirii! Nici odată n'am fost așa de nenorocit!”

Bătrânul. E săracul Tom, smintitul!

Glocester. Un cerșetor?

Bătrânul. Da, smitit și cerșetor.

Glocester. I-a mai rămas desigur un pic de minte, altfel n-ar putea cerși. Am văzut unulca el, în vijelia de-astă noapte. L-am văzut gol ca un vierme și mă gândii la fiul meu pe care-l alungai, deși nu-l iubeam atunci! Multe am mai învățat de-atuncea. Vezi tu, suntem în mâna zeilor ca niște muște în mâna copiilor: ne omorără ca să petreacă ei.

Edgar, sieși. – Cum s-a 'ntâmpat asta? Păcătoasă ursită să faci pe nebunul în fața durerii și să te 'ndurerezi îndurerând pe alții! –

Tare. – Zeii, te binecuvânteze, stăpâne!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

159

Glou. Is that the naked fellow?

Old Man. Ay, my lord.

Glou. Then, prithee, get thee gone: if for my sake
Thou wilt o'ertake us hence a mile or twain
I' the way toward Dover, do it for ancient love;
And bring some covering for this naked soul.
Who I 'll entreat to lead me.

Old Man. Alack, sir, he is mad.

Glou. 'Tis the times' plague, when madmen lead the blind.
Do as I bid thee, or rather do thy pleasure;
Above the rest, be gone.

Old Man. I'll bring him the best 'parel that I have,
Come on 't what will.

[Exit.]

Glou. Sirrah, naked fellow,

Edg. Poor Tom's a-cold. *[Aside]* I cannot daub it further.

Glou. Come hither, fellow.

Glocester. El e? Omul acela gol?

Bătrânul. Da, milord.

Glocester. Dacă-i așa, rogu-te, pleacă! Dacă, din dragoste, vrei să
ne ajungi la o milă două de-acî, pe drumul spre Dover, vino,
prietene străvechiu. Adu ceva ca să acoperim goliciunea
smintitului; el are să mă îndrume.

Bătrânul. Vai, dar el nu e 'n mințile lui.

Glocester. E blestemul vremilor de astăzi ce nebunii să
călăuzească pe orbi. Fă ceea ce-ți spun; sau mai bine fă cum ți-o
plăcea. Înainte de toate pleacă.

Bătrânul. Am să-i aduc veșmintele mele cele mai bune, întâmples-
se ce-o să fie!

Iese

Glocester. Ei, omule 'n zdrențe?

Edgar. Lui Tom 'i-e frig. — *Aparte.* — Nu pot să mă mai ascund.

Glocester. Apropie-te.

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

160

Edg. [Aside] And yet I must. — Bless thy sweet eyes, they bleed.

Glou. Know'st thou the way to Dover?

Edg. Both stile and gate, horse-way and foot-path.

Poor Tom hath been scared out of his good wits. Bless thee, good man's son, from the foul fiend! Five fiends have been in poor Tom at once; of lust, as Obidicut; Hobbididence, prince of dumbness; Mahu, of stealing; Modo, of murder; Flibbertigibbet, of mopping and mowing; who since possesses chambermaids and waiting-women. So, bless thee, master!

Glou. Here, take this purse, thou whom the heavens' plagues

Have humbled to all strokes: that I am wretched

Makes thee the happier. Heavens, deal so still!

Let the superfluous and lust-dieted man,

That slaves your ordinance, that will not see

Because he doth not feel, feel your power quickly;

Edgar. Și totuși trebuie. — *Tare.* — Zeii să-și vindece bieții tăi ochi. Sunt plini de sânge!

Glocester. Cunoști drumul care duce la Dover?

Edgar. Mărgeni sau stavili, drumuri pentru cai, poteci pentru picioare, pe toate le cunosc. Păzească Zeii pe omul bun împotriva duhului negru. Cinci duhuri rele s'au agățat de-o-dată de sufletul bietului Tom! Duhul Desfrâului, Obidicat; Hobbididance prințul tăcerii; Mahn prințul Hoției; Modo prințul Omorului și Flibbertigibbet prițul schimelor și strâmbăturilor, stăpân acum pe fetele din casă și slujnice. Să te aibă 'n grija lor, zeii! stăpâne.

Glocester. Ia punga asta, tu pe care urgiile cerului te-au bătut cu toate chinurile. Norocul îți vine dela nenorocirea mea! Cerule, fă, în totdeauna astfel! Celor ce trăiesc în belșug în strălucire, celorce nesocotesc poruncele, și nu vor să vază, căci nu vor să simtă, arată-le curând puterea ta! Astfel poate, va fi o dreaptă cumpănă între toți oamenii, și fiecare va avea destul. Cunoști Dover-ul?

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

161

So distribution should undo excess
And each man have enough. Dost thou know Dover?

Edg. Ay, master.

Glou. There is a cliff whose high and bending head
Looks fearfully in the confined deep:

Bring me but to the very brim of it.

And I'll repair the misery thou dost bear

With something rich about me: from that place

I shall no leading need.

Edg. Give me thy arm:

Poor Tom shall lead thee.

[Exeunt.]

Edgar. Da, stăpâne.

Glocester. Este acolo o stâncă al cărui vârf ridicat privește marea
care-o scaldă. Du-mă la capătul stânței acelea. și-oi ușura sărăcia
cu ceva daruri. Când voi fi acolo nu-mi mai trebui să mă
călăuzești.

Edgar. Dă-mi brațul. Bietul Tom o să te ducă!

Ies

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

162

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE II.

Before the Ditke of Albany's palace.

Enter Goneril and Edmund.

Gon. Welcome, my lord: I marvel our mild husband
Not met us on the way.

Enter Oswald.

Now, Where's your master?

Osw. Madam, within; but never man so changed.
I told him of the army that was landed;
He smiled at it: I told him you were coming;
His answer was, 'The worse': of Gloucester's treachery
And of the loyal service of his son
When I inform'd him, then he call'd me sot
And told me I had turn'd the wrong side out:
What most he should dislike seems pleasant to him;

SCENA II

În fața palatului Ducelui Albany

Intră GONERILA și EDMOND. OSWALD îi întâlnește

Gonerila. Bine-ai venit, milord; mă miră că soțul meu n-a ieșit
'nainte-mi. —
lui Oswald. — Unde ți-i stăpânul?

Oswald. La castel, Lady. Nu-i om să se fi schimbat atât. I-am spus
că a debarcat o oaste; — a 'nceput să zâmbească. I-am vestit sosirea
voastră; a răspuns: „atâta pagubă!” Când i-am spus de trădarea
lui Gloucester și de credința mândrului său fiu, mi-a răspuns că
sunt un prost, adăugând că văd toate pe dos. S-ar zice că se
bucură de tot ce se poate să-i facă rău și că se bucură de ce-or
trebui să ia drept o ocară.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

163

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

What like, offensive.

Gon. [To *Edm.*] Then shall you go no further.

It is the cowish terror of his spirit,

That dares not undertake: he 'll not feel wrongs.

Which tie him to an answer. Our wishes on the way

May prove effects. Back, Edmund, to my brother;

Hasten his musters and conduct his powers:

I must change arms at home and give the distaff

Into my husband's hands. This trusty servant

Shall pass between us: ere long you are like to hear,

If you dare venture in your own behalf,

A mistress's command. Wear this; spare speech;

[*Giving a favour.*]

Decline your head: this kiss, if it durst speak,

Would stretch thy spirits up into the air:

Conceive, and fare thee well.

Edm. Yours in the ranks of death.

Gonerila. De-i așa nu veni maideparte. E prea moale ca să cuteze să facă ceva. Nu vrea să recunoască injuriile ce l'ar sili să pedepsească. Ceea ce am dorit pe drum, se poate să se 'mplinească curând. Edmond, întoarce-te la cumnatul meu, zorește pregătirile și pune-te în capul oștilor lui. Cum s'au întors aci lucrurile, eu, femeie, am să mă 'narmez, lăsând fusul în mâinile soțului meu. — *Arătând pe Oswald.* — Credinciosul acesta va mijloci între noi. Dacă știi să aperi interesele noastre, încurând poate, te voi chema. — *Îi dă o fundă din paglici.* — Ține, și nu vorbi. Intoarce capul. — *Il sărută.* — Sărutarea aceasta dacă s-ar înaripa ți-ar da o vrednicie de fier. Cugetă la asta, și fii sănătos.

Edmond. Al tău sunt până la moarte!

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

164

Gon. My most dear Gloucester!

[Exit Edmund.]

O, the difference of man and man!
To thee a woman's services are due:
My fool usurps my body.

Osw. Madam, here comes my lord.

[Exit.]

Enter Albany.

Gon. I have been worth the whistle.

Alb. O Goneril!

You are not worth the dust which the rude wind
Blows in your face. I fear your disposition:
That nature which contemns its origin
Cannot be bordered certain in itself;
She that herself will sliver and disbranch
From her material sap, perforce must wither

Gonerila. Dragul meu Gloucester.

Edmond iese.

Ce deosebire între un om și altul! Lui i se cuvin harurile mele, pe
când un dobitoc e stăpânul patului meu.

Oswald. Lady, vine stăpânul meu.

Oswald iese

Intră ALBANY

Gonerila. Deci nici atât nu prețuiesc pentru el, încât să iasă 'nainte-
mi?

Albany. O Goneriilo! nu ești vrednică de praful pe care ți-l suflă
vântul în față. Hotărârile tale mă-nspăimântă. O femeie
necinstindu-ți părintele e în stare de fapte cumplite. O ramură
care se desface, care se rupe de la sine de trunchiul care-a hrănit-
o, e sortită să nu se oprească aci, ajunge o unealtă a morții

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

165

And come to deadly use.

Gon. No more; the text is foolish.

Alb. Wisdom and goodness to the vile seem vile:

Filths savour but themselves. What have you done?

Tigers, not daughters, what have you perform'd?

A father, and a gracious aged man.

Whose reverence even the head-lugg'd bear would lick.

Most barbarous, most degenerate! have you madded.

Could my good brother suffer you to do it?

A man, a prince, by him so benefited!

If that the heavens do not their visible spirits

Send quickly down to tame these vile offences,

It will come,

Humanity must perforce prey on itself,

Like monsters of the deep.

Gon. Milk-liver'd man!

That bear'st a cheek for blows, a head for wrongs;

Gonerila. Destul. Spui vorbe neroade.

Albany. Înțelepciunea și bunătatea par josnice celor cu sufletul josniic. Ce-ați făcut, voi două? V-ați purtat ca niște tigroaice și nu ca niște fiice. Un tată, un bătrân mărinimos, la picioarele căruia s-ar fi târât și urșii ca să-i lăngă mâinile, înnebunit de cele mai crude și mai putrede dintre femei! Și cumnatu-meu nu v-a oprit, el, un bărbat, un prinț, copleșit de binefacerile bătrânului! Dacă cerul nu se grăbește să-ți trimită iazmele pentru a pedepsi asemenea ocări, s-apropie ziua când oamenii s-or mânca între ei ca monștrii oceanului.

Gonerila. Om cu lapte 'n inimă, cu obrajii făcuși pentru palme și capul pentru ocări, – n-ai ochi sub sprâncenele tale ca să recunoști

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

166

Who hast not in thy brows an eye discerning
Thine honour from thy suffering; that not know'st
Fools do those villains pity who are punish'd
Ere they have done their mischief. Where's thy drum?
France spreads his banners in our noiseless land,
With plumed helm thy state begins to threat.
Whiles thou, a moral fool, sit'st still and criest
'Alack, why does he so?'

Alb. See thyself, devil!

Proper deformity seems not in the fiend
So horrid as in woman.

Gon. O vain fool!

Alb. Thou changed and self-cover'd thing, for shame,
Be-monster not thy feature. Were 't my fitness
To let these hands obey my blood.
They are apt enough to dislocate and tear
Thy flesh and bones: howe'er thou art a fiend,

slava de rușine? Nu știi tu că numai smintiții au milă de ticăloșii
prinși înainte de a făptui crima?... Tobe tale când au să răsunе?
Franța își desfășură steagurile în pașnica noastră țară. Ucigașul
tău te aminință cu penele coifului său! și tu, neghiob cinstit, stai
cu brațele 'ncrucișate și strigi proteste: „Vai! de ce fac ei astfel?”

Albany. Privește-te iazmă! Sluțenia duhurilor rele e mai puțin
scârboasă ca a femeii!

Gonerila. Dobitoc nebun.

Albany. Ființă a cărei cruzime a silnicit firea, de rușine măcar nu
da înfățișare de bestie la ceea ce făcu firea așa de frumos! Dac-aș
urma îmboldirea sângelui meu, mâinile acestea ar suci, ar zdrobi
oasele și carnea ta! Oricum, ești o iazmă sub chip de femeie!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

167

A woman's shape doth shield thee.

Gon. Marry, your manhood! mew!

Enter a Messenger.

Alb. What news?

Mess. O, my good lord, the Duke of Cornwall 's dead,
Slain by his servant, going to put out
The other eye of Gloucester.

Alb. Gloucester's eyes!

Mess. A servant that he bred, thrill'd with remorse.
Opposed against the act, bending his sword
To his great master; who thereat enraged
Flew on him and amongst them fell'd him dead.
But not without that harmful stroke which since
Hath pluck'd him after.

Alb. This shows you are above,
You justicers, that these our nether crimes
So speedily can venge. But, O poor Gloucester!

Gonerila. A! Minunat! Acum ai aerul unui bărbat!

Intră un sol

Albany. Ce vești?

Solul. Milord, Ducele de Cornual a murit, ucis de către unul din
servii lui, chiar în clipa când vrea să scoată celălalt ochi al lui
Glocester.

Albany. Ochii lui Glocester!

Solul. Pătruns de milă, omul acela hrănit multă vreme de el, voind
să oprească pe așa faptă, a tras spada împotriva stăpânului său
groaznic. Atunci, acesta, înnebunit de furie a sărit asupra-i și l-a
omorât, dar după ce a primit lovitură de moarte, de care-a murit
după aceea.

Albany. Asta dovedește că sunt colo sus judecători care pedepsesc
păcatele noastre. Dar, sărmanul Glocester a pierdut și ochiul
celălalt?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

168

Lost he his other eye?

Mess. Both, both, my lord.

This letter, madam, craves a speedy answer;

'Tis from your sister.

Gon. [Aside] One way I like this well;

But being widow, and my Gloucester with her,

May all the building in my fancy pluck

Upon my hateful life: another way,

The news is not so tart. — I 'll read, and answer.

[Exit.]

Alb. Where was his son when they did take his eyes?

Mess. Come with my lady hither.

Alb. He is not here.

Mess. No, my good lord; I met him back again.

Alb. Knows he the wickedness?

Mess. Ay, my good lord; 'twas he inform'd against him.

And quit the house on purpose, that their punishment

Solul. I-a pierdut pe amândoi, milord. Scrisoarea asta, lady, cere răspuns grabnic. E de la sora voastră.

Gonerila, aparte. — Pe de-oparte vestea-mi place. Dar... ea a rămas văduvă. Edmond merge la ea și se poate ca tot ce-a clădit închipuirea mea să se năruie peste viața-mi urgisită. Mai este-un mijloc. Aide! Vestea nu-i așa de rea... Să citesc scrisoarea și să răspund.

Iese.

Albany. Unde era fiu lui când i-au scos ochii?

Solul. Pe drum, cu stăpâna lui.

Albany. Nu-i el aci?

Solul. Nu, milord. L'am întâlnit întorcându-se.

Albany. Știe ticăloșia?

Solul. Da, milord. El dăduse de gol pe tatăl său și părăsise castelul ca să-nlesnească urgia pedepsei.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

169

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

Might have the freer course.

Alb. Gloucester, I live

To thank thee for the love thou show'dst the king,

And to revenge thine eyes. Come hither, friend:

Tell me what more thou know'st.

[Exeunt.]

Albany. Gloucester, voia trăi spre a-ți mulțumi de dragostea pe care-ai arătat-o bătrânului rege, și ca să-ți răzbun ochii! Vin-o prietene. Spune-mi tot ce mai știi.

Ies amândoi.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

170

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE III.

The French camp near Dover,

Enter Kent and a Gentleman.

Kent. Why the King of France is so suddenly gone
back know you the reason?

Gent. Something he left imperfect in the state which
since his coming forth is thought of, which imports
to the kingdom so much fear and danger
that his personal return was most required and necessary.

Kent. Who hath he left behind him general?

Gent. The Marshal of France, Monsieur La Far.

Kent. Did your letters pierce the queen to any demonstration
of grief?

Gent. Ay, sir; she took them, read them in my presence,
And now and then an ample tear trill'd down

SCENA III

Lagărul francez lângă Dover.

Intră KENT și un cavaler.

Kent. Știi pentru ce-a plecat fără de veste regele Franței?

Cavalerul. Încă nu pusese la cale o afacere de Stat care-i munea
gândurile de când a sosit, și atât de-nsemnată că saa gândit că
trebuie să plece 'napoi.

Kent. Cui i-a lăsat căpitănia oștilor?

Cavalerul. Mareșalului Franței, „Monseigneur-ul La Far!”

Kent. Scrisorile d-tale au îndurerat pe regină?

Cavalerul. Da. Le-a primit și citit în fața mea. Din când în când
câte-o lacrimă se rostogolea pe obrazu-i fraged. Părea o mamă

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

171

Her delicate cheek: it seem'd she was a queen
Over her passion, who most rebel-like
Sought to be king o'er her.

Kent. O, then it moved her.

Gent. Not to a rage: patience and sorrow strove
Who should express her goodliest. You have seen
Sunshine and rain at once: her smiles and tears
Were like a better way: those happy smilets
That play'd on her ripe lip seem'd not to know
What guests were in her eyes; which parted thence
As pearls from diamonds dropp'd. In brief.
Sorrow would be a rarity most beloved,
If all could so become it.

Kent. Made she no verbal question?

Gent. Faith, once or twice she heaved the name of 'father'
Pantingly forth, as if it press'd her heart;
Cried ' Sisters! sisters! Shame of ladies! sisters!

silindu-se să stăpânească o durere care, potrivit, voia s-o
învingă.

Kent. Așadar era mișcată.

Cavalerul. Nu de mânie! Supunerea-n ursită și durerea se luptau
între ele, care de care oglindind mai mult bunătatea inimei sale,
și s-a-ntâmpnat să vezi de-odată soarele și ploaia? Surâsurile și
lăcrămile ei aminteau o frumoasă zi de Mai. Zâmbirile dulci care
fluturau pe buzele ei roșii păreau că nu presimt grija privirei
sale,—grija care se preschimbă în ărgăritare căzând din două
diamante. Pe scurt, durerea ar fi un încântător lucru dacă toți ar
tălmăci-o astfel.

Kent. Nu te-a-ntrebat nimic?

Cavalerul. O dată, sau de două ori a șoptit: „tată”, trăgându-și
suflul, ca și când cuvântul acesta o'năbușea. A strigat: „Surori!
Rușinea femeilor. Surori! Kent! Tată! Surori! Cum? In vijelie!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

172

Kent! father! sisters! What, i' the storm? i' the night?
Let pity not be believed! There she shook
The holy water from her heavenly eyes,
And clamour moisten'd: then away she started
To deal with grief alone.

Kent. It is the stars.

The stars above us, govern our conditions;
Else one self mate and mate could not beget
Such different issues. You spoke not with her since?

Gent. No.

Kent. Was this before the king return'd?

Gent. No, since.

Kent. Well, sir, the poor distress'd Lear's i' the town;
Who sometime in his better tune remembers
What we are come about, and by no means
Will yield to see his daughter.

Gent. Why, good sir?

Noaptea! Deci nu mai e milă pe pământ! “ Atunci ea scutură
sfânta apă a ochilor ei cerești și tânguirile ei fură'nsoțite de
lacrimi! Apoi, a fugit ca să plângă'n singurătate.

Kent. Stelele ce strălucesc de-asupra cepului nostru, ele 'ntocmesc
ursita; altfel nici odată același soț și-aceiași femei n-ar zămisli
copii așa de ne asemuiți. Nu i-ai mai vorbit de atunci?

Cavalerul. Nu.

Kent. S-au petrecut acestea înainte de plecarea regelui?

Cavalerul. Nu, — după.

Kent. Bine, Sărmanul Lear e 'n oraș. Uneori, în clipele-i limpezi,
și-amintește ce ne-a adus aci, dar nu vrea să-și vadă fiica.

Cavalerul. De ce?

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

173

Kent. A sovereign shame so elbows him: his own unkindness
That stripp'd her from his benediction, turn'd her
To foreign casualties, gave her dear rights
To his dog-hearted daughters: these things sting
His mind so venomously that burning shame
Detains him from Cordelia.

Gent. Alack, poor gentleman!

Kent. Of Albany's and Cornwall's powers you heard not?

Gent. 'Tis so; they are afoot.

Kent. Well, sir, I'll bring you to our master Lear,
And leave you to attend him: some dear cause
Will in concealment wrap me up awhile;
When I am known aright, you shall not grieve
Lending me this acquaintance. I pray you, go
Along with me.

[Exeunt.]

Kent. Îl oprește rușinea care-l înlanțuie. Asprimea cu care-a
blestemat-o lăsând-o 'n voia întâmplătorilor unei vieți
îndepărtate, pentru-a dăruia drepturile ei unor ficte fără suflet, îi
otrăvește într-atât cugetul că, sfiiciunea 'l ține departe de
Cordelia.

Kent. Sărmanul!

Kent. Auzit-ai grăindu-se de oștile lui Albany și Cornual?

Cavalerul. Zice-se, sunt pe picior de război.

Kent. Am să te duc lângă Lear, stăpânul nostru; te voi lăsa să
veghezi asupra-i. O pricină însemnată mă silește să mai mă
ascund sub veșmântul ăsta. Când voi putea spune cine sunt eu,
n-are să-ți pară rău că m-ai cunoașcut. Te rog, vino cu mine.

Ies amândoi.

174

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE IV.

The same. A tent.

*Enter, with drum and colours, Cordelia, Doctor,
and Soldiers.*

Cor. Alack, 'tis he: why, he was met even now
As mad as the vex'd sea; singing aloud;
Crown'd with rank fumiter and furrow-weeds,
With bur-docks, hemlock, nettles, cuckoo-flowers,
Darnel, and all the idle weeds that grow
In our sustaining corn. A century send forth;
Search every acre in the high-grown field,
And bring him to our eye.

[Exit an officer]

What can man's wisdom
In the restoring his bereaved sense?

SCENA IV

Aceiași localitate. – Un cort.

Intră CORDELIA, un medic, un ofițer, și soldați.

Cordelia. Vai, el e! L-am întâlnit chiar acum, ieșit din minți ca o
mare 'nfuriată, cântând în gura mare, încunucat cu fumărica
salbatică, cu ovăz, foi de brustur, cucută, urzici, flori, – cu toate
ierburile deprisos crescând în lanurile de grâu! –
Unui Ofițer. – Ia mai mulți soldați, colindă 'n toate părțile
câmpurile pline de spice, și adu-l.

Ofițerul iese.

Cine poate da 'nnapoi omului mintea lui di'ntâi? Celui care l-o
lecui, am să-i dau tot ce am.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

175

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

He that helps him take all my outward worth.

Doct. There is means, madam:

Our foster-nurse of nature is repose.

The which he lacks: that to provoke in him,
Are many simples operative, whose power
Will close the eye of anguish.

Cor. All blest secrets.

All you unpublish'd virtues of the earth,
Spring with my tears! be aidant and remediate
In the good man's distress! Seek, seek for him;
Lest his ungovern'd rage dissolve the hfe
That wants the means to lead it.

Enter a Messenger.

Mess. News, madam;

The British powers are marching hitherward.

Cor. 'Tis known before; our preparation stands
In expectation of them. O dear father,

Medicul. Sunt leacuri, Doamnă! Somnul înviază puterile firești...
și de multă vreme Lear nu mai știe ce-i somnul. Ca să i-l dăm,
avem mijloace atât de puternice că pot să 'nchidă până și ochii
suferinței.

Cordelia. Toate tainele sfințite, toate puterile ascunse ale
plantelor, să iasă din pământ sub roua lacrimilor mele. Să ajute și
să ușureze deznădejdea bătrânului meu tată! Căutați-l... mă tem
că pradă furiei aceasta să nu taie firul zilelor lui lipsite
de judecata minții!

Intră un vestitor.

Vestitorul. Doamnă, oștile britanice înaintază.

Cordelia. Știam și le așteptam. Oh! dragă tată! Ești singuru-mi
gând. De-aceea marele regat al Franței s-a 'nduioșat de doliul

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

It is thy business that I go about;
Therefore great France
My mourning and important tears hath pitied.
No blown ambition doth our arms incite,
But love, dear love, and our aged father's right:
Soon may I hear and see him!

[Exeunt.]

176

meu și de 'mbelșugatele-mi lacrimi. Trufia n-a ridicat oștile
noastre, ci dragostea, cea mai duioasă dragoste, și drepturile
unui tată bătrân! Ah! numai de-aș auzi curând vorbindu-se de el,
și de l-aș vedea mai degrabă.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

177

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

SCENE V.

Gloucester's castle.

Enter Regan and Oswald.

Reg. But are my brother's powers set forth?

Osw. Ay, madam.

Reg. Himself in person there?

Osw. Madam, with much ado:

Your sister is the better soldier.

Reg. Lord Edmund spake not with your lord at home?

Osw. No, madam.

Reg. What might import my sister's letter to him?

Osw. I know not, lady.

Reg. Faith, he is posted hence on serious matter.

It was great ignorance, Gloucester's eyes being out.

To let him live: where he arrives he moves

All hearts against us: Edmund, I think, is gone,

SCENA V.

În palatul lui GLOCESTER.

Intră REGANA și OSWALD.

Regana. Au pornit oștile cumnatului meu?

Oswald. Da, Doamnă.

Regana. Merge chiar el în fruntea lor?

Oswald. Da, Doamnă, dar fără voia lui. Sora voastră e un mai bun oștean.

Regana. Conte de Edmond, n-a vorbit cu stăpânu-tău, în palat?

Oswald. Nu, lady.

Regana. Ce putea fi în scrisoarea trimisă lui de soră-mea?

Oswald. Nu știu, Doamnă.

Regana. Ca să plece-așa de repede, trebuie să fi avut un gând bine cugetat. Gloucester orb! E-o mare nechibzuință că-l lăsară să trăiască. Pe unde s-o arăta, cu ochii lui scoși, oamenii vor fi împotriva noastră. Cred că Edmond, văzându-l așa de nenorocit,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

178

In pity of his misery, to dispatch
His nighted life; moreover, to descry
The strength o' the enemy.

Osw. I must needs after him, madam, with my letter.

Reg. Our troops set forth to-morrow: stay with us;
The ways are dangerous.

Osw. I may not, madam:

My lady charged my duty in this business.

Reg. Why should she write to Edmund? Might not you
Transport her purposes by word? Belike,
Something—I know not what: I'll love thee much,
Let me unseal the letter.

Osw. Madam, I had rather

Reg. I know your lady does not love her husband;
I am sure of that: and at her late being here
She gave strange ocellades and most speaking looks
To noble Edmund. I know you are of her bosom.

s-a dus să-l scape de-o viață înoptată, căutând să-și dea seamă-n
același timp de puterea vrăjmașului.

Oswald. Trebuie să-l ajung, lady, cu scrisoarea asta.

Regana. Oștile noastre vor înainta mâine. Stai cu noi; drumurile-s
primejdioase.

Oswald. Nu pot, Doamnă. Stăpâna mea mi-a poruncit să mă
grăbesc tare.

Regana. Ce nevoie să-i scrie lui Edmond? Nu puteai să-l înștiințezi
prin viu grai? Poate ceva... Nu știi ce... Te voi iubi mult, lasă-mă
să deschid scrisoarea.

Oswald. Doamnă, aș vrea mai bine...

Regana. Știu că stăpână-ta nu-și iubește bărbatul... Sunt sigură.
Ultima dată când a fost aici, arunca nobilului Edmond niște
priviri... niște priviri care spuneau mult. Ești omul ei de
încredere.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

179

Osw. I, madam?

Reg. I speak in understanding: you are; I know't:
Therefore I do advise you, take this note:
My lord is dead; Edmund and I have talk'd;
And more convenient is he for my hand
Than for your lady's: you may gather more.
If you do find him, pray you, give him this;
And when your mistress hears thus much from you,
I pray, desire her call her wisdom to her.
So, fare you well.

If you do chance to hear of that blind traitor,
Preferment falls on him that cuts him off.

Osw. Would I could meet him, madam! I should show
What party I do follow.

Reg. Fare thee well.

[Exeunt.]

Oswald. Eu, Doamnă?

Regana. Spun, pentru că știu. Ești... da!... deci ia aminte ce am să-ți spun. Bărbatu-meu a murit. Edmond și cu mine am vorbit mult împreună. Se cade mai bine să năzuiescă la mâna mea decât la mâna stăpânei tale. De-aici poți pătrunde multe lucruri pe care nu le-am zis. Dacă 'l găsești pe Edmond, dă-i asta;—și, când stăpână-ta o afla, zi-i să fie 'nțeleaptă. Și-acum, fii sănătos. Dacă întâmplător auzi vorbindu-se de trădătorul acela orb, adu-ți aminte că s-o urca sus cine l-o trimite pe lumea cealaltă.

Oswald. Aș vrea să 'l întâlnesc, Doamnă: aș dovedi ce cale-aș lua.

Regana. Mergi sănătos.

Ies amândoi.

180

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE VI.

Fields near Dover.

Enter Gloucester, and Edgar dressed like a peasant.

Glou. When shall we come to the top of that same hill?

Edg. You do climb up it now: look, how we labour.

Glou. Methinks the ground is even.

Edg. Horrible steep.

Hark, do you hear the sea?

Glou. No, truly.

Edg. Why then your other senses grow imperfect

By your eyes' anguish.

Glou. So may it be indeed:

Methinks thy voice is alter'd, and thou speak'st

In better phrase and matter than thou didst.

Edg. You 're much deceived: in nothing am I changed

But in my garments.

SCENA VI

Câmp lângă Dover.

Intră GLOCESTER și EDGAR îmbrăcați țărănește.

Glocester. Când vom ajunge pe culmea coastei?

Edgar. Urcăm. Simți cât ne trudim.

Glocester. S'ar zice că-i drept.

Edgar. Cumplit suis. Ascultă... Auzi marea?

Glocester. Nu... drept îți spui.

Edgar. Atunci chinul ochilor ți-a slăbit celelalte simțuri.

Glocester. Se poate. Mi se pare că ți-i schimbat glasul, că vorbești mai cu 'nțeles ca altă dată, mai cuminte.

Edgar. Te 'nșeli. Nimic nu-i schimbat în mine, afară de 'mbrăcăminte.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

181

Glou. Methinks you 're better spoken.

Edg. Come on, sir; here 's the place: stand still. How fearful
And dizzy 'tis to cast one's eyes so low!

The crows and choughs that wing the midway air
Show scarce so gross as beetles: half way down
Hangs one that gathers samphire, dreadful trade!

Methinks he seems no bigger than his head:

The fishermen that walk upon the beach
Appear Hke mice; and yond tall anchoring bark
Diminish'd to her cock; her cock, a buoy

Almost too small for sight: the murmuring surge
That on the unnumber'd idle pebbles chafes

Cannot be heard so high. I'll look no more,

Lest my brain turn and the deficient sight

Topple down headlong.

Glou. Set me where you stand.

Edg. Give me your hand: you are now within a foot

Glocester. Nu, nu! Grăiești mai bine.

Edgar. Vin-o, milord. E aici. Stai. Ce spaimă amețitoare să privești
de-așa de sus! Corbii și stâncile, zburând sub noi, par de-abia cât
gândacii. La mijlocul coastei, plecat pe prăpastie, un om culege
ierburi marine. Cumplită meserie! El nu pare mai mare decât
capul său. Pescarii care umblă pe țărm par niște șoareci și, mai
departe, vasele mari ancorate, par luntri mititele, care, la rândul
lor, abia se zăresc. De-așa de sus, nu se aude mugetul valurilor
sfărâmându-se de stânci. Nu vreau să mă mai uit; mă tem să mă
prindă amețeala și turburându-mi-se vederile să nu caz în adânc!

Glocester. Așează-mă unde stai tu.

Edgar. Dă-mi mâna. Iată-te acum la un pas de muchie. Pe tot ce-i

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

182

Of the extreme verge: for all beneath the moon
Would I not leap upright.

Glou. Let go my hand.

Here, friend, 's another purse; in it a jewel
Well worth a poor man's taking: fairies and gods
Prosper it with thee! Go thou further off;
Bid me farewell, and let me hear thee going.

Edg. Now fare you well, good sir.

Glou. With all my heart.

Edg. Why I do trifle thus with his despair
Is done to cure it.

Glou. [Kneeling] O you mighty gods!
This world I do renounce, and in your sights
Shake patiently my great affliction off:
If I could bear it longer and not fall
To quarrel with your great opposeless wills,

pe lume n-aş vrea să mă arunc.

Glocester. Dă-mi drumul. Prietene mai ia şi-a doua pungă. Este 'n
ea o giuvaerică putând face bucuria unui sărac. Facă-ţi zânele şi
zeii un talisman din ea. Acum, îndepărtează-te, ia-ţi rămas bun de
la mine şi să te-auz plecând.

Edgar. Adio, milord.

Se preface că pleacă.

Glocester. Mulţumesc ție, din tot sufletul.

Edgar, aparte. — Dacă înşel desnădejdea lui, e ca să-l vindec!

Glocester. O zei puternici! Las lumea asta şi, sub ochii voştri, fără
mânie, mă lepăd de chinul meu. Dacă aş putea să-l rabd mai
îndelung, fără să jignesc voinţa voastră ne-nduplecată, aş lăsa să
ardă întreagă făclia zilelor mele! Dacă Edgar trăieşte, o zei, daţi-i
binecuvântarea voastră. De-acum, adio la toate prietene!

183

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

My snuff and loathed part of nature should
Burn itself out. If Edgar live, O bless him!
Now, fellow, fare thee well.

[He falls forward.]

Edg. Gone, sir: farewell.
And yet I know not how conceit may rob
The treasury of hfe, when hfe itself
Yields to the theft: had he been where he thought,
By this had thought been past. Alive or dead?
Ho, you sir! friend! Hear you, sir! speak I
Thus might he pass indeed: yet he revives.
What are you, sir?

Glou. Away, and let me die.

Edg. Hadst thou been aught but gossamer, feathers, air.
So many fathom down precipitating,
Thou 'dst shiver'd like an egg: but thou dost breathe;
Hast heavy substance; bleed'st not; speak'st; art sound.

Edgar. Am pornit! Adio milord.

Glocester sare și cade.

Cine știe dacă închipuirea lui nu e'n stare să-i fure comoara vieții,
căci viața însăși e părtașa furtului! Dacă era unde gândea, n-ar
mai gândi la nimic acum. A trăi, sau a muri?... Ei, milord!
Prietene! Auzi, milord? Grăește! N-a murit oare? Nu! Își vine-n
fire. Ce simți, milord?

Glocester. 'Napoi! Lasă-mă să mor!

Edgar. Cum? nu mai ești decât un fir din cele ce plutesc în zilele
calde, un fulg, un suflu... ca să cazi de așa de sus fără să te spargi
ca un ou? Răsufli? Întreg ești! nu sângerezi, vorbești, ești sănătos!
Zece catarguri prinse vârf de vârf n'ar atinge înălțimea din care

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

184

Ten masts at each make not the altitude
Which thou hast perpendicularly fell:
Thy life 's a miracle. Speak yet again.

Glou. But have I fall'n, or no?

Edg. From the dread summit of this chalky bourn.
Look up a-height; the shrill-gorged lark so far
Cannot be seen or heard: do but look up.

Glou. Alack, I have no eyes,
Is wretchedness deprived that benefit,
To end itself by death? 'Twas yet some comfort,
When misery could beguile the tyrant's rage
And frustrate his proud will.

Edg. Give me your arm:

Up: so. How is 't? Feel you your legs? You stand.

Glou. Too well, too well.

Edg. This is above all strangeness.

Upon the crown o' the cliff, what thing was that

te-ai prăvălit... Viața ta e o minune. Grăiește din nou.

Glocester. Adevărat? Am căzut, sau nu?

Edgar. Din groaznicul vârf al stânței acesteia văroase. Privește.
De-așa de departe nu poți vedea nici auzi ciocârlia cea cu glasul
ascuțit.

Glocester. Vai! nu mai am ochi! I s-a luat chinului dreptul de a se
mântui prin moarte? Mai rămăsese o mângâiere desnădejdei: să
înfrunte furia călăilor și să amăgească trufia lor.

Edgar. Dă-mi brațul. Scoală. Așa. Cum ți-e?... Îți simți picioarele?
Te poți ține pe ele?

Glocester. Prea bine... mult prea bine!

Edgar. Aceasta 'ntrece toate ciudățeniile. Pe vârful stânței, cine era
omul ce s-a despărțit de tine?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

King Lear

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by Ludovic Dăuș, 1924.

185

Which parted from you?

Glou. A poor unfortunate beggar.

Edg. As I stood here below, methought his eyes
Were two full moons; he had a thousand noses,
Horns whelk'd and waved like the enridged sea:
It was some fiend; therefore, thou happy father.
Think that the clearest gods, who make them honours
Of men's impossibilities, have preserved thee.

Glou. I do remember now: henceforth I 'll bear
Affliction till it do cry out itself'
Enough, enough,' and die. That thing you speak of
I took it for a man; often 'twould say
The fiend, the fiend ': he led me to that place.

Edg. Bear free and patient thoughts. But who comes here?

Enter Lear, fantastically dressed with wild flowers.

The safer sense will ne'er accommodate
His master thus.

Glocester. Un biet și nenorocit cerșetor.

Edgar. De-acî, de jos, mi s-a părut că ochii lui sunt două luni
pline, că avea o mie de nasuri, coarne întoarse zbatându-se ca o
mare furioasă. Era vre-un duh rău! Așa dar, fericitul bătrîn, să
nu te 'ndoești: milostivii zei, — care-și fac o fală săvârșind tot ce-i
mai cu neputință, — ei te-au apărât.

Glocester. Acum mi-amintesc. De astăzi înainte am să rabd chinul
pân'o să-mi strige: „Destul! destul! Mori!” Arătarea de care-mi
vorbeai, am luat-o drept un om. Mereu striga: „Duhuri! iazmă!”
Dânsul m-a adus aici.

Edgar. Fii liniștit și aibi răbdare. Cine vine acolo?

Intră LEAR împodobit fantastic cu flori.

În veci o minte sănătoasă, nu'npodobește astfel pe un stăpân.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

186

Lear. No, they cannot touch me for coining; I am the king himself.

Edg. O thou side-piercing sight!

Lear. Nature 's above art in that respect. There 's your press-money. That fellow handles his bow like a crow-keeper; draw me a clothier's yard. Look, look, a mouse! Peace, peace; this piece of toasted cheese will do 't. There 's my gauntlet; I'll prove it on a giant. Bring up the brown bills. O, well flown, bird! i' the clout, i' the clout: hewgh! Give the word.

Edg. Sweet marjoram.

Lear. Pass.

Glou. I know that voice.

Lear. Ha! Goneril, with a white beard! They flattered me like a dog, and told me I had white hairs in my beard ere the black ones were there.

To say ' ay ' and ' no ' to everything that I said!

Lear. Nu! ei nu mă pot urmări că am bătut bani, — eu sunt regele!

Edgar. Sfâșietoare vedenie.

Lear. Da, firea crează mai bine ca arta. Ține.. ia-ți arvuna. Așa ține el arcul, să crezi că-i sperietoare de ciori. Vezi, uite un șoarece! Sst! Sst! Bucata asta de brânză prăjită ajunge. Iată-mi mânușa.. o arunc urialului! să 'ndrăznească! Dați-mi halebarda. O! bine zbori, pasere! în țintă!.. în țintă! Ei!... Cuvântul de trecere.

Edgar. Marghiran!

Lear. Treci.

Glocester. Cunosc glasul.

Lear. Ah! Gonerila!.. Cu barba mea albă! Mă dezmiardau ca pe un câine, îmi ziceau că am păr alb în barbă. și n-aveam nici cel puțin păr negru! Răspundeau „da” și „nu” la tot ce ziceam. Acești „da” și „nu” n-aveau nimic dulce 'n ei. Când ploaia mi-a muiat oasele, când vântul m-a făcut să clănțuiesc din dinți, când tunetele n'au

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

187

Ay ' and ' no ' too was no good divinity. When the rain came to wet me once and the wind to make me chatter; when the thunder would not peace at my bidding; there I found 'em, there I smelt 'em out. Go to, they are not men o' their words: they told me I was every thing; 'tis a lie, I am not ague-proof. *Glou.* The trick of that voice I do well remember: Is 't not the king?

Lear. Ay, every inch a king:
When I do stare, see how the subject quakes. no
I pardon that man's life. What was thy cause?
Adultery?
Thou shalt not die: die for adultery! No:
The wren goes to 't, and the small gilded fly
Does lecher in my sight.
Let copulation thrive; for Gloucester's bastard son
Was kinder to his father than my daughters
Got 'tween the lawful sheets.

vrut să tacă la poruncile mele, atunci descoperii, simții, aceea ce sunt ei! Haide, nu sunt oameni de cuvânt. Auzindu-le vorbind, eram a-tot-puternic! Minciună! Frigurile-s mai tari ca mine!

Glocester. Mi-amintesc glasul acesta. Nu-i regele?

Lear. Da, el e, din tălpi până'n creștet! Când încrunt sprânceana, uite cum toți supușii mei tremură! Ii dăruiesc viața omului aceste. Care-i păcatul lui?... Preacurvia? N-ai să mori. Să mori petru că ai fost astfel?... Nu! Pasărea tot așa face; iar musculița aurită iubește sub ochii mei. Îndrăgostească-se oamnenii în liniște. Fiul din flori al lui Glocester a fost mai bun cu tatăl lui, ca fiicele mele născute 'n pat legiuit. Iubește! Ia-ți vânt desfrâule, la 'ntâmplare, căci îmi lipsesc soldații!... Vezi tu Doamna aceea cu zâmbet prostesc al cărui chip te-ar face săcrezi că-i zăpadă sub rochia ei. Face pe rușinoasa, pleacă ochii cum aude rostindu-se cuvântul plăcere. Ei

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

188

To 't, luxury, pell-mell! for I lack soldiers.
Behold yond simpering dame,
Whose face between her forks presages snow.
That minces virtue and does shake the head
To hear of pleasure's name;
The fitchew, nor the soiled horse, goes to 't
With a more riotous appetite.
Down from the waist they are Centaurs,
Though women all above:
But to the girdle do the gods inherit.
Beneath is all the fiends';
There 's hell, there 's darkness, there 's the sulphurous pit,
Burning, scalding, stench, consumption; fie, fie, fie! pah, pah!
Give me an ounce of civet, good apothecary, to sweeten my
imagination: there 's money for thee.
Glou. O, let me kiss that hand
Lear. Let me wipe it first; it smells of mortality.

bine, dihorul și iapa îndopată cu ovăz, nu se dau dragostei c'o
poftă mai flămândă! Până la brâu, sunt Centauri; însus, sunt
femei! Zeii nu le stăpânesc decât până la mijloc – mai jos, sunt
prada dracilor. Acolo-i iadul! Acolo-i întunericul, acolo adâncul
de pucioasă, duhoarea, pălălaia, putreziciunea. Ah! Pf! Pf!
Spițerule dă-mi un miros tare ca să-mi curăț închipuirea! Na, bani
petru tine.

Glocester. O, lasă-mă să-ți sărut mâna.

Lear. Lasă-mă să mi-o șterg întâi: miroase a moarte.

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

189

Glou. O ruin'd piece of nature! This great world
Shall so wear out to nought. Dost thou know me?

Lear. I remember thine eyes well enough. Dost thou squiny at
me? No, do thy worst, blind Cupid; I 'll not love. Read thou
this challenge; mark but the penning on 't.

Glou. Were all the letters suns, I could not see one.

Edg. I would not take this from report: it is,
And my heart breaks at it.

Lear. Read.

Glou. What, with the case of eyes?

Lear. O, ho, are you there with me? No eyes in your head, nor
no money in your purse? Your eyes are in a heavy case, your
purse in a light: yet you see how this world goes.

Glou. I see it feelingly.

Lear. What, art mad? A man may see how this world goes
with no eyes. Look with thine ears: see how yond justice rails
upon yond simple thief. Hark, in thine ear: change places,

Glocester. Ruină a unei firi nobile. Nemărginita lume așa se va
surpa odată! Nu mai mă cunoști?

Lear. Mi-aduc aminte deochii tăi. De ce te uiți cruciș la mine? Nu
te 'ncăpățâna orbule Cupidon, — nu vreau să mai iubesc. Citește
provocarea aceasta; vezi numai cum e scrisă.

Glocester. Fiecare literă de-ar fi un soar, n-aș putea să văd.

Edgar. Să mi se povestească așa ceva n-aș putea să cred. Și totuși
așa... Mi se rupe inima.

Lear. Citește.

Glocester. Cu ochii care nu-i mai am?...

Lear. Oh! așa am ajuns?... Fără ochi în găurile astea, și fără bani în
pungă? Lucru pe-atât de greu pentru ochii tăi, pe cât de ușoară
ți-i punga! Totuși, vezi cum merge lumea?

Glocester. Bănuiesc.

Lear. Cum? ești poate nebun? Poți vedea mersul lumii și fără
ochi! Dacă-i așaprivește cu urechile tale. Uite cum judecătorul
acela hărțuiește pe bietul tâlhar! Ascultă. Am a-ți spune ceva la

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

190

and, handy-dandy, which is the justice, which is the thief?
Thou hast seen a farmer's dog bark at a beggar?

Glou. Ay, sir.

Lear. And the creature run from the cur? There thou mightst
behold the great image of authority: a dog's obeyed in office.
Thou rascal beadle, hold thy bloody hand!

Why dost thou lash that whore? Strip thine own back;

Thou hotly lust'st to use her in that kind

For which thou whip'st her. The usurer hangs the cozener.

Through tatter'd clothes small vices do appear;

Robes and furr'd gowns hide all. Plate sin with gold,

And the strong lance of justice hurtless breaks;

Arm it in rags, a pigmy's straw does pierce it.

None does offend, none, I say, none; I'll able 'em:

Take that of me, my friend, who have the power

To seal the accuser's lips. Get thee glass eyes,

ureche. Întoarce lucrurile, și-nchipuiește-ți că am schimbat
locurile. Care-i acum judecătorul, și care tâlharul? Ai văzut un
câine de țară lătrând pe un cerșetor?

Glocester. Da, stăpâne!

Lear. Și pe cerșetor fugind? Atunci ți-ai făcut icoana puterii: e un
câine ajuns căruia te supui. Paznic ticălos, oprește-ți cumplita-ți
mână. De ce biciuiești pe prostituata aceea? Biciuiește-te pe tine;
căci arzi să faci cu ea păcatul pentru care-o bați! Cămătarul
spânzură pe hoț. Păcatele mici se văd prin zdrențe; – purpura și
hermina ascund tot. De crima acoperită cu aur, sulita groaznică a
dreptăței se frânge neputincioasă; – dar când crima e'n zdrențe
un pai străpunge mai tare ca lancea! Nu sunt vinovați, auzi, nici
unul! Îi iert pe toți. Învață aceasta de la mine, prietene, de la mine
care am puterea să-nchid gura învinuitorului! Pune ochelari și, ca
un om de Stat, fă-te că vei ceea ce nu vezi. Haide, haide, scoate-
mi cizmele... Trage, trage... așa.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

191

And, like a scurvy politician, seem
To see the things thou dost not.
Now, now, now, now: pull off my boots: harder harder, so.

Edg. O, matter and impertinency mix'd!
Reason in madness!

Lear. If thou wilt weep my fortunes, take my eyes.
I know thee well enough; thy name is Gloucester:
Thou must be patient; we came crying hither:
Thou know'st, the first time that we smell the air,
We wawl and cry. I will preach to thee: mark.

Glou. Alack, alack the day!

Lear. When we are born, we cry that we are come
To this great stage of fools. This 's a good block.
It were a delicate stratagem, to shoe
A troop of horse with felt: I 'll put 't in proof;
And when I have stol'n upon these sons-in-law,
Then, kill, kill, kill, kill, kill, kill!

Edgar. Bunul simț și aiurarea își dau mâna. Atâta judecată-n
nebunie!

Lear. Dacă vei să-mi deplângi soarta, ia-mi ochii. Te cunosc: își
zice Gloucester. Aibi răbdare; ne-am născut plângând. Știi, – când
am răsuflat întâi, am țipat. Am să predic... ascultă.

Gloucester. Cumplită zi!

Lear. Când am venit noi pe lume am plâns văzându-ne pe marea
scenă unde actorii sunt niște nebuni. – *Luându-și pălăria.* – Ce
pălărie frumoasă! Frumos ar fi să potcovim caii cu pâsla asta. Am
să-ncerc și când voi prinde pe gineri, omoară! Omoară! Omoară!

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

192

Enter a Gentleman, with Attendants.

Gent. O, here he is: lay hand upon him. Sir,
Your most dear daughter

Lear. No rescue? What, a prisoner? I am even
The natural fool of fortune. Use me well;
You shall have ransom. Let me have a surgeon;
I am cut to the brains.

Gent. You shall have any thing.

Lear. No seconds? all myself?

Why, this would make a man a man of salt,
To use his eyes for garden water-pots,
Aye, and laying autumn's dust.

Gent. Good sir, —

Lear. I will die bravely, like a smug bridegroom. What!
I will be jovial: come, come; I am a king,
My masters, know you that.

Gent. You are a royal one, and we obey you.

Intră un cavaler urmat de-o escortă.

Cavalerul. Iată-l. Puneți blând mâna pe el. Milord, scumpa ta
fiică...

Lear. Ce? Nimeni de partea mea? Părăsit!... Deci mereu sunt
nebunul firesc al Ursitei? Fiți blânzi cu mine; amsă vă răsplătesc.
Aduceți-mi un chirurg, — mi-i creierul bolnav.

Cavalerul. Ai să ai ce-ți trebuie.

Lear. Nimeni să mă ajute? Singur! Un om în stare să plângă —
atâtea lacrimi ar vărsa încât să'nnece tot praful toamnei.

Cavalerul. Oh! milord.

Lear. Vreau să mor frumos, ca un mire. Ce? Vreau să fiu vesel.
Veniți! veniți! Sunt rege! Stăpânii mei, știți asta?

Cavalerul. Ești rege, și te slăvim.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

193

Lear. Then there 's life in it. Nay, an you get it,
you shall get it by running. Sa, sa, sa, sa.

[Exit running; Attendants follow.]

Gent. A sight most pitiful in the meanest wretch,
Past speaking of in a king! Thou hast one daughter.
Who redeems nature from the general curse
Which twain have brought her to.

Edg. Hail, gentle sir.

Gent. Sir, speed you: what 's your will?

Edg. Do you hear aught, sir, of a battle toward?

Gent. Most sure and vulgar: every one hears that,
Which can distinguish sound.

Edg. But, by your favour.

How near 's the other army?

Gent. Near and on speedy foot; the main descry
Stands on the hourly thought.

Edg. I thank you, sir; that 's all.

Lear. Atunci e bine. Și dacă vreți să-l prindeți, alergați după el... Sî!
Sî... sî!... sî!...

Iese alergând. Soldații îl urmează.

Cavalerul. Te-ar prinde mila și pentru cel din urmă din ticăloși...
cu atât e mai jalnic pentru un rege! Are-o fiică care mântuiește
omenirea de blestemul ce i se cuvine prin celelalte două fiice.

Edgar, cavalerului. — Mă-nchin, cavalerie.

Cavalerul. Ce vrei? Zi repede.

Edgar. N'ai auzit vorbindu-se de-o bătălie prin împrejurimi?

Cavalerul. Nimic mai sigur. Știu toți câți au urechi să auză.

Edgar. Îngăduie: la ce depărtare stă oastea dușmană?

Cavalerul. E foarte aproape și-naintează repede. Trebuie să se
ivescă, dintr'un minut în altul.

Edgar. Mulțumesc. Asta aveam să te-ntreb.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

194

Gent. Though that the queen on special cause is here.
Her army is moved on.

Edg. I thank you, sir.

[Exit Gent.]

Glou. You ever-gentle gods, take my breath from me;
Let not my worser spirit tempt me again
To die before you please!

Edg. Well pray you, father.

Glou. Now, good sir, what are you?

Edg. A most poor man, made tame to fortune's blows;
Who, by the art of known and feeling sorrows,
Am pregnant to good pity. Give me your hand,
I'll lead you to some biding.

Glou. Hearty thanks;
The bounty and the benison of heaven
To boot, and boot
Enter Oswald.

Cavalerul. Regina e reținută aici, dar oastea ei înaintează.

Edgar. Mulțumesc, cavaliere.

Cavalerul iese.

Glocester. Zei vecinic binefăcători și-n drept să-mi luați viața, nu-
ngăduiți ca duhul cel rău să-mi dea ispita morții înainte de-a fi
hotărât-o voi!

Edgar. Frumos te-ai rugat, milord.

Glocester. Fă bine-acum de-mi spune cine ești?

Edgar. Cel mai sărac dintre oamenii obișnuiți cu loviturile Ursitei!
O ființă pe care durerile, încercate de ea, au făcut-o miloasă.

Glocester. Din suflet îți mulțumesc. Bunătatea și mângâierile
cerului, fie de partea ta.

Intră Oswald.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

195

Osw. A proclaim'd prize! Most happy!
That eyeless head of thine was first framed flesh
To raise my fortunes. Thou old unhappy traitor.
Briefly thyself remember: the sword is out
That must destroy thee.
Glou. Now let thy friendly hand
Put strength enough to 't.
[*Edgar interposes.*]
Wherefore, bold peasant.
Barest thou support a publish'd traitor? Hence!
Lest that the infection of his fortune take
Like hold on thee. Let go his arm.
Edg. Chill not let go, zir, without vurther 'casion.
Osw. Let go, slave, or thou diest!
Edg. Good gentleman, go your gait, and let poor folk pass.
An chud ha' been zwaggered out of my life, 'twould not ha'
been zo long as 'tis by a fortnight. Nay, come not near th' old

Oswald, aparte, văzând pe Gloucester. – Iată-l. Răsplata-i sigură! Ce
fericită 'ntâlnire! Capul tău orb e 'ntâiul cap pe care-o să-mi
clădesc norocul! Vin-o, trădătorule! Ierte-te cerul! Am tras spada
care să te șteargă dintre vii!

Gloucester. Brațul tău milos, întărească-ți-l cerul!

Edgar acopere cu trupul său pe Gloucester.

Oswald. Cum? țăran semeț, îndrăznești să acoperi pe trădător?
Piei! Dacă nu vrei să seabată urgia asupra-ți, părăsește-l.

Edgar, cu un accent țărănesc. Ba iaca nu, că nu mi-i cheful.

Oswald. Lasă-l ticălosule, sau mori!

Edgar. Ba nu, luminăție, și lasă, zău pe oamenii sărmani în pace.
De-ar fi de ajuns laudele ca să-mi ia viața, nu trăiam nici două
săptămâni. Nu care cumva să te apropii de bătrân... tulește-o, sau,

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

196

man; keep out, che vor ye, or I 'se try whether your costard
or my hallow be the harder: chill be plain with you.

Osw. Out, dunghill!

[They fight.]

Edg. Chill pick your teeth, zir: come; no matter vor
your foins.

[Oswald falls.]

Osw. Slave, thou hast slain me. Villain take my purse:
If ever thou wilt thrive, bury my body;
And give the letters which thou find'st about me
To Edmund earl of Gloucester; seek him out
Upon the British party. O, untimely death!
Death

[Dies]

Edg. I know thee well: a serviceable villain,
As duteous to the vices of thy mistress
As badness would desire.

ți-o spun pe șleau, am să văd de-i mai vârtoasă căpățâna ta, sau
ciomagul meu? Îți spun verde ca să-ți intre 'n cap.

Oswald. 'Napoi, gunoiule.

Edgar. Am să-ți fac țandări dinții. Vino. Am să-ți arăt eu una.

Se luptă. Edgar îl lovește. Oswald cade.

Oswald. M-ai omorât, ticălosule! Ia-mi punga, mișelule! Dacă vrei
să te-mbogățești, îngroapă-mă. Să dai scrisorile pe care li-i găsi
asupra-mi, lui Edmond, cotele de Gloucester. E-n tabăra engleză.
Ah! Moarte!

Moare.

Edgar. Te cunosc: mișel slugarnic, lingușind păcatele stăpânei
tale, unealtă a ticăloșiei.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

197

Glou. What, is he dead?

Edg. Sit you down, father; rest you.

Let 's see these pockets: the letters that he speaks of

May be my friends. He's dead; I am only sorry

He had no other deathsman. Let us see:

Leave, gentle wax; and, manners, blame us not:

To know our enemies' minds, we 'Id rip their hearts;

Their papers, is more lawful.

[Reads] ' Let our reciprocal vows be remembered.

You have many opportunities to cut him off; if your will want not, time and place will be fruitfully offered. There is nothing done, if he return the conqueror: then am I the prisoner, and his bed my gaol; from the loathed warmth whereof deliver me, and supply the place for your labour.

'Your – wife, so I would say –

'affectionate servant,

Glocester. A murit?

Edgar. Stai jos, odihnește-te. – *aparte.* – Să scotocesc prin buzunare. Scrisorile de care-a vorbit pot să-mi slujească. E mort. Nu-mi pare rău decât de-un lucru, că a murit de mâna mea. Ia să vedem! Desfă-te ceară dragă, și iartă-mă bună-cuviință. Ca să descoperim tainele dușmanilor noștri le sfâșiem inima; a desface scrisorile lor e mult mai blând. – *Citind.* – „Amintește-ți ceea ce ne-am jurat; ai multe prilejuri să-l trimiți pe cea lume. Dacă nu-ți lipsește voința, ceasul și locul ți-or fi prielnice. Totu-i pierdut, dacă se 'ntoarce 'nvingător, căci rămân încătușată și patul lui mi-e temniță. Scapă-mă deci de dezmierdările care-mi fac scârbă, și ia-i locul drept răsplată. Soția ta, – de ce nu-i așa? – și iubitoarea ta supusă: GONERILA.” Ah! Poftă nesățioasă a femeii! Urzește moartea vrednicului ei soț, și, în schimb, fratele meu... Te-oi vârî-n nisip! Vei fi fără de mormânt, sol al ucigașelor desfrâuri! La timp voi arăta hârtia aceasta Ducelui, a cărui viață o pescuiesc ei! E ceva să-i pot vesti moartea ta și solia ta.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

198

GONERIL.'

A plot upon her virtuous husband's life;
And the exchange my brother! Here, in the sands,
Thee I 'll rake up, the post unsanctified
Of murderous lechers; and in the mature time
With this ungracious paper strike the sight
Of the death-practised duke: for him 'tis well
That of thy death and business I can tell.

Glou. The king is mad: how stiff is my vile sense.
That I stand up, and have ingenious feeUng
Of my huge sorrows! Better I were distract:
So should my thoughts be sever'd from my griefs.
And woes by wrong imaginations lose
The knowledge of themselves.
[Drum afar off.]

Iese trăând trupul.

Glocester. Regele-i nebun! Strașnică mi-i firea ca să mai mă țin în
picioare având conștiință de deznădejile care mă rod! Mai bine
eram și eu nebun! Mi-ași uita durerile, și'n visul aiureli, nici n-aș
mai ști de nenorocirile mele!

Tobe în depărtare.
Intră Edgar.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

199

Edg. Give me your hand:
Far off, methinks, I hear the beaten drum:
Come, father, I 'll bestow you with a friend.
[*Exeunt.*]

Edgar. Dă-mi mâna. Aidem mai încolo, mi se pare că aud tobe.
Vino tată... te duc la un prieten.

Ies.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

200

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE VII.

A tent in the French camp.

Lear on a bed asleep, soft music playing; Gentlemen, and others attending.

Enter Cordelia, Kent, and Doctor.

Cor. O thou good Kent, how shall I live and work.
To match thy goodness? My life will be too short,
And every measure fail me.

Kent. To be acknowledged, madam, is o'erpaid.
All my reports go with the modest truth,
Nor more nor clipp'd, but so.

Cor. Be better suited:
These weeds are memories of those worser hours:
I prithee, put them off.

SCENA VII

Un cort în tabăra franceză.

Lear, doarme întins pe un pat.

Un medic, un cavaler, oameni din suita. Intră Cordelia și Kent. Muzică în depărtare.

Cordelia. Dragul meu Kent, trăi-voi îndestul și ce-aș putea face
pentru-ai răsplăti tot ce ai făcut. Viața mea va fi preascurtă și
totd'auna voi fi datornica ta.

Kent. Recunoștința, Doamnă, mă răsplătește pe deplin. Cele zise
de mine sunt smeritul adevărul; n-am mărit și n-am uitat nimic.

Cordelia. Mergi de pune o 'mbrăcăminte mai bună. Aceasta
amintește ceasuri prea grozave. Schimb-o, te rog.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

201

Kent. Pardon me, dear madam;
Yet to be known shortens my made intent:
My boon I make it, that you know me not
Till time and I think meet.

Cor. Then be 't so, my good lord. [To the Doctor]

How does the king?

Doct. Madam, sleeps still.

Cor. O you kind gods,
Cure this great breach in his abused nature!
The untuned and jarring senses, O, wind up
Of this child-changed father!

Doct. So please your majesty
That we may wake the king: he hath slept long.

Cor. Be govern'd by your knowledge, and proceed
I' the sway of your own will. Is he array'd?

Gent. Ay, madam; in the heaviness of his sleep
We put fresh garments on him.

Kent. Iertare, dragă Doamnă... Arătându-mă cine sunt, aş putea
să-mi stânenesc planurile. Nu mă cunoaşte-ţi, rogu-vă, până n-
oi găsi cu cale.

Cordelia. Fie, milord. — *Medicului.* — Cum îi mai e regelui?

Medicul. Tot doarme, Doamnă.

Cordelia. Zei buni, tămăduiţi-i rana sufletului. Prefaceţi zdruncitul
simţurilor sale! Reînviaţi pe părintele acesta înnebunit de copiii
lui.

Medicul. Dacă vrea Măria-Ta, — vom deştepta pe Regele. A dormit
în deajuns.

Cordelia. Fă cum te sfătuieşte gândul şicum vrei. E 'mbrăcat?

Cavalerul. Da, Doamnă. Atât de adânc îi era somnul, că am putut
să-l îmbrăcăm cu haine noi.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

202

Doct. Be by, good madam, when we do awake him;
I doubt not of his temperance.

Cor. Very well.

Doct. Please you, draw near. Louder the music there!

Cor. O my dear father! Restoration hang
Thy medicine on my lips, and let this kiss
Repair those violent harms that my two sisters
Have in thy reverence made!

Kent. Kind and dear princess!

Cor. Had you not been their father, these white flakes
Had challenged pity of them. Was this a face
To be opposed against the warring winds?
To stand against the deep dread-bolted thunder?
In the most terrible and nimble stroke
Of quick, cross lightning? to watch – poor perdu!
With this thine helm? Mine enemy's dog,
Though he had bit me, should have stood that night

Medicul. Să fiți lângă el, Doamnă, când l-om deștepta. Sunt sigur
că va fi liniștit.

Cordelia. Bine.

Medicul. Rog, apropiați-vă. Mai tare, muzica!

Cordelia. O! Tată scump! Zeiță a sănătății, pune-ți leacurile pe
buzele mele și fă ca sărutările mele să vindece rănilile adânci pe
care surorile mele le-au făcut Măriei-Sale!

Kent. Stăpâna dulce și scumpă!

Cordelia. Chiar de nu erai să le 'nduioșeze. Să silească fruntea asta
să le-nduioșeze. Să silească fruntea asta să-nfrunte mânia
vânturilor, groaznicele tunete, înfricoșătoarele încrucișeri ale
trăsnetelor repezi! Pe o noapte ca aceasta, câinele dușmanului
meu, de m-ar fi mușcat chiar, tot ar fi găsit colț lângă focul meu!
Și erai bucuros, tată nenorocit, să afli un loc în cotețul porcilor,
lângă urgisiții fără adăpost, pe un pumn de paie putrede. Vai!
Vai! Să te minunezi că nu ți s-a dus viața odată cu lumina minții!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

203

Against my fire; and wast thou fain, poor father,
To hovel thee with swine and rogues forlorn.
In short and musty straw? Alack, alack!
'Tis wonder that thy life and wits at once
Had not concluded all. He wakes; speak to him.
Doct. Madam, do you; 'tis fittest.
Cor. How does my royal lord? How fares your majesty?
Lear. You do me wrong to take me out o' the grave:
Thou art a soul in bliss; but I am bound
Upon a wheel of fire, that mine own tears
Do scald like molten lead.
Cor. Sir, do you know me?
Lear. You are a spirit, I know: when did you die?
Cor. Still, still, far wide!
Doct. He 's scarce awake: let him alone awhile.
Lear. Where have I been? Where am I? Fair daylight?
I am mightily abused. I should e'en die with pity.

Se deșteaptă. Vorbește-i

Medicul. Vorbiți-i voi, Doamnă, e mai bine.
Cordelia. Cum te simți, rege? Ești bine Măria-Ta?
Lear. Rău că m-ați smuls din mormântul meu. —
Cordeliei. — Tu ești un suflet fericit; eu sunt legat pe o roată de foc
și lacrimile-mi ard ca plumbul topit.
Cordelia. Mai mă cunoști, rege?
Lear. Ești un duh, știu... Când ai murit?
Cordelia. Tot! Tot aiurează!
Medicul. De-abia s-a deșteptat. Să-l lăsăm câteva clipe singur.
Lear. Pe unde am fost? Unde mă aflu?... Frumoasă zi. Mă 'nșeală
o ciudată vedenie! Muream de 'nduioșare de vedeam pe-un altul

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

204

To see another thus. I know not what to say.
I will not swear these are my hands: let 's see;
I feel this pin prick. Would I were assured
Of my condition!

Cor. O, look upon me, sir,
And hold your hands in benediction o'er me.
No, sir, you must not kneel.

Lear. Pray, do not mock me:
I am a very foolish fond old man,
Fourscore and upward, not an hour more nor less;
And, to deal plainly,
I fear I am not in my perfect mind.
Methinks I should know you and know this man;
Yet I am doubtful; for I am mainly ignorant
What place this is, and all the skill I have
Remembers not these garments, nor I know not
Where I did lodge last night. Do not laugh at me;

în starea mea. Nu știu ce să zic... N-aș jura că sunt mâinile mele.
Ia să vedem! — *Se împunge cu un ac.* — Simt împunsătura acului.
Ah! De-aș fi sigur că nu visez!

Cordelia. Privește-mă, rege. Ridică mâinile ca să mă
binecuvântezi. Nu, rege, nu trebuie să 'ngenunchezi.

Lear. Te rog, nu-ți râde de mine. Sunt un biet bătrân de optzeci de
ani, care nu mai e-n toate minție și, la drept vorbind, mă tem c-
am înnebunit. Mi se par că te cunosc... și pe omul acesta!.. dar mă-
ndoiesc... Nu știu de loc unde mă aflu. Gândul meu nu poate să-
și amintească îmbrăcămintea aceasta. Nici nu-mi aduc aminte
unde-am petrecut noaptea? Nu râdeți de mine, căci, pe cât de
drept e că sunt un om, tot pe-atât cred că Doamna aceasta e fiica
mea Cordelia!

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

205

For, as I am a man, I think this lady
To be my child Cordelia.

Cor. And so I am, I am.

Lear. Be your tears wet? yes, faith. I pray, weep not:
If you have poison for me, I will drink it.
I know you do not love me; for your sisters
Have, as I do remember, done me wrong:
You have some cause, they have not.

Cor. No cause, no cause.

Lear. Am I in France?

Kent. In your own kingdom, sir.

Lear. Do not abuse me.

Doct. Be comforted, good madam: the great rage,
You see, is kill'd in him: and yet it is danger
To make him even o'er the time he has lost.
Desire him to go in; trouble him no more
Till further settling.

Cordelia. Sunt într'adevăr.

Lear. Te scaldă lacrimile? Da! Te scaldă! Te rog, nu plânge! Dacă
ai pregătit otravă pentru mine, o beau! Știu că nu mă iubești, —
căci surorile tale, pe cât pot să-mi amintesc, mult rău mi-au
făcut... tu, tu ai de ce să mă urăști, — ele n'aveau!

Cordelia. Nu, — nu am de ce să te urăsc.

Lear. Sunt aici în Franța?

Cordelia. Ești în regatul tău, rege.

Lear. Nu, mă-nșela.

Medicul. Fiți încredințată, Doamnă. Turburarea cea mai mare,
vedeți, s-a potolit, dar e primejdios să-l faceți să povestească câte-
a îndurat. Sfătuiți-l să treacă alături și nu-l turburați, până nu și-
o veni de tot în fire.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

206

Cor. Will 't please your highness walk?

Lear. You must bear with me.

Pray you now, forget and forgive: I am old and foolish.

[Exeunt all but Kent and Gentleman.]

Gent. Holds it true, sir, that the Duke of Cornwall was so slain?

Kent. Most certain, sir.

Gent. Who is conductor of his people?

Kent. As 'tis said, the bastard son of Gloucester.

Gent. They say Edgar, his banished son, is with the Earl of Kent in Germany.

Kent Report is changeable. 'Tis time to look about; the powers of the kingdom approach apace.

Gent. The arbitrement is like to be bloody. Fare you well, sir.

Cordelia. Vrea, Măria-Ta, să se plimbe puțin?

Lear. Nu fi mâniată pe mine. Te rog, uită și iartă. Sunt bătrân și n-am mintea 'ntreagă.

Lear, Cordelia, Medicul și oamenii din suită ies.

Cavalerul. Adevărat e că Ducele de Cornual a fost amorât după cum se spune?

Kent. Nimic mai sigur.

Cavalerul. Cine e-n fruntea oamenilor lui?

Kent. Fiul din flori al lui Gloucester, zice-se.

Cavalerul. Mulți spun că Edgar, fiu-i surghiunit, s-ar afla-n Germania cu contele Kent.

Kent. Veștile-s schimbătoare. E timp să veghem. Oștile regatului se apropie repede.

Cavalerul. Deznodământul se arată sângeros. Rămâi sănătos.
Iese.

207

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

[Exit.]

Kent. My point and period will be thoroughly wrought,
Or well or ill, as this day's battle 's fought.

[Exit.]

Kent. Planul și strădaniile mele vor izbândi sau nu, după cum s-o isprăvi și războiul.

Iese.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

208

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

ACT FIFTH.

SCENE I.

The British camp near Dover.

*Enter, with drum and colours, Edmund, Regan
Gentlemen, and Soldiers.*

Edm. Know of the duke if his last purpose hold,
Or whether since he is advised by aught
To change the course: he 's full of alteration
And self-reproving: bring his constant pleasure.

[To a Gentleman, who goes out.]

Reg. Our sister's man is certainly miscarried.

Edm. Tis to be doubted, madam.

ACTUL V

SCENA I

Lângă englez, lângă Dover.

Intră cu tobe și flamure Edmond, Regana, ofișeri, soldați, etc.

Edmond, unui ofițer. — Mergi și 'ntreabă pe Duce dacă stăruie în
planul lui dintâi, sau dacă de-atunci, și-a schimbat gândul. E un
om șovăielnic care se deszice mereu. Să-mi dai de veste ce-a
hotărât?

Ofițerul iese.

Regana. Desigur i s-a 'ntâmplat ceva trimisului surorii mele.

Edmond. Fără 'ndoială, Doamnă!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

209

Reg. Now, sweet lord,
You know the goodness I intend upon you:
Tell me, but truly, but then speak the truth,
Do you not love my sister?

Edm. In honour'd love.

Reg. But have you never found my brother's way lo
To the forfended place?

Edm. That thought abuses you.

Reg. I am doubtful that you have been conjunct
And bosom'd with her, as far as we call hers.

Edm. No, by mine honour, madam.

Reg. I never shall endure her: dear my lord,
Be not familiar with her.

Edm. Fear me not. —

She and the duke her husband!

*Enter, with drum and colours, Albany, Goneril,
and Soldiers.*

Regana. Acum că știi gândul meu bun pentru tine, spune-mi
dragă milord, fățiș, fără să ascunzi adevărul, dacă nu iubești pe
soră-mea?

Edmond. O slăvesc, și-atât.

Regana, șoptind. — N-ai mers pe calea cumnatului meu până la
marginile oprite?

Edmond. Duci prea departe gândul.

Regana. Bănuiesc că ați împins departe lucrurile... cât se poate.

Edmond. Nu pe cinstea mea, Doamnă.

Regana. N-aș putea să rabd. Milord, să nu fii prea prieteos cu ea.

Edmond. Nu te teme. Ea, și Ducele, soțul ei...

Intră Albany, Gonerila și soldați.

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

210

Gon. [Aside] I had rather lose the battle than that sister
Should loosen him and me.

Alb. Our very loving sister, well be-met.
Sir, this I hear; the king is come to his daughter,
With others whom the rigour of our state
Forced to cry out. Where I could not be honest,
I never yet was valiant: for this business,
It toucheth us, as France invades our land,
Not holds the king, with others, whom, I fear.
Most just and heavy causes make oppose.

Edm. Sir, you speak nobly.

Reg. Why is this reasoned?

Gon. Combine together 'gainst the enemy;
For these domestic and particular broils
Are not the question here.

Alb. Let 's then determine
With the ancient of war on our proceedings.

Gonerila, aparte. — Vreau mai bine să pierdem bătălia, decât să văd
că soră-mea ne desparte, pe el și pe mine.

Albany. Cumnată prea scumpă, sunt fericit să te văd. —

Lui Edmond. — Milord, am auzit vorbindu-se că regele-a fugit la
fiică-sa, cu toți oameni pe care, asprimile cărmuirii noastre, i-au
împins să se răscoale. De câte-ori calc dreptatea, îmi scade vitejia.
În împrejurările de-acum, nu mă 'ngrijește faptul că Franța
sprijină pe rege, ci acel de a vedea printre dușmani mulți alții
care, mă tem, au dreptul să fie nemulțumiți.

Edmond, ironic. Ce 'nțelepțește grăiți, Duce.

Regana. De ce cugeți așa?

Gonerila. Să mergem alături împotriva dușmanului și să nu ne
mai gândim aici la certuri casnice.

Albany. Ne rămâne să-ntocmim planul luptei, cu cei mai vechi
războinici.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

211

Edm. I shall attend you presently at your tent.

Reg. Sister, you 'll go with us?

Gon. No.

Reg. 'Tis most convenient; pray you, go with us.

Gon. [*Aside*] O, ho, I know the riddle. — I will go.

As they are going out, enter Edgar disguised.

Edg. If e'er your grace had speech with man so poor,
Hear me one word.

Alb. I 'll overtake you. Speak.

[*Exeunt all but Albany and Edgar.*]

Edg. Before you fight the battle, ope this letter.

If you have victory, let the trumpet sound

For him that brought it: wretched though I seem,

I can produce a champion that will prove

What is avouched there. If you miscarry,

Your business of the world hath so an end,

And machination ceases. Fortune love you!

Edmond. Am să vă aștept în cortul vostru.

Regana. Vii cu noi, soră.

Gonerila. Nu

Regana. E mai frumos. Te rog, vino cu noi.

Gonerila. — *aparte.* — Oh! oh! Pătrund eu taina. — *Tare.* — Merg.

În clipa când vor să plece, intră Edgar, travestit.

Edgar. — *Încet ducelui Albany.* — Dacă 'nălțimea voastră îngăduie să
asculte pe un om atât de sărman, lăsați-mă să vă spun ceva.

Albany. Bine... grăiește.

Edmond, Regana, Gonerila, ofițerii, soldații și suita ies.

Edgar. Înainte de a 'ncepe lupta, deschideți scrisoarea aceasta.

Dacă învingeți, puneți să sune trâmbițele chemând pe acela care
v'a adus-o. Cu toate că am o-nfățișare ticăloasă, pot aduce un
luptător care să adeverească ce stă scris aici. Dacă sunteți învins,
nu veți mai avea nimic de făcut în lumea aceasta și urzirile vor
înceta dela sine. Păzească-vă norocul.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

212

Alb. Stay till I have read the letter.

Edg. I was forbid it.

When time shall serve, let but the herald cry,
And I 'll appear again.

Alb. Why, fare thee well: I will o'erlook thy paper.

[Exit Edgar. Re-enter Edmund.]

Edm. The enemy 's in view: draw up your powers.
Here is the guess of their true strength and forces
By diligent discovery; but your haste
Is now urged on you.

Alb. We will greet the time.

[Exit.]

Edm. To both these sisters have I sworn my love;
Each jealous of the other, as the stung
Are of the adder. Which of them shall I take?
Both? one? or neither? Neither can be enjoy'd.
If both remain alive: to take the widow

Albany. Stai, pân-oi citi scrisoarea.

Edgar. Mi s-a poruncit să nu stau. La vreme, să sune trâmbița, și
voi veni iar.

Iese.

Albany. Adio... Voi citi scrisoarea.

Intră Edmond

Edmond. Vrajmașul se zărește; porniți oștile. Iată scocoteala
puterilor lui, făcută cu multă grijă. Nu mai avem vreme de
pierdut.

Albany. Ne-om folosi de toate.

Iese.

Edmond. Am jurat dragoste la amândouă surorile; se urăsc între
ele cum urăști șarpele care te-a mușcat. Pe care voi lua-o? Pe
amândouă? Una? Sau nici pe una nici pe cealaltă. Nu pot avea pe
nici una, cât timp trăiesc amândouă. Dacă iau pe văduva, soră-sa
Gonerila turbează și 'nebunește—și unde mai pun că nu pot să-

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

213

Exasperates, makes mad her sister Goneril;
And hardly shall I carry out my side.
Her husband being alive. Now then we'll use
His countenance for the battle; which being done.
Let her who would be rid of him devise
His speedy taking off. As for the mercy
Which he intends to Lear and to Cordelia,
The battle done, and they within our power,
Shall never see his pardon; for my state
Stands on me to defend, not to debate.

Exit

mi îndeplinesc bine planurile câtă vreme bărbatu-său trăiește.
Totuși să ne folosim în timpul luptei de sprijinul lui, după aceea,
dacă vrea ea să scape de el, ucidă-l. În ce privește înduioșarea lui
pentru Lear și Cordelia, când s-o isprăvi bătălia, vor fi amândoi
prinții noștri, și 'n veci bunătatea lui n-are să se reverse! Ca să
izbândesc trebuie să mă apăr și să nu stau de vorbă.

Iese

214

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE II

A Held between the two camps.

Alarum within. Enter, with drum and colours, Lear, Cordelia, and Soldiers, over the stage; and exeunt. Enter Edgar and Gloucester.

Edg. Here, father, take the shadow of this tree
For your good host; pray that the right may thrive:
If ever I return to you again,
I'll bring you comfort.

Glou. Grace go with you, sir!

[Exit Edgar.]

Alarum and retreat within. Re-enter Edgar.

Edg. Away, old man; give me thy hand; away! .
King Lear hath lost, he and his daughter ta'en:

SCENA II

Un câmp între două tabere

Zgomot. Apar cu tobe și cu steaguri, Lear, Cordelia în fruntea oștilor lor; apoi se 'ndepărtează. Intră Edgar și Gloucester

Edgar. Vin-o aici, bătrâne, la umbra copacului acesta, unde o să afli un bun adăpost, — și roagă-te să izbândească dreptatea. De-i scris să mă 'ntorc, ți-oi aduce mângâiere.

Gloucester. Să te ocrotească zeii.

Edgar iese.

Alarmă, apoi retragere. Edgar intră din nou.

Edgar. Fugi bătrâne... dă-mi mâna... Fugi. Regele Lear e pierdut, el și fiica lui sunt prinși. Dă-mi mâna și să plecăm.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

215

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

Give me thy hand; come on.

Glou. No further, sir; a man may rot even here.

Edg. What, in ill thoughts again? Men must endure
Their going hence, even as their coming hither: lo
Ripeness is all: come on.

Glou. And that 's true too.

[*Exeunt.*]

Glocester. Nu, nu merg mai departe. Un om poate putrezi și-aici.

Edgar. Ce fel? Iar negrele gânduri! E-o datorie pentru om să
părăsească lumea aceasta fără voința lui, după cum a și intrat în
ea. Totul e să fii pregătit. Vino.

Glocester. Ai toată dreptatea

les amândoi.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

216

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

SCENE III.

The British camp near Dover.

Enter, in cmiquest, with drum and colours, Edmund; Lear and Cordelia, as prisoners; Captain, Soldiers, &c.

Edm. Some officers take them away: good guard,
Until their greater pleasures first be known
That are to censure them.

Cor. We are not the first
Who with best meaning have incurr'd the worst.
For thee, oppressed king, am I cast down;
Myself could else out-frown false fortune's frown.
Shall we not see these daughters and these sisters?

Lear. No, no, no, no! Come, let's away to prison:

SCENA III

Lagărul englez lângă Dover.

Intră Edmond victorios, precedat de tobe și steaguri; apoi Lear și Cordelia prizonieri; apoi ofițeri, soldați, etc.

Edmond. Câțiva din ofițeri ridice-i și să-i ție sub pază până s'or rosti cei chemați să-i judece!

Cordelia. Nu suntem cei dintâi care, având cele mai bune gânduri, îndurăm asprimea ursitei. Pentru tine, rege nenorocit, plâng eu! Singură aş înfrunta urgia soartei rele. N-o să vedem oare pe fiicele și surorile acelea?

Lear. Nu, nu, nu! Vin-o, aidem în închisoare; singuri, vom cânta

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

217

We two alone will sing like birds i' the cage:
When thou dost ask me blessing, I 'll kneel down
And ask of thee forgiveness: so we 'll live, ii
And pray, and sing, and tell old tales, and laugh
At gilded butterflies, and hear poor rogues
Talk of court news; and we 'll talk with them too,
Who loses and who wins, who 's in, who 's out;
And take upon 's the mystery of things,
As if we were God's spies: and we 'll wear out,
In a wall'd prison, packs and sects of great ones
That ebb and flow by the moon.

Edm. Take them away.

Lear. Upon such sacrifices, my CordeHa,
The gods themselves throw incense. Have I caught thee?
He that parts us shall bring a brand from heaven.
And fire us hence like foxes. Wipe thine eyes;
The good-years shall devour them, flesh and fell,

amândoi ca niște păsări în colivie. Când îmi vei cere
binecuvântarea, voi îngenunchia și-ți voi cerși iertarea. Vom trăi
astfel, rugându-ne, cântând, povestindu-ne basme vechi,
zâmbind fluturilor auriți în vreme ce păcătoșii nenoriciți ne-or
istorisi veștile de la Curte. Vom sta de vorbă cu ei... de cel care
câștigă, de cel care pierde, de cel care iartă, de cel care iese... Vom
cunoaște taina lucrurilor, ca și când am fi iscoadele zeilor. Și între
zidurile închisorii noastre afla-vom urzirile, planurile, celor mari
a căror flux și reflux țin de fazele lumii!

Edmond. Luați-i.

Lear. Cordelio, peste-asemenea jertfe, însăși zeii presoară tămâie.
Te găsi iar? Cel ce-o vrea să ne despartă, va trebui să 'mprumute
o făclie a cerului și să ne-afume ca pe niște vulpi. Nu plânge. Mai
bine să le roadă bolile rele carnea și pielea decât să ne facă să
plângem. Nu! Mai bine să-i vedem murind de foame. Vino.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

218

Ere they shall make us weep; we'll see 'em starve first.
Come.

[Exeunt Lear and Cordelia, guarded.]

Edm. Come hither, captain; hark.

Take thou this note: go follow them to prison:

One step I have advanced thee; if thou dost

As this instructs thee, thou dost make thy way

To noble fortunes: know thou this, that men

Are as the time is: to be tender-minded

Does not become a sword: thy great employment

Will not bear question; either say thou 'll do 't,

Or thrive by other means.

Capt. I 'll do 't, my lord.

Edm. About it; and write happy when thou hast done.

Mark; I say, instantly, and carry it so

As I have set it down.

Lear și Cordelia ies păziți de-o escortă.

Edmond. Apropie-te căpitane. — Dându-i o hârtie. — Ascultă. Ia hârtia asta. Du-i până 'n închisoare. Te-am înaintat în grad. Dacă 'mplinești ce-i scris aici vei porni pe drumul care duce la cele mai mari slujbe. Bagă-ți în cap că omul e după împrejurări. Să fie milos nu-i folosește soldatului. Fapta 'nsemnată pe care te chem s-o 'ndeplinești nu 'ngăduie vorbe zadarnice: sau zi că o vei face, sau cautăți pe alte căi norocul.

Ofițerul. Fac tot, milord.

Edmond. Pleacă; și când vei fi făcut tot, crede-te fericit. Bagă de seamă, ți-am spus, însărcinarea ta nu suferă 'ntârziere. Împlinește-o, cum stă scris înăuntru.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

219

Capt. I cannot draw a cart, nor eat dried oats;
If it be man's work, I'll do 't.

[Exit.]

*Flourish. Enter Albany, Goneril, Regan, another Captain,
and Soldiers.*

Alb. Sir, you have shown to-day your valiant strain,
And fortune led you well: you have the captives
That were the opposites of this day's strife:
We do require them of you, so to use them
As we shall find their merits and our safety
May equally determine.

Edm. Sir, I thought it fit
To send the old and miserable king
To some retention and appointed guard;
Whose age has charms in it, whose title more,
To pluck the common bosom on his side,
And turn our impress'd lances in our eyes

Ofițerul. N-aș putea trage un car sau să mănânc ovăz uscat, dar
de stă 'n puțințele omului, voi face tot.

Ofițerul iese.

Fanfare. Intră Albany, Gonerila, Regana ofițeri și oameni din suită.

Albany. Milord, ți-ai arătat astăzi vitejia și norocul te-a slujit. Ai
ca prinși pe potrivnicii noștri din ziua aceasta de luptă. Cer să mi-
i dai, dorind să mă port cu ei după cum va cere vrednicia lor și
liniștea noastră.

Edmond. Milord, am găsit cu cale să trimit pe bătrânul și păcătosul
rege într-un loc sigur și sub pază bună. Cucerește-n deajuns prin
vârsta, și mai ales prin numele lui, ca să atragă de parte lui pe
oamenii de rând, făcând ca lăncile mercenarilor noștri să se
întoarcă împotriva noastră, stăpânii lor. Împreună cu el am
trimis și pe Regină și pentru același cuvânt. În chipul acesta vor

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

220

Which do command them. With him I sent the queen:
My reason all the same; and they are ready
To-morrow or at further space to appear
Where you shall hold your session. At this time
We sweat and bleed: the friend hath lost his friend;
And the best quarrels, in the heat, are cursed
By those that feel their sharpness.
The question of Cordelia and her father
Requires a fitter place.

Alb. Sir, by your patience,
I hold you but a subject of this war,
Not as a brother.

Reg. That 's as we hst to grace him.
Methinks our pleasure might have been demanded,
Ere you had spoke so far. He led our powers.
Bore the commission of my place and person;
The which immediacy may well stand up

fi gata să se 'nfățișeze, mâine cel mai târziu, când și veți chema.
Acum suntem înădușiți, rănila noastre sângerează, prietenul și-a
pierdut prietenul, și, în clocotul clipei acesteia, războaiele cele
mai drepte sunt blestemare de acei care simt asprimea lor. Pentru
a lua o hotărâre în privința Cordeliei și tatălui ei, vom face asta
în alt loc.

Albany. Dă-mi voie, milord;—în lupta asta te-am privit ca pe un
supus și nu pe același picior cu mine.

Regana. Va purta numele care-o să ne placă. Ai fi putut, cred, să
mă 'ntrebi mai întâi și apoi să fi vorbit așa de tare. Dânsul a
poruncit oștilor; e-mbrăcat cu măreția stărei și persoanei mele; e-
o întâietate care-i dă dreptul să stea pe-acceași linie cu d-ta.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

221

And call itself your brother.

Gon. Not so hot:

In his own grace he doth exalt himself
More than in your addition.

Reg. In my rights.

By me invested, he compeers the best.

Gon. That were the most, if he should husband you.

Reg. Jesters do oft prove prophets.

Gon. Holla, holla!

That eye that told you so look'd but a-squint.

Reg. Lady, I am not well; else I should answer
P'rom a full-flowing stomach. General,

Take thou my soldiers, prisoners, patrimony;

Reg. Lady, I am not well; else I should answer
P'rom a full-flowing stomach. General,

Take thou my soldiers, prisoners, patrimony;

Gon. Mean you to enjoy him?

Gonerila. Nu vorbi așa de aprins. Faptele lui mari vorbesc pentru el, mai bine ca laudele sale.

Regana. Împuternicit de mine poate păși alături cu cei mai mari.

Gonerila. E tot ce i s-ar putea îngădui, dacă s-ar însura cu tine.

Regana. Glumeții sunt uneori profeți.

Gonerila. He! hei! Ochiul cu care-ai văzut asta era sașiu.

Regana. Doamnă, nu mă simt bine; altfel ția-și fi răspuns, cum se răspunde când inima-i prea plină. Generale, ia-mi soldații, prinșii, tot ce am; fă ce vrei cu ei și cu mine. Mă supun voiei tale și iau lumea ca martor că te chem, aici, stăpânul și principele meu!

Gonerila. Crezi deci că ai drepturi asupra-i?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

222

Alb. The let-alone lies not in your good will.

Edm. Nor in thine, lord.

Alb. Half-blooded fellow, yes.

Reg. [To Edmund] Let the drum strike, and prove my title thine.

Alb. Stay yet; hear reason. Edmund, I arrest thee

On capital treason; and in thine attain

This gilded serpent [pointing to Gon.]. For your claim, fair sister,

I bar it in the interest of my wife;

'Tis she is sub-contracted to this lord.

And I, her husband, contradict your bans.

If you will marry, make your loves to me;

My lady is bespoke.

Gon. An interlude!

Alb. Thou art arm'd Gloucester: let the trumpet sound:

If none appear to prove upon thy person

Albany. Așa sau nu, aceasta nu stă 'n puterea ta.

Edmond. Nici în a ta, milord.

Albany. Ba da, bastardule!

Regana, lui Edmond.—Poruncește să bată tobele și vestește că numele meu e și al tău!

Albany. Opriți. Un cuvânt... Edmond, te arestez pentru 'naltă trădare,—Arătând pe Gonerila—precum și pe șarpele acesta aurit.—*Reganei.*—în ce privește dorințele tale, prea dulce cumnată, le nesocotesc spre binele soției mele, logodită în taină cu dânsul. Eu, soțul ei, mă 'mpotrivesc la unirea pe care-o visezi. Dacă vrei să te măriți fă-mi curte mie,—soția mea i s-a făgăduit.

Gonerila. Ce glumă...

Albany. Ești înarmat, Gloucester... Să sune trâmbițele. Dacă nu se arată nimeni ca să adeverească trădarea ta vădită, iată-mi

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

223

Thy heinous, manifest, and many treasons.
There is my pledge [*throwing down a glove*]:
I 'll prove it on thy heart.
Ere I taste bread, thou art in nothing less
Than I have here proclaim'd thee.
Reg. Sick, O, sick!
Gon. [*Aside*] If not, I 'll ne'er trust medicine.

Edm. [*Throwing down a glove*] There 's my exchange;
what in the world he is
That names me traitor, villain-like he lies:
Call by thy trumpet: he that dares approach,
On him, on you, — who not? — I will maintain loo
My truth and honour firmly.
Alb. A herald, ho!
Edm. A herald, ho, a herald!
Alb. Trust to thy single virtue; for thy soldiers,

mănușa. — *și aruncă mănușa.* — Jur să nu mușc din pâine, până nu-
ți voi fi dovedit, străpungându-ți inima, că ești ceea ce am zis!

Regana. Mi-i rău... Mi-i rău!
Gonerila. *aparte privind-o.* — De nu ți-ar fi, nu m-aș mai încrede-n
otravă.
Edmond. — *aruncându-și mânușa.* — Iată și pe a mea! Cine-mi zice
trădător, — oricine ar fi, — minte ca un ticălos. Să sune trâmbițele.
Împotriva celui ce s-o 'nfățișa, împotriva ta și a tuturor voi apăra
groaznic dreptatea și cinstea mea!

Albany. Ei! Un crainic.
Edmond. Un crainic! un crainic!
Albany. Încrede-te numai în brațul tău, căci soldații tăi, strânși în

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

224

All levied in my name, have in my name
Took their discharge
Reg. My sickness grows upon me.

Alb. She is not well; convey her to my tent.
[Exit Regan, led.]
Enter a Herald.

Come hither, herald, — Let the trumpet sound, — And read out
this.

Capt. Sound, trumpet! [A trumpet sounds.]
Her. [Reads] 'If any man of quaUty or degree no
within the Hsts of the army will maintain upon
Edmund, supposed Earl of Gloucester, that he
is a manifold traitor, let him appear by the third
sound of the trumpet: he is bold in his defence.'
Edm. Sound!
[First trumpet.]

numele meu, au fost tot de mine risipiți.

Regana. Din ce în ce mai rău.
Intră un crainic.

Regana. Nu-i e bine. Du-o în cortul meu.
Regana iese.

Vin-o, crainice. Trâmbiță, — și citește asta.

Sună trâmbițele.
Crainicul, citind. — Dacă un om vrednic și de neam, din rândurile
oștirei, vrea să arate că Edmond, zis conte de Gloucester, e un
trădător, acela să se arate la a treia trâmbițare. Edmond e gata să
se apere.

Edmond. Sună.
Întâia trâmbițare.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

225

Her. Again!
[Second trumpet.]
Her. Again!
[Third trumpet.]
[Trumpet answers within.]
Enter Edgar, at the third sound, armed, with a trumpet before him.
Alb. Ask him his purposes, why he appears
Upon this call o' the trumpet.
Her. What are you?
Your name, your quality? and why you answer
This present summons?
Edg. Know, my name is lost;
By treason's tooth bare-gnawn and canker-bit:
Yet am I noble as the adversary
I come to cope.
Alb. Which is that adversary?
Edg. What 's he that speaks for Edmund, Earl of Gloucester?

Crainicul. Încă.
A doua trâmbițare.
Încă!

A treia trâmbițare. O trâmbiță sună departe.
Intră EDGAR, înarmat, precedat de un trâmbițaș.

Albany. Întreabă-l de ce a răspuns la chemarea trâmbiței?

Crainicul. Cine ești? Care ți-i numele? Ce ești? De ce răspunzi la
chemarea noastră?

Edgar. Nu mai am nume. Dintele ascuțit al trădării mârșave mi l'a
ros. Sunt tot atât de nobil ca și potrivnicul pe care l'înfunt.

Albany. Cine-i potrivnicul?
Edgar. Cine se 'nfățișează în numele lui Edmond, conte de

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

226

Glocester?

Edmond. El însuși... Ce vrei dela dânsul?

Edgar. Trage spada pentru ca arma ta să facă dreptate dacă cuvintele mele rănesc o inimă nobilă. —*Trăgându-și spada.* — Iat-o pe a mea. În numele cinstei mele, al jurământului și rangului meu, spun că, — cu toată puterea ta, sângele tău, faima ta, cu toată spada ta, triumfătoare, norocul tău nou, vrednicia ta, mândria ta — spun sus și tare că ești trădător față de zeii tăi, de fratele și tatăl tău, urzind împotriva acestui prinț slăvit. Spun că din creștetul capului și până îi 'n praful de pe picioarele tale ești o ființă asemenea broaștei râioase! Dacă zici că nu, spada aceasta, brațul acesta, vitejia mea, sunt gata să-ți dovedească că minți!

Edm. Himself: what say'st thou to him?

Edg. Draw thy sword,

That if my speech offend a noble heart.

Thy arm may do thee justice: here is mine.

Behold, it is the privilege of mine honours.

My oath, and my profession: I protest,

Maugre thy strength, youth, place and eminence,

Despite thy victor sword and fire-new fortune.

Thy valour and thy heart, thou art a traitor,

False to thy gods, thy brother and thy father,

Conspirant 'gainst this high illustrious prince,

And from the extremest upward of thy head

To the descent and dust below thy foot,

A most toad-spotted traitor. Say thou 'No,'

This sword, this arm and my best spirits are bent

To prove upon thy heart, whereto I speak,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

227

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

Thou liest.

Edm. In wisdom I should ask thy name,
But since thy outside looks so fair and warlike
And that thy tongue some say of breeding breathes.
What safe and nicely I might well delay
By rule of knighthood, I disdain and spurn:
Back do I toss these treasons to thy head;
With the hell-hated lie o'erwhelm thy heart;
Which for they yet glance by and scarcely bruise,
This sword of mine shall give them instant way,
Where they shall rest for ever. Trumpets, speak!

[Alarums. They fight. Edmund falls.]

Alb. Save him, save him

Gon. This is practice, Gloucester:
By the law of arms thou wast not bound to answer
An unknown opposite; thou art not vanquish'd,
But cozen'd and beguiled.

Edmond. Aș fi în drept să-ți cer numele, dar pari atât de vrednic,
de viteaz, cuvântarea ta presupune o așa noblețe, încât
disprețuiesc și calc datina cavaleriească care, fără a jigni cinstea
omului, îmi dă dreptul să nu primesc lupta. Ți-arunc în față
trădările de care mă 'nvinuești; și zvârl în inimă minciuna
mișelească pe care-o spui. Și pentru ca minciuna și trădările tale
să te 'nnăbușe, cu spada asta, am să le deschid drum până 'n inima
ta!

Trâmbițe. Luptă. Edmond cade.

Albany. Cruță-l! Cruță-l!

Gonerila. A fost viclenie, Gloucester! După legea armelor, nu erai
silit să primești lupta cu un potrivnic necunoscut. Nu ești învins;
te-au înșelat și te-au trădat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

228

Alb. Shut your mouth, dame,
Or with this paper shall I stop it. Hold, sir;
Thou worse than any name, read thine own evil.

No tearing, lady; I perceive you know it.

Gon. Say, if I do, the laws are mine, not thine:

Who can arraign me for 't?

Alb. Most monstrous!

Know'st thou this paper?

Gon. Ask me not what I know.

[Exit.]

Alb. Go after her: she's desperate; govern her.

Edm. What you have charged me with, that have I done;
And more, much more; the time will bring it out:
'Tis past, and so am I. But what art thou
That hast this fortune on me? If thou 'rt noble,

Albany. Taci lady, sau ți 'nchid gura cu hârtia aceasta. — Ți *dă*
scrisoarea către Edmond. Tu, căreia nu știu ce nume să-i dau,
citește-ți crima. Nu căuta s-o rupi, Doamnă... S-ar zice că știi ce
scrie 'năuntru.

Gonerila. Și apoi? Eu sunt stăpână pe legi. Cine-ar îndrăzni să-mi
cate pricină?

Albany. Dihanie, cunoști scrisul?

Gonerila. Nu mă 'ntreba despre ce știu.

Gonerila iese.

Albany, unui ofițer. — Aleargă după ea. E scoasă din fire.
Stăpânește-o.

Ofițerul iese.

Edmond. Sunt vinovat de câte mă 'nvinovățești, și de multe altele
pe care le-o descoperi timpul. Toate acestea au trecut, și eu de
asemeni. Dar cine ești, tu care m-ai învins? Dacă ești nobil, te iert.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

229

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

I do forgive thee.

Edg. Let 's exchange charity.

I am no less in blood than thou art, Edmund;

If more, the more thou hast wrong'd me.

My name is Edgar, and thy father's son.

The gods are just, and of our pleasant vices

Make instruments to plague us:

The dark and vicious place where thee he got

Cost him his eyes.

Edm. Thou hast spoken right, 'tis true;

The wheel is come full circle; I am here.

Alb. Methought thy very gait did prophesy

A royal nobleness: I must embrace thee:

Let sorrow split my heart, if ever I

Did hate thee or thy father!

Edg. Worthy prince, I know 't.

Alb. Where have you hid yourself?

Edgar. Iertare pentru iertare! Sunt dintr-un sânge tot atât de nobil ca și al tău, Edmond. Dacă-i mai nobil, cu atât ești mai vinovat față de mine. Mă cheamă Edgar și sunt fiul tatălui tău. Zeii sunt dreپți și din păcate fac unelte cu care ne pedepsesc. Tatăl te zămislise în întuneric și rușine, și a plătit asta cu ochii lui.

Edmond. Ai dreptate... e-adevărat. Ursita mea și-a învârtit roata... iată-mă!

Albany. Văzându-te am presupus o noblețe regească! Vino să te 'mbrățișez! Durerea să-mi sfâșie inima dacă v-am urât vreodată, pe tine și pe tatăl tău.

Edgar. Mărite, știu!

Albany. Unde te-ascundeai? În ce chip cunoscut-ai nenorocirile

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

230

How have you known the miseries of your father?
Edg. By nursing them, my lord. List a brief tale.
And when 'tis told, O, that my heart would burst!
The bloody proclamation to escape
That follow'd me so near, — O, our lives' sweetness!
That we the pain of death would hourly die
- Rather than die at once! — taught me to shift
Into a madman's rags, to assume a semblance
That very dogs disdain'd: and in this habit
Met I my father with his bleeding rings,
Their precious stones new lost; became his guide,
Led him, begg'd for him, saved him from despair;
Never — O fault! — reveal'd myself unto him.
Until some half-hour past, when I was arm'd;
Not sure, though hoping, of this good success,
I ask'd his blessing, and from first to last
Told him my pilgrimage: but his flaw'd heart, —

tatălui tău?

Edgar. Veghind asupa lor, milord!.. Ascultați o scurtă 'ntâmplare.
Când voi isprăvi-o, zdrobească-se inima mea! Ca să scap de
osânda ce mă urmărea de aproape, — o! plăcere de-a trăi, ne place
mai bine să murim în fiecare ceas de groaza morții decât să
murim odată! — mă gândii să împrumut zdrențele unui nebun, să
'mbrac înfățișarea unui om de care nici câinii nu vor. Sub
îmbrăcămintea aceasta întâlnii pe tata sângărând pe fața care-și
pierduse pietrele-i scumpe. Mă făcui călăuza lui, cerșii pentru el,
îl scăpai din deznădejde. Nu-i spusesem de loc cine sunt, când,
acum o jumătate de ceas, înarmat până 'n dinți, nehotărât, deși
trăgeam nădejde să izbândesc, și cerui binecuvântarea și-i
poveștii toată pribegirea. Vai! biata-i inimă prea slabă ca să rabde
o așa tulburare, zguduită de două mari frământări, bucuria și
durerea, se sparse 'ntr-un zâmbet!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

231

Alack, too weak the conflict to support! —
Twixt two extremes of passion, joy and grief.
Burst smilingly.

Edm. This speech of yours hath moved me.
And shall perchance do good; but speak you on;
You look as you had something more to say.

Alb. If there be more, more woful, hold it in;
For I am almost ready to dissolve,
Hearing of this.

Edg. This would have seem'd a period
To such as love not sorrow; but another,
To amplify too much, would make much more,
And top extremity.
Whilst I was big in clamour, came there in a man,
Who, having seen me in my worst estate,
Shunn'd my abhorr'd society; but then, finding
Who 'twas that so endured, with his strong arms

Edmond. Povestirea ta mă mișcă și poate va sluji la bine. Vorbește
'nainte, — se pare că mai ai ceva de zis.

Albany. De știi lucruri și mai dureroase, oprește-te. Nu mai am
tăria să ascult mai departe.

Edgar. Ar trebui să mă opresc aici pentru acei care fug de durere,
dar în paharul suferinței de-abia căzu un strop. Am lucruri mult
mai groaznice de spus. Pe când eram în culmea durerii, sosi un
om care, văzându-mi starea, mai întâi mă ocoli, Curând,
recunoscând ă mine jertfa atâtor grozăvii, îmi cuprinse gâtul cu
brațele-i vârjoase, scoase așamugete încât se cutremură cerul, se
asvârli petrupul tatălui meu și-mi povesti asupra lui Lear și a lui,
cea mai cumplită întâmplare care-a ajuns vre-odată la urechile

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

232

He fasten'd on my neck, and bellow'd out
As he 'Id burst heaven; threw him on my father;
Told the most piteous tale of Lear and him
That ever ear received: which in recounting
His grief grew puissant, and the strings of life
Began to crack: twice then the trumpet sounded,
And there I left him tranced.

Alb. But who was this?

Edg. Kent, sir, the banish'd Kent; who in disguise
Follow'd his enemy king, and did him service
Improper for a slave.

Enter a Gentleman, with a bloody knife,

Gent. Help, help, O, help!

Edg. What kind of help?

Alb. Speak, man.

Edg. What means this bloody knife?

Gent. 'Tis hot, it smokes;

oameilor. Pe când povestea, durerea mea creștea într-una și
coardele vieții sale plesneau câte una. În clipa aceea trâmbița
sunând de două ori, trebui să-l las leșinat.

Albany. Cine-i omul acela?

Edgar. Kent, milord, Kent surghiunitul. Kent care travestit însoțea
pe regele care-l slujea cum n-ar fi făcut nici cel mai din urmă din
robi.

Intră alergând un cavaler, ținând în mâini un cuțit plin de sânge.

Cavalerul. Ajutor! ajutor! ajutor!

Edgar. Ce fel de ajutor ceri?

Albany. Vorbește.

Edgar. Ce 'nseamnă cuțitul acesta plin de sânge?

Cavalerul. E cald!... e încă ud!... L-am scos acum din inima...

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

233

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

It came even from the heart of—O, she 's dead!

Alb. Who dead? speak, man.

Gent. Your lady, sir, your lady: and her sister
By her is poisoned; she hath confess'd it.

Edm. I was contracted to them both: all three
Now marry in an instant.

Alb. Produce the bodies, be they alive or dead.
This judgement of the heavens, that makes us tremble,
Touches us not with pity.

[Exit Gentleman.]

Enter Kent.

Edg. Here comes Kent.

Alb. O, is this he?
The time will not allow the compliment
Which very manners urges.

Kent. I am come
To bid my king and master aye good night:

Albany. Cui? Vorbește!

Cavalerul. Din a soției voastre, milord. Sora ei e otrăvită de dânsa.
A mărturisit!

Edmond. Mă logodisem cu amândouă. Ne cununăm toți trei în
același minut!

Albany. Aduceți-le trupurile, moarte sau vii! Judecata asta a
cerului ne face să tremurăm, dar nu ațâță mila noastră.

Un cavaler iese.

Intră Kent.

Edgar. Iată, vine Kent, stăpâne.

Albany. Oh! El e! Timpul nu ne 'ngăduie să-l slăvim cum se
cuvine.

Kent. Vin ca să urez regelui și stăpânului meu, noapte bună! N-a
apărut?

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

234

Is he not here?

Alb. Great thing of us forgot!

Speak, Edmund, where 's the king? and where 's Cordelia?

See'st -thou this object, Kent?

[The bodies of Goneril and Regan are brought in.]

Kent. Alack, why thus?

Edm. Yet Edmund was beloved:

The one the other poison'd for my sake,

And after slew herself.

Alb. Even so. Cover their faces.

Edm. I pant for life: some good I mean to do.

Despite of mine own nature. Quickly send,

Be brief in it, to the castle; for my writ

Is on the life of Lear and on Cordelia:

Nay, send in time.

Alb. Run, run, O, run!

Edg. To who, my lord? Who hath the office? send

Albany. Uitarăm ce-l mai grabnic!.. Răspunde, Edmond. Unde se află regele? Unde-i? Cordelia? Vezi ce se-ntâmplă, Kent?

Sunt aduse trupurile Gonerilei și Reganei.

Kent. Vai! De ce așa?

Edmond. Edmond erai totuși iubit! Una a omorât pe cealaltă din dragoste pentru mine, și-apoi s-a ucis.

Albany. Acoperiți-le fața.

Edmond. Mor! Vreau să fac puțin bine, împotriva fiicei mele. Trimiteți îndată... nu întârziați... la castel... O poruncă a mea amenință viața lui Lear și a Cordeliei. Trimiteți, —cât e încă vreme!

Albany. Alergați! alergiați! Ah! Alergați!

Edgar. La cine, milord?.. Cui i s'a poruncit? —

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

235

Thy token of reprieve.

Edm. Well thought on: take my sword,
Give it the captain.

Alb. Haste thee, for thy life
[Exit Edgar.]

Edm. He hath commission from thy wife and me
To hang Cordelia in the prison, and
To lay the blame upon her own despair.
That she fordid herself.

Alb. The gods defend her! Bear him hence awhile.
[Edmund is borne off.]

*Re-enter Lear, with Cordelia dead in his arms;
Edgar, Captain, and others follozuing.*

Lear. Howl, howl, howl, howl! O, you are men of stones:
Had I your tongues and eyes, I 'd use them so
That heaven's vault should crack. She 's gone for ever!
I know when one is dead and when one lives;

lui Edmond. – Trimite un semn pentru porunca nouă.

Edmond. Adevărat. Ține spada mea. Dă-o căpitanului.

Albany. Grăbește! Pe viața ta!

Edgar iese.

Edmond. I-am poruncit, soția voastră și eu să sugrume pe
Cordelia în închisoare și să facă a se crede că, cuprinsă de
deznădejde s-a omorât chiar ea.

Albany. Voiască zeii să-l fi oprit! – *Arătând pe Edmond.* – Luați-l.
Edmond e dus.

*Intră Lear, ținând pe Cordelia moartă-n brațe. Apoi Edgar, un ofițer și
alții.*

Lear. Urlați! Urlați! Urlați! Urlați! așa dar sunteți de piatră. Dac-
ași avea gurile voastre atât aș răcni până s-ar surpa bolta cerului!
Oh! s-a dus pentru totdeauna! Știu când cineva e mort și când
trăiește! E mută ca pământuș! Împrumutați-mi o oglindă... Dacă

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

236

She 's dead as earth. Lend me a looking-glass;
If that her breath will mist or stain the stone.
Why, then she lives.

Kent. Is this the promised end?

Edg. Or image of that horror?

Alb. Fall and cease.

Lear. This feather stirs; she lives. If it be so,
It is a chance which does redeem all sorrows
That ever I have felt.

Kent. [Kneeling] O my good master!

Lear. Prithee, away.

Edg. 'Tis noble Kent, your friend.

Lear. A plague upon you, murderers, traitors all!
I might have saved her; now she 's gone for ever!
Cordelia, Cordelia! stay a little! Ha!
What is 't thou say'st? Her voice was ever soft,
Gentle and low, an excellent thing in woman.

sufletul ei o-ntunecă sau o aburește, înseamnă că-i vie.

Kent. E oare ziua de apoi.

Edgar. Cumplit!

Albany. Surpe-se lumea și isprăvească-se!

Lear. Pana asta se mișcă! Trăiește! De-i adevărat, e-o fericire care
răscumpără tot ce-am suferit până astăzi.

Kent. Îngenunchind. Stăpâne bun!

Lear. Rogu-te-napoi!

Edgar. E nobilul Kent, prietenul vostru.

Lear. Ciuma cază pe voi, ucigași și trădători! Puteam s-o scap.
Acum e dusă pentru tot-deauna! Cordelia! Cordelia! așteaptă
puțin... Ah!... Ce spui tu? glasul ei a fost în totda'una blând,
mângaios, o șopată! Ce sfânt dar pentru o femeie. Am omorât pe
ticălosul care te-a sugrumat.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

237

I kill'd the slave that was a-hanging thee.

Capt. 'Tis true, my lords, he did.

Lear. Did I not, fellow?

I have seen the day, with my good biting falchion
I would have made them skip: I am old now.

And these same crosses spoil me. Who are you?
Mine eyes are not o' the best: I 'll tell you straight.

Kent. If fortune brag of two she loved and hated,
One of them we behold.

Lear. This is a dull sight. Are you not Kent?

Kent. The same,
Your servant Kent. Where is your servant Caius?

Lear. He 's a good fellow, I can tell you that;
He 'll strike, and quickly too: he 's dead and rotten.

Kent. No, my good lord; I am the very man

Lear. I 'll see that straight.

Kent. That from your first of difference and decay

Ofițerul. Într-adevăr, milord, l-a omorât.

Lear. Nu l-am omorât, tovarășe? Am apucat zilecând, cu spada
mea ascuțită, pe toți vă spulberam de pe pământ. Acum sunt
bătrân și siferințele mă surpă.

Lui Kent. Cine ești tu? Ochii mei nu mai văd bine... Așteaptă... am
să-ți spun.

Kent. Dacă ursita și-a revărsat toate binefacerile și urgiile pe capul
a doi oameni, acei doi oameni sunt față în față acum.

Lear. Privește grozavă. Nu ești tu Kent?

Kent. El însuși, Kent, supusul tău. Unde-i, celălalt. Caiu?

Lear. E băiat bun, vrednic, pot să ți-o spui. Știe să lovescă și fără
preget... E mort și-a putrezit.

Kent. Nu, nu stăpâne; omul acela sunt eu.

Lear. Am să văd asta îndată.

Kent. Eu sunt acela care, dela începutul necazurilor tale și până la

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

238

Have follow'd your sad steps.

Lear. You are welcome hither.

Kent. Nor no man else; all 's cheerless, dark and deadly.
Your eldest daughters have fordone themselves,
And desperately are dead.

Lear. Ay, so I think.

Alb. He knows not what he says, and vain is it
That we present us to him.

Edg. Very bootless.

Enter a Captain.

Capt. Edmund is dead, my lord.

Alb. That 's but a trifle here.

You lords and noble friends, know our intent.

What comfort to this great decay may come
Shall be applied: for us, we will resign,
During the life of this old majesty,

sfârșitul lor, și-am urmat pașii.

Lear. Fii bine venit aici.

Kent. Nu! nici eu, nici nimeni! Totul e aici întunecat, cernit, în
deznădejde. Fiicele tale mai mari și-au grăbit moartea și au murit
cazna sufletului!

Lear. Da... cred.

Albany. Nu mai știe ce spune. E-n zadar să-l facem să ne
cunoască.

Edgar. E-n zadar!

Intră un ofițer.

Ofițerul. Edmond a murit, milord.

Albany. Asta n-are 'nsemnătate. Milorzi și nobili prieteni, iată
vrerile noastre:

Arătând pe Lear.

Vom da vieții acesteia urgisite toate mângâierile ce ne-or sta 'n
putință. Întrucât mă privește trec toată puterea, pentru cât o trăi,
în mâinile Măriei Sale!

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

239

William Shakespeare

King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.

Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș**, 1924.

To him our absolute power: you, to your rights

[To Edgar and Kent]

With boot, and such addition as your honours

Have more than merited. All friends shall taste

The wages of their virtue, and all foes

The cup of their deservings. O, see, see!

Lear. And my poor fool is hang'd! No, no, no life!

Why should a dog, a horse, a rat, have life.

And thou no breath at all? Thou 'It come no more.

Never, never, never, never, never!

Pray you, undo this button: thank you, sir.

Do you see this? Look on her, look, her lips,

Look there, look there!

[Dies.]

Edg. He faints. My lord, my lord!

Kent. Break, heart; I prithee, break!

Edg. Look up, my lord.

Lui Edgar și lui Kent.

Voi, voi dobândiți 'napoi drepturile voastre, mărite de slava cuvenită faptelor voastre frumoase. Toți prietenii voștri vor primi răsplata vredniciei lor, și dușmanii noștri pedeapsă pentru vina lor. Oh! priviți... priviți!...

Lear. Și biata mea fiică, sugrumată! Nu! Nu! Nu! Nu! s-a dus viața!

Un câine, un cal, un șoarece au viață, și tu nici un suflu? N-ai să

te mai întorci! În veci! În veci! Rogu-te desfă-mi nasturele.

Mulțumesc milord. Vezi asta? Privește-o... Privește-i buzele...

Priviți... priviți...

Moare

Edgar. Moare!... Milord!... milord!...

Kent. Sfărâmă-te inima mea! sfărâmă-te!

Edgar, – lui Lear. – deschide ochii stăpâne.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Dăuș, 1924.**

240

Kent. Vex not his ghost: O, let him pass! he hates him
That would upon the rack of this tough world
Stretch him out longer.

Edg. He is gone indeed.

Kent. The wonder is he hath endured so long
He but usurp'd his life.

Alb. Bear them from hence. Our present business
Is general woe.

[To Kent and Edgar]

Friends of my soul, you twain
Rule in this realm and the gored state sustain.

Kent. I have a journey, sir, shortly to go;
My master calls me, I must not say no.

Alb. The weight of this sad time we must obey,
Speak what we feel, not what we ought to say.
The oldest hath borne most: we that are young
Shall never see so much, nor live so long.

Kent. Nu-i tulburați umbra! Lăsați-l să plece! Înseamnă a-l urî,
lăsându-l mai multă vreme pe roata dureroasei vieți.

Edgar. S-a isprăvit... e mort!

Kent. Lucru ciudat că a putut trăi atâta... fiecare zi de viață o fură
morții.

Albany. Luați-l. Ceasul de-acum e-o jale obștească!

Lui Kent și Edgar.

Prieteni ai sufletului meu, cârmuiți amândoi regatul și tămăduiți-
l.

Kent. Stăpâne, trebuie să plec curând. Regele mă cheamă și nu se
poate să-i spun: nu!

Albany. Trebuie să ducem povara acestor vremi dureroase, să
supunem ceea-ce simțim și nu ceea ce-ar trebui să spunem Celor
bătrâni le-a fost dat tot greul ursitei. Noi, tinerii, nu vom trăi
destul ca să vedem atâtea.

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

[Exeunt, with a dead march.]

241

Se-ndepărtează toți în sunetele unui marș funebru.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2016

King Lear

William Shakespeare
King Lear. Regele Lear. Parallel Texts.
 Translated into Romanian by **Ludovic Daus**, 1924.

242

Contemporary Literature Press

Bucharest University
 The Online Literature Publishing House
 of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in One Hundred and Twenty-Three Volumes

Totalling 35,000 pages

by **C. George Sandulescu and Lidia Vianu**

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

You can download our books for free,
 including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>, <http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director

Lidia Vianu

Executive Advisor

C. George Sandulescu